olcitur ratificari.⁊ de hoc est tex.ibi.al's q̃uo posset appellari
si induceretur ratificatio ⁊ cõfirmatio. ⁊ ita est tenendum lʒ
Spec.in tit.de senten.§.iusta.circa fi.in ver. vtrũ aũt appel
lans nihil super hoc firmauerit.sed referat distinctionẽ an sit
nullitas ipso iure vel ope exceptionis sʒ tu teneas indistin
cte vt.s.⁊ ita Jmo.in.d.l.si expssim col.ix. ⁊ p hac pte bñ fa
cit tex.hic vbi appellatio ista nõ cõfirmauit pcessum ⁊ acta q̃
erant nulla immo obtinuisset appellans si appellatio fuisset
21 legittime interposita. ¶ Nono querit̃ quales ⁊ quot effect⁹
resultent qñ deducit̃ nullitas p modũ ⁊ viã appellatiõis dʒ
cõstare primo ⁊ ante oĩa de ipsa appellatiõe ad victoriã cõse
quẽdã al's succũberet.ita text.in.c.exhibita.s.de iudi.ibi ap
pellatũ cõstiterit. ¶ Itẽ dʒ cõstare nõ solũ de appellatione
interposita.j.legittima tpa ⁊ solemniter. sʒ appellatio dʒ hr̃e
oĩa alia eius extrema. ⁊ formalia reqsita in ipsa appellatiõe.
vt pʒ in.d.c.exhibita.⁊ est tex.hic al's appellatio nil releuaret
vt dicit Butri.in.d.c.exhibita.in penul.not. ⁊ de hoc dicas
22 prout plene est dictum.s.in prima glos.circa princi. ¶ His
premissis ⁊ occurrẽtibus in ipsa appellatiõe dicas q͛ appel
latio ab actu nullo opat̃ multos effectus. ⁊ primo operatur
effectum deuolutiuum ipsius cause nullitatis. ⁊ sic deuolnit
ipsam cãm nullitatis ad iudiceʒ appellationis q͛ lʒ alias qñ
snĩa nulla foret lata ab ordinario haberet ipse de nullitate co
gnoscere vt in.l.absenteʒ.C.de accu.⁊.l.si vt proponis.⁊.l.si
preses quasi desertaʒ. cum ibi notatis.C. qũo ⁊ qñ iudex.tñ
qñ est appellatũ a snĩa nulla vel alio actu nullo ipse iudex ap
pellationis hʒ de hoc cognoscere ⁊ nõ iudex ordinarius vt
in.d.l.quedã mulier.ff.fami.her.⁊ in.d.l.carmelia pia. de iu
repa.⁊ ita no.Bald.in.l.j.in princ.C.de senten. ex peri.reci.
23 ¶ Secundo operatur appellatio effectũ deuolutiuum non
solum ipsius cause nullitatis vt.s.sed ẽt ipsius negocij pn
cipalis intantuʒ q iustificata appellatione a snĩa nulla vel a
processu seu alio actu nullo iudex appellationis cognoscit
de cã ⁊ negocio pncipali.⁊ ita tex.in.d.c.exhibita.in fin. ⁊ ibi
per Jmo.deuoluit ergo appellatio ad iudicẽ appellationis
tam cãm.⁊ articuluʒ appellationis. q̃ etiã decisionẽ totius
negocij principalis.⁊ sic deuoluit articuluʒ appellatiõis ar
ticulũ nullitatis ⁊ decisionẽ eius. Itẽ ⁊ ipsum negociũ prin
cipale.ita q de his oĩbus ad ipsuʒ iudicẽ appellatiõis defer
tur iurisditio ⁊ ipse cognoscere ⁊ decidere hʒ ṡm Jnno h.⁊
ita determinant do.de rota in.d.deci.ccclxj.que incipit. Itẽ
fuit dubitatũ si appellet̃ ⁊ q qñ appellat̃ a snĩa nulla appel
latio habeat.⁊ operat̃ effectũ deuolutiuũ in his tribus pce
dentibus dictis.tʒ Archi.Joã.mo.⁊ Jo.an.in.d.c.fi. de re
iudi.in.vj.sup illo v̓bo necesse.⁊ idẽ Bal.in.d.l.j.C.de sen.
ex peri.reci.in prin.ad idẽ bñ facit q tʒ Lapus.j.in sua alle
gatiõe que incipit appellatio:dicẽs q appellatio a snĩa nulla
deuoluit cognitioneʒ ⁊ decisionẽ tm̃ principalis negocij ad
iudicẽ appellatiõis sub hac forma q͛ si snĩa foret nulla vicio
actoruʒ substantialiuʒ habeat ipse cognoscere de nouo. hoc
est a pn.⁊ ex integro.i.omnia fient iterato sed si snĩa est nulla
ex vicio sol' us sentẽtie habeat ipse reformare causa ex pmis
actis vt in.l.cum querebatur.cum ibi not.ff. de re iudi.⁊ per
glo.⁊ docto.in.d.l.si expssim.⁊ ita Lapus.in.d.allegatione.
24 ¶ Tertio appellatio a snĩa vel alio actu nullo opatur priui
legium attemptatorum:naʒ nullitas per viã appellatiõis de
ducta assumit sibi naturã ipsius appellatiõis ita q oĩa attem
ptata reuocant̃.ita tex.in.d.c.exhibita.⁊ facit.c.sup qõnuʒ in
fi.s.de offi.deleg.nõ sic cõtingeret qñ nõ foret interposita ap
pellatio.tũc.n.singula attẽptata nõ forent nulla in totũ ⁊ vti
le per inutile nõ viciaret̃.C.de rebus cre.l.generalr.§.j. ⁊ fa
cit ad predicta tex.in.d.c.exhibita.vbi clare pbat̃ q attẽpta
ta post appellationẽ ab actu sunt reuocãda per viã attẽptati
25 iustificata appellatione. ¶ Quarto operat̃ appellatio effe
ctum q͛ impedit executioneʒ ⁊ oẽm aliã innouationẽ pẽdẽte
appellatione vñ lʒ alias qñ sola nullitas deduceret̃ absq͛ ap
pellatione nisi esset euidens vel posset incõtinẽti pbari non
impediret executionem.vt in.l.j.in fi.C.de ordi. cogni.⁊ per
Bar.in.l.iiij.§.cõdemnatũ.ff.de re iudi.⁊ per doc.in.c.susci
tata.s.de in integrũ resti.⁊ dicet̃.j in prima sequẽti.q. tñ qñ
nullitas deducit̃ per viaʒ ⁊ modũ appellationis semp habet
impedire executionẽ ne aliqd interim innouetur parti.ff. nil
nouari appellatione pendente.⁊ ita no. Cumanus determi
nat in.d.l.si expressim.col.xj.Et pp pdictos no.⁊ vtiles effe
ctus apparet vtile esse deducere nullitatẽ p viã appellatiõis
q͛ appellatio operatur predicta ⁊ q͛ appellatio absq͛ aliquo
dubio operat̃ reuocationẽ oĩum attemptatoruʒ ⁊ innouato
rum.ita ẽt tñ no. Bald.in.d.c. super questionum colum.ij.
¶ An aũt oẽs.s.dicti effectus habeant locum si deducatur
nullitas absq͛ appellatione. ⁊ quales ⁊ quot effectus resul
tent qñ deducitur nullitas principaliter absq͛ appellatione
vide.j.plene in seq.q. ¶ Decimo querit̃ quales ⁊ quot effe
ctus resultent si deducat̃ nullitas principaliter absq͛ appel
latione.⁊ primo videnduʒ est de effectu deuolutiuo.scdo de
26 suspensiuo.ij.de reuocatione attemptatoruʒ. ¶ Circa pmũ
an nullitas principaliter intentata deuoluat totã cãm ⁊ prin
cipale negociuʒ ad superioreʒ coraʒ quo de nullitate agitur
Bar.in.d.l.si expressim.circa fi. tʒ q sic ⁊ poterit iudex non
solum pnũciare snĩam nullã.sed ẽt ipsam reformare ex noua
cã ⁊ ex nouis actis per tex.in.l.absenteʒ.C.de accu. ⁊ in.l.j.
§.j.ff.que snĩe.sicut.n.appellatio deuoluit totã cãm ad supio
reʒ vt possit sniaʒ cõfirmare vel infirmare ẽt ex noua cã.c. cũ
Jo.de fide instru.l.titianus.ff.q cũ eo.ita nullitas principa
liter intentata deuoluit totã cãm ⁊ negociũ pncipale vt sic ẽt
ex noua cã reformare possit.ita Bar.in.d.l.si expssim. p iura
s.adducta ⁊ refert Jnno.doc.tenere in.c.cũ contingat.s.de
offi.deleg.in glo.magna.citra medium. ⁊ idem tenuit Bart.
in.l.j.C.quãdo prouo.col.vlti.in princip. ⁊ in.l.si vt propo
nis la prima.C.qũo ⁊ qñ iudex.⁊ cum hac opin. vr̃ residere
Ang.in.d.l.j.C.qñ prouo.licet Jnno.in.c.cuʒ contingat.in
prin.gl.magne vr̃ voluisse q iudex nullitatis non possit sen
tentiam reformare cum non spectet ad eum ex quo sola nul
litas fuit intentata.sed idẽ Ang.in.d.l.si expressim.intelligit
opi.Bar.qñ nullitas pcedit a sorde ⁊ corruptela iudicis.⁊
ita procedat.l.iiij.⁊.l.absentem.C.de accu.al's pcedat prima
opi.Jnn.in princi.glo.magne in.d.c.cuʒ contingat.non ob.
d.l.iiij.⁊.d.l.absentem. q͛ ibi rõne corruptele primi iudicis
non ob.d.l.j.§.j.ff.que snĩe.q͛ ibi qñ deducitur nullitas per
viam appellationis non ob.cle.j.de re iudi. q͛ ibi erant late
tres sentente cõformes vel ibi bis fuit appellatum ⁊ in quali
bet appellatione fuit sententia confirmata. Sed aduerte q͛
Jmo.hic col.vij.tʒ se cum opi.Bar.indistincte.⁊ idem tʒ in
d.l.si expressim col.xxiiij.dicens eam vouere equitatem rõne
circuitus euitandi.ar.l.dñs testamento.ff.de condi.indebi.⁊
q͛.d.l.absentem.põt intelligi de iniuria ex animo per iniuriã
idest non iure.vt probatur in.l.sed si quacũq͛.§. iniuria ⁊ in
l.j.⁊.ij.ff.ad.l.acquil. ⁊ sic vtroq͛ modo potest intelligi.d.l.
absentem.prout intelligit glo.in.d.l.iiij. indistincte per text.
ibi.⁊ in.d.l.absentem q possit adiri superior:qui poterit for
mare non ob.d.l.j.§.j.q͛ facit pro dum dicitur poterit refor
mare ⁊ adiri superior per viam nullitatis principaliter: put
ibi sentit glo.cum non dicatur ibi in tex.q ideʒ iudex habeat
eam corrigere:sed indistincte iudex illius qõnis.⁊ sic nõ ob.
responsio Ang.ad illum tex.⁊ ad.d.l.absenteʒ.⁊ determina
tioneʒ Bar.tenuit Jaco.bu.⁊ Bald.in.d.l.si vt proponis.
⁊ Saly.in.l.si preses.C.quomodo ⁊ quando iudex. ⁊ idem
Butri.hic ⁊ Panor.⁊ in.c.in litteris.s.de offi.deleg. in fi.
vbi singulariter per predicta dixit q lʒ citra appellationem
non possit archiepiscopus se intromittere de causis subdito
rum sui suffraganei regulariter vt in.c.pastoralis.s. de offic.
ordi.dʒ intelligi nisi per aliud remedium equipollens puta
si adiretur principaliter super nullitate: poterit tunc cogno
scere de iusticia ⁊ de ipsa causa principali ⁊ reformare snĩam
episcopi qd̃ dicit esse mente tenendum. ¶ Sed aduerte q͛
Bal.in.l.tale pactũ.§.qui pvocauit.in.xiiij.q.reducit opin.
ad concordiam q aut simpliciter fundatur libellus sup nul
litate ⁊ petitur simpliciter pronunciari sententiam nullã.tũc
iudex nullitatis non acquirit iurisditionem sup negocio pn
cipali eo q͛ non est super hoc aditus nec est hoc petitum. ⁊
ita procedat opi.Jnn.in.d.c.cum contingat.si vero in libel
lo petitur sententiam nullaʒ declarari ⁊ in melius reformari
tunc poterit.⁊ ita pcedat alia opi Jnno.⁊ Bar. de qua.s.⁊
hanc considerationem sequitur Jmo.in.d.l.si expressim col.
xxv.q͛ non dʒ iudex impartiri officium suum super non peti
tis.l.iiij.§.hoc autẽ iudiciũ.ff.de dam.infec.c.innotuit.s. de
elec.⁊ ita etiã hoc satis voluit Panor.in.d.c.in litteris.duʒ
loquitur

loquit̃ si sit petitũ snĩam reformari ⁊ sic non simpliciter sup
nullitate pnũciari ⁊ ita tenendũ vr̃. ¶ Postremo adde pre
dictis oĩbus not.limitationẽ ad oĩa pcedẽtia q͛ iudex nulli
tatis nunq̃ posset reformare snĩam ex alia cã quando nulli
tas surgit ex fundamento iudicij puta libellus seu pcessus
esset ineptus seu modũ agendi tunc.n.hʒ simpliciter pnun
ciare snĩam ⁊ processum nullũ q͛ reformare seu aliter valida
re non posset.ita tex.sing.in.c.cũ dilecti.de emp.⁊ vendi. qd̃
procedat etiam si nullitas esset deuoluta per viam appella
tionis cum dicto casu nõ poterit reformari vt ibi in tex.⁊ ita
Jmo.ibi.col.iij.in prin.⁊ Panor.col.j.⁊ vide dicta in.c. cũ
27 ecclesia.in fin.s.eo. ¶ Alterius aduerte.q͛ ad hoc vt iudex
aditus principaliter sup nullitate possit cognoscere de nego
cio principali dʒ pmo expediri articulus nullitatis cum illa
causa sit piudicialis nam si snĩa nõ foret nulla transisset in rẽ
iudicatã ex quo non deducitur p viam appellationis vñ non
posset inuito eo p quo lata est snĩa amplius de eius iusticia
cognoscere.⁊ ita ẽt voluit Bar.in.l. cũ querebat̃.ff.de re iu
di.bene si de hoc excipitur pcessus in negocio pncipali non
diffinito pmo articulo nullitatis esset nullus.arg.c.exhibita
s.d iud.⁊ ita Bal.in.d.§.qui pvocauit.q.xij.circa fi.si vero
ille cõtra quẽ agitur excipit de hoc ⁊ q non sit cognoscendũ
de iusticia ante terminatam cãm nullitatis tunc videretur q
iudex aditus sup nullitate possit sup iusticia vel iniusticia p
nunciare aliter non terminato articulo nullitatis arg.d.l.ab
sentem.⁊.d.l.j.§.j.immo ẽt videretur q si ex actis constaret
sententiam eẽ aliquã tñ iniustã q poterit cõtrariã snĩam fer
re ex quo sibi liquet de iusticia pme sententie ⁊ p ptem aliter
nõ est exceptũ ⁊ valebit snĩa ꝯ snĩam ex quo cõstat de eius in
iusticia ⁊ fertur in diuersis instãtijs vt not.in.l.duobus.ff.de
excep.rei iu.⁊ p Jnno.in.c.cũ bertoldus.de re iu. ⁊ facit in
filijglo.in.c.j.s.de resti.spo.⁊ no.p Panor.ad hoc ppositũ
in.d.c.cũ ꝯtingat.col.iiij.⁊ hec ẽt fuit determinatio Jmo.in
d.l.si expressiʒ.col.xxv.quã tene mẽti ⁊ de his an nullitas cõ
prehendat iniusticiã vel eꝯ quo ad hunc effectũ deuolutiuũ
28 dicet̃.j.circa materiã libelli. ¶ Circa scdm de effectu suspẽ
sionis an nullitas suspendat exceptioneʒ ⁊ phibeat aliquid
attemptari cõsidera q aliquando opponitur nullitas p viaʒ
exceptionis puta petitur executio sententie excipitur de nul
litate an exceptio nullitatis impediat executionem sententie
vel instrumenti Jnno.in.c.cũ in iure in pn.ff.de offi.delega.
dixit q nõ nisi in causa.l.si ptor.§.marcellus.ff.de iudi.quia
alias nõ inuenit̃ iure cautũ q nullitas impediat executionẽ
ṡm Jnno.⁊ Specu.in ti.de lib.cõcep.§.nunc dicendum.cõ
cludit q si agitur de nullitate p viam exceptionis ⁊ pbatio
fieri possit incõtinenti impediat̃ executio alias secus. ⁊ ita in
effectu cõcludit Bar.in l.iiij.§.cõdẽnatũ.ff. de re iu. ⁊ in.l.
fi.§.si ex falsis instru.dicens q aut ex pte excipientis nihil ẽ
pbandum puta excipit snĩam nullam ex defectu citationis
l.ea que.C.qũo ⁊ qñ iudex.vel ex defectu mandati pcurato
ris.l.licet.de pcu.c.in nr̃a.s.de pcura.⁊ his casibus ⁊ simi
libus impedit̃ executio vt in dictis iurib⁹ si vero sit aliquid
probandũ ⁊ cognitio requirit altiorem indaginẽ tunc exce
ptio nullitatis nõ impedit executionem.ita tex.in.l.fin.C.de
ordi.cogni.⁊ in.l.ij.C.d falsis.⁊ in.l.edicto.C.de edic.diui.
sed Ang.in.d.§.cõdẽnatũ.limitet an allegetur nullites snĩe
late ex falsis allegationibus cõtra absentẽ ex cã necessaria vr̃
pbabili.ita intelligit.d.l. si ptor.§.marcellus. ⁊ ita intellexit
Jnno.in.d.c.cũ contingat Bar.vero intelligit illũ tex.quã
do incontinenti posset hoc doceri qd̃ videtur rationabile ar.
l.iij.§.ibidem.ff.ad exhibẽdum ṡm Jmo.in.d.§.condemna
tum col.ij.in prin.si vero excipiens de nullitate põt inconti
nenti probare ⁊ tunc impedit ⁊ suspendit executionem vt in
d.§.cõdemnatum in.d.l.fi.C. si ex falsis instru. ⁊ ita sequitur
Jmo.in.d.§.condemnatum.pro quo optimus text.in.l.j.C.
qñ pvo.ibi si promptã habetis.q͛ nullitas incontinenti pro
banda impedit executionem.⁊ ita Bart.ibi Ange.tamen in
d.§.condemnatum.hoc limitat nisi appareat q gratia diffe
rende solutionis opponatur exceptio nullitatis: tunc enim
impediret executioneʒ in.d.l.ij.C.de fal. ¶ Tu intellige qñ
de hoc cõstat p no.in.c.suscitata.s.de in integ.resti.alias qñ
offert̃ pbatio incõtinenti tollitur oĩs presumptio calumnie
⁊ malitie.vt in.c.lr̃as.s.resti.spo.j.eo.c.interposita. in pnc.⁊
ita Jnno.no.in.c.post electionem in fi.j.de concef.pbẽ.⁊ cũ
distinctione Bar.s.residet Ang.in.d.l.j.C.qñ pvo.dicens
idẽ dicẽdũ in executione laudi arbitramentalis vel instrumẽ
ti guarẽtigiati ⁊ distinctionem Bar.sequit̃ Bal.in.l.ab exe
tore.C.quorũ ap.col.iij.versi.sed nunquid exceptio nullita
tis ⁊ in.l.j.in prin.C.ne lice.tertio pvo.⁊ in.l.fin.C.de ordi.
cog.col.vlti.⁊ ideo dicit no.Bal.in.d.l.fi.C. si ex fal.instru.
q excipiens de nullitate ad impediendũ executionem dʒ eẽ
cautus q offerat se incontinenti pbare alias iudex posset ex
ceptionem reicere ⁊ reseruare in alio iudicio.arg.d.l. iiij.§.
ibidẽ.ad exhibẽ.⁊ in.l.ille a quo.§.fi.de testõ.ff. ad treb.⁊ p
Bar.in.l.nã ⁊ postea.ff.de iureiuran.⁊ supradictã determi
nationẽ ⁊ distinctionẽ sequunt̃ do.de ro.in decisi.cclxxx.que
29 incipit itẽ lʒ p viã exceptiõis. ¶ Addõ limita pmo q vbi qs
reportauit tres snĩas cõformes ꝯ se non audit̃ excipiens de
nullitate ad impediendũ executionem snĩe dato q incõtinen
ti vellet pbare.iõ dʒ fieri executio postea disputari de nulli
tate.ita de hoc tex.in cle.j.de re iu.⁊ p Bald.in.d.l.fi.C. de
or.cog.col.vlti.⁊ in.d.l.ab executore.col.iij.Bal. tñ singula
riter i.d.l.j.C.ne lice.tertio pvo.limitat.d.cle.j. nisi nullitas
eẽt euidẽs vel liquida tũc.n.cessat calũnia opponẽtis ꝯñter
cessat dispõ.d.cle.de quo tñ articulo dic vt plenius p doc.in
30 d.cle.j. ¶ Scdõ limita q͛ oĩ casu exceptio nullitas impedit
executionẽ lʒ reqrat altiorẽ indaginem qñ executio eẽt irre
tractabilis vel dãnũ irreportabile puta mortis vel alia offen
sa psonis tortura vl' similia.arg.l.añ.ff.de ap.reci.⁊ ita Bal.
in.l.q cũ duas.circa mediũ.C.de adul.⁊ in.d.l.ab executore
col.iij.vbi refert Pet.⁊ Cy.idẽ tenere ⁊ hoc idem sequitur
31 Ang.in.l.fi.C.si ex fal.instru.in fi.qd̃ not. ¶ Sed circa pdi
cta dubitat̃ qñ dicat̃ posse incontinenti pbari Bar.in.d.§.
condẽnatum dixit qñ.j.illud ips.j.q solet executio examina
ri si in illo exceptio opponeret̃ vt.l.si is a quo.ff.vt in pos.le
ga.⁊ satis videret̃ q.j.duos mẽses arg.l.aufert̃.§.q cõpen
sationem.⁊ ibi Bar.ff.de iure fis.vel de ꝯsuetudine.j.x.dies
arg.l.si debitori.cũ ibi no.ff.de iu.⁊ ita Bal.in.c. cuʒ in iure
32 peritus.s.de offi.deleg.col.v. ¶ Scdõ dubitatur eo casu ex
ceptio nullitatis impediret executionẽ si iudex non admittit
an valeat pcessus Bal.in.d.§.q pvocauit.q.xij. in fi.cõclu
dit q sic ar.c.ex pte.M.s.eo. ¶ Si vero de nullitate cogno
uit ⁊ cõstat dʒ de ipsa pmo pnunciare vt per Bar.in.l. cum
querebat̃.ff.de re iudi.si tamen ferret snĩam absolutoriam ꝯ
exceptionẽ nullitatis.lʒ pbata valeret snĩa nisi ea appelletur
dũmõ error nõ sit expssus in snĩa vt in.l.j.§. Itẽ cũ ꝯ sacras
ff.que snĩa sine ap.⁊ p Jnno.⁊ doc.in simili in.c.j.s.de resc.
33 ⁊ p Lapũ ⁊ Gemi.in.c.de rescrip.in vj. ¶ Circa tertium si
nullitas deducit̃ pncipaliter agendo an interim operet̃ effe
ctum suspẽsiuũ q nihil sit innouandũ ⁊ veniãt reuocãda attẽ
ptata sicut appellatione pẽdẽte sup quo articulo Jnn.in.d.
c.cũ in iure peritus dixit singulariter q nõ ⁊ q hoc non repi
tur iure cautũ.Bart.vero in.l.j.in vlti.col.C.qñ prouo.⁊ in
d.l.si expssim.circa fi.vr̃ sensisse cõtrarium non dixit q sicut
in cã appellationis attẽptata phibẽtur pendente appellatio
ne ⁊ veniũt reuocanda vt.ff.nil.noua.ap.pen.⁊ in.l.cyrogra
phis.§.fin.ff.de administra.tuto.ita iudex nullitatis põt oĩa
attẽptata ptextu illius snĩe nulle reuocare arg.d.l.absentẽ ⁊
per Jnno.in.c.ex insinuatione.s.de pcura.facit.l. pãpinia
nus.§.si filius.ff.de inoffi.testa.q͛ sicut querela inofficiosi est
preiudicialis ad testamẽtũ. ita querela nullitatis ad sentẽtiã
34 vel cõtractum.Sed aduerte q͛ Bar.loquit̃ ⁊ ita dʒ intelli
gi lata iã snĩa super nullitate tũc ẽ q oĩa attẽptata reuocant̃
vt.j.dicet̃.Sed interim pẽdẽte lite dicas q nullitas ordina
rie agendo non impedit executionẽ nec suspendit cõtractũ
vel snĩam.⁊ ita tex.in.l.fi.C.de or.cogni.⁊ Bal.ibi in fi.⁊ in
l.appellatione.in fi.C.de appel.non ob.d.§.si filius q͛ lʒ ex
ceptio nullitatis sit piudicialis vt.s. tñ nõ actio vel officium
iudicis qd̃ p ipsa nullitate intentat̃ rõ dr̃e q͛ actio est ordi
naria exceptio est summaria.⁊ ita Bal.in.l.j.C.ne liceat ter
tio pvo.in prin. Itẽ sit ratio q͛ ad aliũ finẽ agit̃ de nullitate
vbi petit̃ snĩam declarari nullã ⁊ ad aliũ finẽ agit̃ qñ petitur
executio snĩe:ideo litis pendentia super nullitate ordinarie
agendo nõ impedit executionẽ in alio iudicio vel in eodẽ lʒ
postea attẽptato ⁊ hoc clarius cõcludit Bal.in.d.§.q pvo
cauit.in vsi.xij.quero q͛ lʒ corã superiore dicatur principa

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

liter de nullitate non tñ deuoluitur ad eu3 iurisditio quo ad
hoc ꝙ si inferioꝛ interim exequeꝛ sniam reuocareꝛ executio
statim via ⁊ ꝑuilegio attẽptati qꝛ nulla lex hoc dicit vt.s̃.per
Inno.immo cõtrariũ habetur in.d.l.fi.C.de oꝛ.cogni. ſ3 vi-
ctoꝛia obtẽta sup nullitate tunc est ꝙ fieri d3 reuocatio attem
ptatoꝛũ officio iudicis.ita Bal.in.d.§.q ꝑuo.⁊ hoc ide3 te-
nuit Ang.in.d.l.fi.C.si ex falſ.instru.eodẽ mõ cõcludens ꝙ
exceptio litis pendentie super nullitate ꝑmo ꝑncipaliter in-
tẽtata nõ h3 impedire executionẽ snie vel instrumẽti post ea
intentatã posito ꝙ super illa lite nullitatis posset fieri senten
tia talis q̃ pareret exceptionẽ rei iudicate in isto iudicio exe-
cutiuo.ita Ang.ibi p illud singulare dictũ Inno.in.d.c. cũ
iure qð dicit mẽti tenẽdũ ⁊ pluries habuisse in facto ⁊ hoc
idẽ tenuit Ang.in.l.j.C.qñ ꝑuo.post prin.⁊ hec sunt notan
da ad limitationẽ.l.fundũ.⁊.l.fundi.⁊.l.si ante.ff.de except.
rei iu.⁊ ibi p Bar.⁊ hãc determinationem sequiꝛ but.hic.⁊
ide3 Imo.hic col.x.⁊ plenius in.d.§.cõdẽnatũ col.ij. ⁊ ide3
t3 hic Panoꝛ.⁊ hec fuit ẽt determinatio do.de rota in.d.de
35 cisi.cclxxx. ¶ Ex qbus oibus tene mẽti no.⁊ vtilẽ cõclusio-
nem ꝙ pendentia litis super nullitate principaliter ⁊ pꝛeintẽ
tate exceptio litis pendentie nõ impedit executionem nec re
uocationem attemptatoꝛũ immo si executio fit lite pendente
interim non reuocare per viã attemptati sed d3 expectari fi-
nis negocij.facit autẽ.que supplicatio. in fi.C. de pci.impe-
offere.vbi etiam Bal.idẽ t3 ⁊ in.d.§.q pꝛouocauit.vt.s̃. di-
cens ꝙ demum obtenta victoꝛia super nullitate tunc est oia
interim innouata ⁊ inde secuta veniunt officio iudicis reuo-
cãda ⁊ ex his h3 Bal. in.d.§.qui ꝑuocauit.apparet differẽ
tiã ⁊ vtilitatẽ insurgere qñ deducitur nullitas p viam appel
lationis qꝛ interim nihil põt innouari ⁊ attemptata sunt nul-
la ⁊ venirent reuocanda via ⁊ ꝑuilegio attẽptatoꝛu3 ꝭm bal.
ibi ⁊ est dictu3.s̃.in.ix.q.secus si deducatur nullitas ꝑncipa
liter absq3 appellatione tunc enim reuocatio attemptatoꝛu3
nõ h3 locũ sed expectatur victoꝛia super nullitate qua obtẽ-
ta est dare remediũ attẽptati in iudicio nullitatis ⁊ ita debet
intelligi Inno.⁊ Imo.in.d.c.ex insinuatione.s̃.de pꝛocu.p
quo ẽt tex.⁊ doc.in.c. cãm matrimonij.s̃.de offi.dleg. ⁊ in.c.
36 cum cã.s̃.eo.titu.vbi tex.no.ꝙ declarata sententia nulla oia
inde secuta restituunꝛ ⁊ fit restitutio possessionis ⁊ rerum cũ
37 fructibus nõ solũ pceptis sed ẽt pcipiẽdis. ⁊ ita ꝙ titulus
snie nulle nõ cãt bonãfidẽ nec titulu3 nec excusat a fructib⁹
etiã percipiẽdis.ita tex.sing.ibi cũ glo.fi.vbi Imo. ⁊ Pan.
ita notãt qð est notanð ad.l.si fundũ.C.de rei ven. ⁊ an ⁊ qñ
titulus snie nulle ꝑsit ad pscribendũ vide plene p Butr.in
c.si diligenti de pscrip.in pe.carta circa fi. in ver. querat glo.
38 an errans in iure circa fi. ¶ Adde ẽt ad hoc no.text.in.c.ij.
in fi.s̃.vt lite non conte.vbi ẽt doc. hoc idẽ notant per quem
tex.dixit notãter Bal.ibi ꝙ ad officiu3 iudicis super nullita
te spectat refoꝛmare ⁊ restõnem dare ẽt cõtra extraneos pos-
sessoꝛes occupantes pꝛetextu illius snie nulle.ita text.in hoc
sing.ibi.⁊ facit qð idẽ tenuit Ang.in.l.j.ff.de fer.colũ.vlti.⁊
hec no.ad limitationem.c.romana.§.in aliũ.de appel.lib.vj.
39 ¶ Item adde pdictis tex.not.in.c.ecclesia.s̃.de consti. qui
amplius non ꝑbat ꝙ ꝑcessus ⁊ snia ⁊ alia inde secuta ⁊ ois
executio que fundatur virtute statuti inualidi sunt nulla: ⁊ re
uocanda.ita Bal.in.j.col.dicẽs ꝙ ille text.quo ad hoc alibi
nõ reperitur iudicia ergo agitata ⁊ omnia executa virtute sta
tuti inualidi sunt nulla nec trãseunt in rẽ iudicatã tenẽ mẽti.
40 ¶ Amplius etiam adde pꝛedicta oia locum habere in quo
libet iudice nullitatis ẽt si sup nullitate ꝯctus qꝛ declarato
ꝯctu nullo oia inde secuta retractanꝛ ⁊ põt iudex cogere ad
restõnẽ pcij habiti occasione illius cõtractus.ita nota.bald.
in.c.dilectus.el.ij.s̃.de rescrip.in fi.⁊ in.c.que in ecclesiaru3
s̃.de cõsti.p tex.ad hoc no.in.l.senatus.ff.de cõtrahẽ.emp.q̃
oia tene menti qꝛ nullibi ita plene ⁊ distincte tacta reperies.
41 ¶ Sed aduerte qꝛ omnia pcedẽtia dicta veniunt limitanda
multis modis.⁊ pꝛimo vt pꝛocedant qñ obicereꝛ simplꝛ de
litis pendentia sup ipsa nullitate secus si etiã opponaꝛ exce
ptio nullitatis ⁊ de illa velit docere incontinenti nã nihil re-
pugnat ꝙ deductũ pꝛincipaliter per viam nullitatis possit etiã
incidenter iterum deduci p viam exceptionis coꝛam alio iu
dice executionis ⁊ tunc exceptio nullitatis incõtinenti ꝑba
ta impediret executionẽ vt.s̃.est dictũ.ita ꝙ vis stat in foꝛma

excipiendi.⁊ ita voluit not. Imo.in.d.§.cõdẽnatũ col.iij.in
prin.⁊ ita fuit de mẽte Bal.in.d.c. cũ in iure.col.vj.q ita d3
42 intelligi ⁊ facit qð notaꝛ in simi in.c.ij.⁊ fi.s̃.ð oꝛ.cog. ¶ Se
cũdo limita nisi executio eẽt talis que nõ posset postea repa-
rari ⁊ foꝛet irretractabilis tunc eni3 obstaret litis pendentia
sup nullitate ⁊ impediret executionẽ.⁊ ita Bal.in.l.eu3 qui
duas.circa medium.C.de adul.dicẽs ꝙ stãte statuto ꝙ ban
nitus possit impune offendi tñ pendente qõne nullitatis bã-
ni ẽt si nõ esset euidẽs nullitas nõ poterit iterũ offendi qꝛ exe
cutio que nõ põt retractari nõ põt vnq̃ fieri lite pendente vt
notaꝛ in.l.j.C.q accu.nõ pos. ⁊ in.l.ante.ff.de ap.reci. ⁊ hoc
idem tenuit Bal.in.l.appellatione.in fi.C.de app.⁊ in.d. au
cten.que supplicatio.in fin.vbi tñ subdit ꝙ si talis bannitus
occidereꝛ lite pẽdẽte super nullitate bãni tũc an occidẽs de
beat puniri pẽdet ex validitate ipsius bãni:nã si bannũ ꝑnũ
ciabiꝛ nullũ punieꝛ tãq̃ homicida alias secus. ⁊ sic quo ad
hoc inspicitur veritas nõ sola litis pẽdẽtia.l. si qs filio.§. ꝙ
si quis.ff.de iniust.testa.Bal.vero in.l.si senatus.ff. ð fer.di
xit tunc eẽ verũ ꝙ exceptio vel pẽdentia nullitatis impediat
executionẽ irretractabilẽ vt.s̃.nisi appareat de euidenti calũ
nia opponẽt͂:qꝛ idẽ operaꝛ expssa calũnia qð expssus erroꝛ
ꝭm glo.in.l.q cũ maioꝛ.§.ſ3 si psens.ff.de bo.lib.⁊ p Inno.
in.c.j.s̃.de offi.vica.⁊ ita ẽt tenuit Paulus in cle.j.de re iu.
43 ⁊ facit gl.in.l.vbi pactũ.C.de transſ. ¶ Tertio limitãda vꝛ
pꝛecedens determinatio nisi per iudicẽ coꝛã quo deducitur
pꝛincipaliter ⁊ ꝑmo ipsa nullitas inhibeaꝛ alteri iudici coꝛã
quo petiꝛ executio ne aliquid lite pendẽte hẽat innouare tũc
eni3 videreꝛ ꝙ virtute inhibitionis inducaꝛ ante oia reuoca
tio attẽptatoꝛũ vt in.c.non sclũ.§.j.eo.tit.in vj.⁊ in.c.tuã.s̃.
de oꝛ.cog.ita ꝙ inhibitio ⁊ litis pẽdẽtia sup nullitate simul
iũcta videreꝛ ꝙ haberet expedire executionẽ ⁊ ꝙ iudex nul
litatis possit inhibere: vꝛ tenuisse Bal.in.l.j.ff. de offi.cõsul.
in.q.iiij.⁊ Imo.in.d.c.ex insinuatiõe.s̃. de pꝛocu.colum.iij.
Sed certe cõtrariũ ẽ dicẽdũ.qꝛ Imo.ibi ⁊ Bar.in.d.l.j.C.
qñ ꝑuo.⁊ in.d.l.si expssim.circa fi. debẽt intelligi ꝑut est su-
pꝛadictum in versi.iij. dubitaꝛ si deduciꝛ nullitas nam iudex
nullitatis non potest inhibere ẽt inferioꝛi iudici ne interim
exequatur ⁊ inhibitio nihil operatur nõ ob.tex.in.c.nõ solũ.
nam pꝛocedit in appellatione quãdo inhibitio est canonice
facta cũ nõ reperiaꝛ iure cautũ ꝙ nullitas oꝛdinarie agẽdo
impediat executionẽ:vt.s̃.⁊ p3 in.d.l.fi.C. de oꝛdi. cog. igiꝛ
inhibitio nihil operatur ⁊ ista fuit determinatio dominoꝛu3
de rota in.d.deci.cccclxxx.⁊ hoc idem sequiꝛ h Bu. ⁊ idem
Imo.h.col.x. ¶ Nõ ob.pꝛedictis notata per Inno. in.d.
c.cum.M.in fi.s̃.de consti.qꝛ ꝑcessus qui fit executiõe cũ
fiat in iudicio summario nõ habet pꝛeiudicare i plenario iu-
dicio nullitatis eo nõ ob.litis pendẽtia ⁊ inhibitio nihil ope
ratur. ¶ Non ob.dictũ Bar.in.d.l.si expꝛessim. ⁊ Imo.in
d.c. ex insinuatiõe:vt.s̃.est dictũ tene menti hanc singularẽ
44 limitationẽ:qꝛ sepe in pꝛatica occurrit. ¶ Quarto limita
qꝛ si est petita reductio laudi ⁊ reductio sentẽtie arbitramen
talis ad arbitrium boni viri an poterit fieri executio lite pen
dente super reductiõe: qꝛ do.floꝛen.in.c.exposita.s̃.de arbi.
tenuit ꝙ sic dicẽs ꝙ interim nõ d3 suspẽdi executio.allegat
no.in.c.ex litteris.s̃.de resti.in integr.in glo. supplicatio. ⁊
sufficit ꝭm eum ꝙ iure non pꝛobatur ꝯtrarium non obstat si
diceretur ꝙ hec petitio reductionis h3 vim appellationis:
vt in.l.nõ distinguemus.§.cum quidã.ff.de arbi.qꝛ nõ p ois
vt ibi no.patet qꝛ hoc casu iudex nõ adiꝛ per viam appella-
tionis: sed per viã querele ⁊ hec differũt inter se: vt in.c.cõ-
certationi.de appel.in vj.ex quo ergo petitur reductio pꝛin-
cipaliter non habet impedire executionẽ snie : ſ3 certe bal-
in.d.§.qui pꝛouocauit.in fi.tenet cõtrariu3 per notata.ff. de
excu.tuto.in.l.diximus.in pꝛinci.⁊ in.d.§.cum quidã. ⁊ hãc
partẽ sequitur etiã Panoꝛ.in.c. quintauallis.s̃. de iureiur.
in pen.carta.qꝛ talis reductio quo ad effectũ differende exe
cutionis h3 vim suspẽsionis ⁊ appellationis: vt in.d.§. cu3
quidam.⁊ qꝛ iura dicũt ꝙ arbitramentũ iniquum d3 reduci
ad arbitriũ boni viri.ergo nõ d3 executiõi mãdari ante redu
ctionẽ.l.societatẽ.§.arbitroꝝ.in fi.iuncta.l.ꝙ si nerue.ff.pꝛo
socio.⁊ hoc vꝛ velle Inno.in.d.c. quintauallis. dũ dicit nõ
valere dictũ arbitratoꝛis nisi sit equũ vel ad eqtatẽ reductũ.
⁊ idẽ glo.in.c.cãm.s̃.de elec.ergo interim nõ est exequẽdũ.
si vo

si vo iudex executionis cõfirmasset laudũ: ⁊ a cõfirmatione
sit appellatum: tunc bene poterit pẽdente appellatione snia
mandari executiõi: qꝛ a snia iudicis recursus nõ potuit ap-
pellari: vt no. Bar.in.l.j.ff.de lega.ij.⁊ sequiꝛ Bald. pꝛece
dentia dicta in.d.§.qui ꝑuocauit.in fi.vbi refert ꝙ ita Bo
45 nonie fuit disputatum. ¶ Ultimo l3 lite pẽdẽte sup nulli-
tate nõ possit fieri inhibitio an saltẽ possit fieri sequẽstratio.
Bal.in.d.l.ab executoꝛe.in fi.C.quoꝝ ap.per illũ notabilẽ
tex.concludit ꝙ aut possessoꝛ habuit sniam cõtra se quã po
stea pꝛincipaliter ⁊ oꝛdinarie agendo dicit nullã: tunc si est
res mobilis fit sequestratio.si ẽ imobilis sequestranꝛ fruct⁹.
Intellige qñ concurrit iusta cã sequestri: puta suspitio: dila
pidatio vel similis si vo petitoꝛ. qui nõ possidet dicit sniam
nullã nũq̃ fiet sequestrũ ex quo.n.petitoꝛ est vict⁹ ⁊ h3 snia3
cõtra se nullo adiutoꝛio iuuatur: iõ dicit Bal.ꝙ.d.l.ab exe-
cutoꝛe d3 intelligi qñ possessoꝛ ẽ victus: secus si habuit sen
tentiam pꝛo se.tunc.n.non fiet sequestrũ.ar.l.euidenter.ff.de
excep.rei iudi. ¶ Tu cõsidera si possessoꝛ est victus qui nõ
appellauit a sentẽtia l3 dicat de nullitate pꝛincipaliter nõ vꝛ
ꝙ possit fieri sequestrũ: sed d3 fieri executio snie vt est dictũ
supꝛa: ⁊ res dari victoꝛi q̃tũcũq̃ al's suspectus.ita tex.not.
in.l.fi.C.ð oꝛ.cog.si vo possessoꝛ fuit victoꝛ ⁊ petitoꝛ fuit vi
ctus: tunc posset pꝛocedere qð dicit Bald.ꝙ nõ fiat seque
strum.l3 snia dicaꝛ nulla ⁊ hoc ꝑpter auctoꝛitatẽ sentẽtie a
qua non est appellatum cũ possessione vincẽtis.cogita ⁊ no.
46 pꝛedicta ad intellectũ.d.l.ab executoꝛe. ¶ Undecimo pꝛin-
cipaliter queriꝛ circa materia3 libelli ⁊ an in causa nullitatis
requiraꝛ necessario libellus Specu.tit.de lib.concep.in.§.
nunc videndũ.in fi.cõcludit aut nullitas deduciꝛ incidẽter
⁊ non requiriꝛ libellus secus si ꝑncipaliter intenteꝛ per no.
in.c.fi.s̃.de offi.iudi.⁊ idẽ tenuit Specu.tit. de snia.§.iusta.
circa fi.in versi.qd ergo si appellans a snia nulla.⁊ cõcludit
ꝙ agendo ꝑncipaliter reqrũtur libellus ⁊ litis cõte. ⁊ refert
curiã romanã ita seruare ⁊ ita Bal.in.§.qui ꝑuocauit in.q.
xiiij.in fi.⁊ idẽ But.Imo.⁊ Panoꝛ.in.c.per tuas.s̃.eo.in
fi. Fallit coꝛam eo q tulit sententiã qꝛ coꝛã ipso non requiri
tur libellus nec litis cõtesta.l3 directe ⁊ pꝛincipaliter agaꝛ
de nullitate ⁊ refert Spec. ita tenuisse in.d.versi.quid ergo
si appellans in fi.⁊ ita transit Imo.in.d.c.per tuas in fi. põt
ergo esse rõ qꝛ qñ coꝛã eodem iudice deduciꝛ nullitas tunc
cõstat sibi ex actis factis coꝛã eo ex quibus resultat notoꝛiu3
iuris.c.cum olim.j.de verbo.signi.iõ iudex ipse põt supple-
re absq3 alio libello vt per Inno.in.c.ex insinuatione.s̃.eo.
⁊ in.c.per tuas.s̃.de testi.⁊ facit qð notatur per Bart. in.l.
47 cũ querebatur.ff.de re iudi. ¶ Sed aduerte qꝛ Spec.in.d.
versicu.quid ergo.hoc nõ dixit sed solum ꝙ si snia est nulla
possit idẽ oꝛdinarius absq3 libello ⁊ litis cõtestatione aliam
sniam ferre ⁊ hoc ideo qꝛ viciũ nullitatis cõcernebat solam
sniam.secus ergo dicendũ vꝛ qñ nullitas ꝑncipaliter inten-
tatur oꝛdinarie agendo qꝛ in hac cã requiriꝛ necessario tela
⁊ oꝛdo iudicij vt p Inno.in.d.c.fi.de offi.iudi.⁊ ita Panoꝛ.
48 in.d.c.p tuas in fi.⁊ facit qð diceꝛ.j.in seq.q. ¶ Duodecio
queriꝛ an in cã nullitatis requiraꝛ necessario litis cõtestatio
Spec.in.d.§.iusta.circa fi.in.d.versi. quid ergo si appellãs
⁊ in ti.de lib.cõcep.§.nunc dicendũ.ad fi.versi.qd si snia cõ
cludit ꝙ si de nullitate agitur incidẽter nõ requiriꝛ libellus
nec litis cõtestatio secus si ꝑncipaliter. ⁊ ita residet Bal.in
l.j.ff de fer.col.iij.concludens ꝙ ꝑncipaliter agendo senten
tia sup nullitate sit diffinitiua.iõ necessario requiriꝛ libellus
⁊ litis cõtestatio.⁊ idẽ voluit Bal.in.d.l.j. in fi.C. de oꝛ.iu-
di.per illum tex.vt sit necessario lis cõtestãda ꝑ quo ẽt facit
qð plene est dictum in.c.cũ cessante.s̃.eo.in vsi.xxiij.qñ snia
fertur sup nullitate ⁊ ibi vide.⁊ idẽ voluit Bal.in.d.§.q ꝑ-
uocauit.in.xiiij.q.in fin. ¶ Sed tu de hoc articulo vide ple-
nius p doc.in.d.c.per tuas.ex quoꝛu3 dictis sic cõclude ꝙ
aut nullitas deduciꝛ simul cũ appellatiõe ꝑncipaliter vel in-
cidenter tunc an requiratur litis cõtestatio distingue ꝑut di-
stinguitur in cã appellatiõis ⁊ vide ad hoc plene dicta in.d.
c.per tuas. ¶ Si vero deducitur nullitas de per se absq3 ap
pellatione aut incidenter p viam exceptionis vel replicatio-
nis ⁊ non requiriꝛ litis cõtestatio sed summarie pꝛocediꝛ in
illa.vt voluit Bar.in.l.iiij.§.condemnatum.ff. de re iudi. ⁊
idem in omni alia exceptione qꝛ in exceptionibus nõ est fiẽ-

da litis cõtestatio ꝑut voluit glo.oꝛ.in.c.pꝛudentia3.§. sexta
s̃.de offi.deleg.⁊ ita in hoc concoꝛdant omnes doc.in.d.c.p
tuas. ¶ Quibus tu adde ꝙ põt excipi ⁊ replicari ⁊ allegari
nullitas tpe allegationũ post cõclusum in cã non ꝑpꝛie exci
piendo sed allegando dato ꝙ aliter pꝛimo nõ fuerit in actis
de ipsa nullitate exceptũ dummõ nullitas depꝛehendatur ex
actis p solas allegationes iuris.⁊ ita tex.no.in.c. cũ oli3 ab-
bas.⁊ ibi Bal.col.ij.in fi.s̃.de offi.deleg.qð tene menti ⁊ fa
cit dictum Inn.in.c.ex insinuatione.s̃.eo.⁊ in.c.per tuas.s̃.
de testi. ¶ Si vero nullitas deducitur ꝑncipaliter tunc si est
notoꝛia nõ requiritur oꝛdo iuris requiriꝛ tamen citatio ptis
ꝭm glo.⁊ doct.in.c.ad nostram.el.iij.de iureiur.⁊ ita doct.in
d.c.p tuas.⁊ ita in hoc t3 rota in decisi.xxxiiij. que incipit itẽ
fuit dubitatũ. ¶ Si aũt nullitas nõ est notoꝛia tunc requiriꝛ
litis cõtesta.p.c.fi.s̃.de offi.iu.⁊ qꝛ snia sup nullitate h3 vim
diffinitiue vt per glo.in cle.fi.de appel. ad quã diffinitiuã nõ
cõsueuit regulariter deuenire absq3 litis contestatione ⁊ hec
absq3 dubio qñ ꝑcediꝛ in psẽtia partiũ facit glos.nota.in.c.p
49 venerabilem.j.qui fi.sint legi. ¶ Sed dubitatio est quid si
pꝛocediꝛ ꝯ absentem t3 But.in.d.c.per tuas. ꝙ tunc nõ re
quiratur litis cõtestatio ex quo nihil petiꝛ a parte sed a iudi-
ce sicut in simili no.in auc.si oẽs.C.si vt se ab here.absti.⁊ ita
residet Imo.in.d.c.per tuas.in fi. ¶ Sed certe ista fuit oꝛi-
ginalis determinatio Bal. post Iaco.But.in.l.fin.§.illud
C.de temp.ap.vbi concludit Bal.ꝙ ꝑpter naturam ipsius
cãe nullitatis ⁊ equitatis officij iudicis intẽtati siue sit absẽs
reus siue actoꝛ poterit ferri diffinitiua lite non ꝯtesta.si de iu
sticia ꝯstat iudici ⁊ adducit notata in.l.defendẽte.C.de auc.
tu. ¶ Aduerte tñ qꝛ hec cõclusio nõ trãsit absq3 dubitatiõe
nam ex quo agiꝛ ð pꝛiudicio certe persone nõ vꝛ ꝙ possit fer-
ri diffinitiua lite non cõtesta. dꝛ in restõne in integrũ in.d.c.
fi.s̃.de offi.iu.secus qñ agitur ꝯ personam incertã. ⁊ ita ꝑce
dat qð hꝛ in.d.auct.si oẽs. ⁊ ita t3 Panoꝛ.in.d.c. per tuas.
in fi.vt ꝯ absentẽ nõ possit ꝑcedi ad diffinitiuã lite nõ cõtest.
⁊ adducit qð notaꝛ per Bu.in.c.tue.s̃.vt lite nõ contesta.ex
cuius dictis censeꝛ ipse But.idem voluisse ibi ⁊ de hoc ar-
ticulo vide latius per do. de rota in decisi.xxxiiij. que incipi.
50 itẽ fuit dubitatũ vtru3 qñ agiꝛ. ¶ Decimotertio queritur an
libello nullitatis requiratur expꝛessio cãe in specie. ¶ Pꝛe-
mitte pꝛimo ꝙ possit ꝑncipaliter agi de nullitate sententie ⁊
pꝛocessus vt.d.l.si expꝛessi3.⁊.d.l.j.in pꝛin.ff.de fer. Simili
ter potest agi pꝛincipaliter de nullitate testamenti ⁊ alterius
vltime voluntatis vt in.l.que sub cõditione in fi.ff.de condi.
inst.⁊ ibi notabiliter per Bar.in.l.filio pꝛeterito.ff.de iniust.
testa.⁊ per Bald.in.l.suus.in fi.C.de repu.here.in quibus
iuribus concludunt Bar.⁊ Bal.ꝙ de nullitate testamenti
possit agi pꝛincipaliter. Item incidenter per viam exceptio-
nis ⁊ per viam replicationis. Similiter etiam potest pꝛinci-
paliter agi de nullitate contractus.ita text.in.c. que in eccle-
siarum.s̃.de constitu.⁊ Bal.ibi col.ij.in fi.pꝛo quo etiam est
tex.in.c.cõstitutus.s̃.de in integ.resti.⁊ per glos.in.l.si dolo.
C.de rescin.vendi. ¶ Scðo pꝛemitte ꝙ id qð est etiam ipso
iure nullum põt agi pꝛincipaliter ⁊ peti ꝙ declaretur nullu3
⁊ cassetur quatenus de facto pꝛocessit vt in.d.l.j.⁊ ibi p glo.
ff.de fer.⁊ in.d.l.si dolo.pꝛobatur in.l.certa ratione.C. quan
do pꝛouo.non est necesse.⁊ in.l.cyrographus.§.fina. de ad-
ministra.tuto.⁊ ita Bar.in.d.l.que sub conditione.in fi.pꝛo
quo glo.⁊ Imo.in.c.auditis.s̃.de elec.⁊ in.c.venerabilis.s̃.
de offi.delega.⁊ idem quando esset aliquid in spec.tunc põt
peti ⁊ cassari ⁊ rumpi.vt in.l.nam ⁊ si sub conditione.ff. de
iniusto testa. ¶ Ubi vero act⁹ nullo iure subsistit nec re nec
spe: tunc vbi in iure reperitur verbum irritum vel cassari ex
ponitur cassum vel scissum declarari: vt per glos. in versicu.
cassamus.in.c.venerabili.⁊ in.c.ij.s̃. vt lite nõ contesta. ⁊ ita
Bal.in.l.iij.§.fi.ff.de iniusto testa.⁊ per glos.in.d.l.si dolo.⁊
51 in.c.ad pꝛobandum.in versicu.cassata.de re iudica. ¶ Ter-
tio pꝛemitte ꝙ actus potest dici nullus ex pluribus causis,⁊
omnibus simul concurrentibus.ita ⁊ glos.not.in.l. si mater
tua.C.de contrahen.emptio.quem ad hoc adducit Bal. in
d.l.que sub conditione.in vlti.colum.ff. de conditio.institu.
sed quando vna causa nullitatis esset diuersa ⁊ pꝛecederet
aliam tempoꝛe.tunc secunda causa non inuenit quid annul-
let vt in.d.l.nam ⁊ si sub conditione.§.rumpendo.ideo tunc

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

super scõa cá solum nõ posset fundari libellus nullitatis fa
cit.ff.de heredi.insti.in.l.si nõ lex eliescentia.ita Bal.in.d.c.
que in ecclesiarũ. ¶ Tu aduerte qꝛ deducendo plures cau
sas nullitatis in eodem libello indubio non videtur quis se
astringere.ideo satis posset probare vnaꝫ causaꝫ dummodo
ipsa sola ex se sit sufficiens ad nullitatem vt in.c.exhibita. ꝛ
ibi bona glo.in fi.s. de iud. ꝛ facit.l.iij.§.fi.ꝛ.l.appellanti.ff.
de ap. ¶ Ex his pmissis videref ꝙ in libello nullitatis debeat
exprimi cã in specie p tex.ad hoc not.in.d.l. si mater.qꝛ sicut
causa actionis debet in libello pponi vt in.l.j.ff.de eden.ita
ipsa causa officij iudicis intentate.l.minor auté magistratus
ff.de mino.ꝛ ita Bal.in.d.l.que sub conditione.in vlt.col.
ꝛ ita eodem modo qui dicit pcessum vel alium actum nulluꝫ
debet postea probare causam in specie ꝛ quo iure sit nullus
vt probatur in.l.imperatores.ff. de priui.cre. ſm Bal.in.c.
ecclesia.s.de cõsti.col.ij.hoc tamen vr intelligendum qñ de
hoc excipif.alias pcederet libellus generalis vt vide.j. i se.
52 q. ¶ Decimoquarto queritur posito ꝙ in libello debeat ex
primi certa causa nullitatis vt.s. tamen intellige quando de
hoc excipif per partem alias procedit libellus generalis.l.
fi.de annali excep.c.ij.de libe.obla.ꝛ ideo procederet libel
lus generalis simpliciter dicendo actum nulluꝫ qꝛ ꝯ formá
iuris vel statutarum absqꝫ expressione alterius cause.ꝛ ita vi
detur tex.de hoc in.l.quedam mulier.ff.fami.hercis.ꝛ ita bu.
hic in vlti.carta in prin.tenens ꝙ in libello nullitatis non sit
necessaria expressio cause sicut nec in libello appellationis a
diffinitiua vt in.d.l.iij.§.fi.de quo tamen per Inno.in.c.cuꝫ
bertboldus.s.titu.proxi.ꝛ per Bal.in.d.§.qui prouocauit
53 in.q.xv.ꝛ ideo pone aliquis egit de nullitate nulla causa ex
pressa in libello tamen postea in processu prosequitur vnam
causam tantum an si ex illa causa succumbat possit postea ite
rum agere ex alia causa nullitatis Barto.in.d.l.si expressim
col.vltima tenet ꝙ non.dicens ꝙ causa nullitatis equiperaf
cause mote in actione reali qꝛ sicut dominiuꝫ non potest ha
beri ex pluribus causis eodem tempore cõcurrentibus.l.iij.
§.ex pluribus.ff.de acquiré.pos.ita ergo dicendũ in snia vel
alio actu qꝛ semel nulla ex vna causa non potest amplius an
nullari vt in.d.l.nam ꝛ si sub conditione.§.rumpendo.licet
eodem tpe bene possint simul cõcurrere plures cause nullita
tis vt est tex.in.d.l.si mater.sicut ergo quando est actuꝫ actio
ne reali nulla cá expressa lꝫ postea in processu agens sit pro
secutus vnam tñ si succũbat non poterit postea agere ex alia
cá.d.l.si mater.§.eandem ꝛ in.l.ꝛ an eandem.§.actiones.ꝛ
54 ibi per Bar.ff.de excep.rei iudi.ita qñ quis dixit sententiá
nullam gnãliter nõ expressa vlla causa lꝫ in pcessu sit vnam
tantum psecutus si tñ succũbat non possit iterum ex alia cá
dicere sniam nullam secus si a principio in libello expresse
rit certam cám in specie tũc.n.si succumbit poterit ex alia cá
nullitatis iteruꝫ agere sicut dr in actione reali quando quis
egit expressa certa causa qꝛ succumbens poterit iterum age
re ex alia causa vt in.d.l.si mater.ꝛ hoc videf tenuisse Inno.
in.d.c.cum contingat.s.de offi.delega.colũ.iij. ꝛ ita Bar.in
d.l.si expressim.col.vlti.ꝛ in.d.l.j.C.qñ prouocare.circa fi.in
versicu.quero quid si est prosecutus vnam causam ꝛc. ¶ Cu
ma.vero in.d.l.si expressim in fi.dicit Bar.errasse ꝛ ꝙ equi
paratio sua non procedat qꝛ qui egit rei vendicatione ex vna
causa non potest prosequi vel obtinere ex alia causa vt in.c.
abbate.de re iudic.in vj.ꝛ tamen hoc non haberet locum in
causa nullitatis qꝛ qui egit ex vna causa poterit ẽt ex alia se
iustificare vt in.l.iij.§.j.de appel. ¶ Item ex alio non cõclu
dit ratio Bar.qꝛ in reali venit dominium etiam post litis cõ
testationem superueniens vt.d.c.abbate.ꝛ no.in.l.non vide
tur in iudicium.ff.de iudi.ꝛ in.l.si rem.§.fin.de pigno.actio.
ꝛ tamen sententia lata super illo libello generali nõ preiudi
caret in illo dominio superueniente nisi illud fuisset expres
sum vt.d.l.si mater.§.j.ꝛ.§.actiones.cũ ibi notatis. ¶ Pre
terea in libello generali veniunt omnia.l.solemus.ff.de iudi.
c.cum ecclesia.s. de cá pos. ꝛ tñ snia non obstat in non pse
cutis.in.l.lꝫ.C.de iudi.ita Cuma.in.d.l.si expressim.in fi.pro
quo facit qð voluit Inno.in.d.c. cum contingat inquantum
dixit ꝙ si aliquis petijt sniam infirmari nulla expressa causa
in libello si postea prosecutus est vnam causam licet succum
bat tamen poterit iterum ex alia causa petere infirmari.
¶ Sꝫ aduerte quia Imo.in.d.l.si expressim.col.xxxvj.licet
non viderit Cuma.residet cum opinione Bar.ꝛ dicit ꝙ nõ
obstat precedens dictum Inno.cuꝫ aliud sit petere pronũ
ciari sniam nullá ꝛ aliud sit petere sniam infirmari sicut aliõ
esset quando quis peteret se declarari dominuꝫ ꝛ diuersuꝫ
esset quádo quis peteret sibi dari dominiuꝫ alicuius rei:tũc
enim agitur actione personali naꝫ ex pluribus causis posset
quis esse obligatus ad dominiuꝫ aliquis rei transferendum
puta ex permutatione.l.j.ff.de rerum permu.vel ex successio
ne vel ex stipulatione.l.vbi aũt.in fi.ff.de verbo.obliga.ita er
go qñ sententia non est nulla sed potest annullari potest ve
nire infirmanda ex pluribus causis etiá diuerso tempore cõ
currentibus puta statuto cauetur ꝙ si sententia non registre
tur infra mensem ad cameram actoꝝ possit infirmari. ¶ Ité
alio statuto cauetur puta ꝙ si non soluatur gabella infra cer
tum tempus possit peti sententia infirmari sed non sic quan
do a principio sententia esset nulla qꝛ si é nulla ex vna causa
non potest esse nulla ex alia causa.ita ꝙ vr equiparando nul
litas actionis reali.prout dicit Bart.ſm Imo.in.d.l. si ex
pressim.tu aduerte qꝛ Ang.in.d.l.iij.§.fi.ff.de ap.nõ videtur
sequi predictam equiparationem Bart.de causa nullitatis
ad actionem realem ꝛ eam improbat hic Butr.in vlti.carta
in principio.ꝛ similiter Imo.hic.col.viij.in fi.qꝛ ex libello in
actione reali ex vna causa non posset obtineri sentétia in do
minio:licꝫ in processu postea deduceretur ꝛ probaretur alia
causa vt in.d.l.si mater.§.actiones.ꝛ in.d.c.abbate.ꝛ tamen
non sic in libello nullitatis qꝛ dicendo sententiam nullatá ex
vna causa:poterit postea in processu probare aliam causam
ꝛ si probetur poterit obtineri sententia ex alia causa non de
ducta nec allegata in libello.ꝛ ita est optimus text.in.c.cum
Bertholdus de re iud.non sic in actiõe reali vt.s.ſm Bu.
ꝛ Imo.hic ita ꝙ videf potius equiperáda nullitas in libel
lo appellationis.vt in.d.l.iij.§.fi.ff.de ap.immo idé Bar.in
d.l.si expressim.ꝛ in.d.l.j.C.qñ puo.in vltima col.ꝛ in.d.l. si
vt proponis.C.qũo ꝛ qñ iu.tꝫ ꝙ cá deuoluit totum ita ꝙ ex
noua cá nõ deducta possit snia cõfirmari vel infirmari ꝛ equi
perat Bar.nullitatem appellationi que deuoluit totuꝫ ꝛ ita
Imo.hic col.vij.in versi.sed iuxta pdicta insurgit dubiuꝫ.ꝛ
idé But.hic col.ix. Cõsidera ergo casus distincte. ¶ Ali
quando libellus é specialis ex vna cá nullitatis.tunc absqꝫ
dubio ſm oẽs non piudicat snia si agaf postea ex alia causa
immo plus qꝛ superior ex eodé iudicio põt sniam reformare
ex alia cá non deducta in libello confirmando vel infirmádo
sententiam si constat ex actis.vt é tex.in.d.c. cum bertholdus
ſm Butri.ꝛ Imo.hic ꝛ Cumanum in.d.l.si expressim.quia
nullitas ex vna causa intentata deuoluit totuꝫ vt sic possit ex
alia causa confirmari vel infirmari sicut in causa appellatio
nis vt in.d.l.iij.§.fi.ꝛ prout in hoc tenet Barto.in.d.l.si ex
pressim. ¶ Aliquando libellus est generalis sup nullitate ꝛ
prosecutio est generalis tunc videtur quod sententia gene
raliter preiudicat vt.d.l.liceat.C.de iudi. ¶ Si vero libellus
fuerit generalis tamen prosecutio fuit specialis quo ad vná
vel duas causas nullitatis tunc tenendum videtur ꝯ Bart.
ita ꝙ soluꝫ in prosecutis obstat exceptio rei iudicate vt in.d.
l.licet ꝛ equiperatio Bar. nõ procedat vt patet ex predictis
ꝛ ratio differentie quare si est actum ex vna causa possit senté
tia reformari ex alia quasi totum ius videatur deductum in
iudicio ꝛ tamen non ob. exceptio rei iudicate si postea agaf.
iterum ex alia causa dic ꝙ in appellante vel dicéte de nullita
te consideratur fauor.ideo est ꝙ põt ferri sententia ex alia cá
non deducta in libello non sic in ipsa sententia qꝛ ne exclu
datur pars in totuꝫ debet snia restringi solum ad prosecuta
55 vt in.d.l.licet.sicut in fin dicit Bar.in.d.l.iij.§.fi. ¶ Quin
todecimo.queritur quid in reductione ad arbitriũ boni viri
quando petitur corrigi arbitramentuꝫ an si iudex reperit eũ
nullum ex defectu persone arbitratoris vel quia non seruata
forma cõpromissi vel aliter possit pronunciare super nullita
te Archia.ij.q.vj.c.a iudicibꝰ notanter determinat ꝙ sic put
refert ꝛ sequitur hic Bal.in fi.ꝛ in.c.j.§.sancimus. quo té
pore miles.in vsi.feudo.idem But.hic col.penulti.in prin
cipio ꝛ Imo.hic col.x.ꝛ idem hic Panor.col.iij.in fin.nam
libellus super reductione censetur habere naturam appella
tionis vt sic deuoluat totum negocium ꝛ potestatem refor
mandi ꝛ infirmandi ꝛ annullandi argu.l. non distinguemus
§.cum quid.ff.de arbi.qð tene menti ꝛ vide dicta supra in.x.
q.in.v.

56 q.in.v.limitatione in fi. ¶ Decimosexto querif an sicut pro
cedit libellus in quo victor pncipaliter petit sententiam an
nullari seu nullam declarari vt supra in que.xiij. ita pcedat
libellus in quo victor principaliter petat sniam confirmari.
Bar.in.d.l.si expressim.in fi.tꝫ ꝙ sic.ꝛ iõ appellatus põt pe
tere sniam cõfirmari ét si appellans nõ psequaf appellatio
nem vt in auc.de his q ingredi.ad appel.§.volumus.ꝛ ideꝫ
si nõ sit appellatũ qꝛ poterit officio iudicis pncipaliter agen
do peti sniam vel aliũ actũ cõfirmari vt no.in.c.j.de cõfirma.
vtili.ꝛ ratio é ſm Bar.qꝛ petens executioneꝫ sentétie si suc
cumberet per exceptionem nullitatis etiaꝫ summarie proba
te qꝛ sufficit tũc summaria pbatio.vt per Bar.in.l.iiij.§.cõ
demnatum.ff.de re iudi.ꝛ in.l.a diuo pio.§.si sup rebus.nisi
principaliter posset petere sniam cõfirmari tunc nõ haberet
remediũ ordinarium qð esse non debet quis solum preiudi
catur sibi in illo iudicio summario executionis non sũt quo
ad ordinariũ postea agenduꝫ.vt no.in.d.§. si super rebus ꝛ
in.c.veniens.el.ij.s.de testi.iõ necessario conuenit dicere ꝙ
possit postea principaliter petere sententiam cõfirmari ꝛ ple
narie super hoc cognoscetur ꝛ poterunt de nouo probatio
nes fieri hincinde qꝛ probationes facte in ipso iudicio sum
mario executionis non sufficerent. vt in.d.c.veniens.ꝛ in.l.
ij.ff.de his qui sunt sui vel alie.iur. ¶ Sꝫ qñ a principio or
dinarie agendo est actum de nullitate ꝛ succumbit agés.tũc
clarum est ꝙ snia lata in hoc plenario iudicio piudicaret po
stea ét in summario si a tali snia super nullitate nõ fuit appel
latũ facit qð notatur per Inno.in.c.fi.s.de ordi.cognit.ꝛ ita
sequitur hic col.viij.ꝛ Imo.in.d.l.si expressim.col.xxxvij. in
versi.iuxta predicta potest dubitari.idem tenuit Bar.in.d.
l.j.C.quando prouoca.in penulti.colum.in versi.videnduꝫ
restat quando de nullitate in fine.ꝛ ꝙ possit peti confirmatio
snie tꝫ Ang.in.l.de pupillo.§.qui opus.ff.de noui oper.nũ.
vbi dixit ꝙ poterit peti cõfirmatio semel ꝛ bis nec erit dicta
prosecutio frustratoria qꝛ habitis postea tribus sentétijs cõ
formibus non põt amplius dici de nullitate contra executio
nem.vt est tex.singularis in cle.j.de re iud.ꝛ ita Imo.in.d.§.
57 qui opus. ¶ Decimoseptimo queritur datus é libellus pe
tendo sententiá confirmari an poterit iudex ex eodeꝫ libello
ꝛ iudicio sentétiam infirmari seu nullá declarare Barto. ꝙ
sic in.d.l.si expressiꝫ.in fi.qꝛ sicut nullitas deuoluit totũ put
est dictum supra in precedenti.q. ꝛ supra in questione deci
ma ita libellus super confirmatione deuoluit totuꝫ negociũ
principale vt sic iudex ex eodem iudicio possit ad petitioneꝫ
rei sententiam annullare vel confirmare cum sit eadeꝫ ratio
58 ſm Bar. ¶ Decimooctauo queritur an in pdictis proce
dant simul libelli directo cõtrarij. puta actor petit sniam cõ
firmari an poterit reus principaliter agendo offerre suuꝫ li
bellum ꝛ petere sententiá annullari Inno.in.d.c. cum con
tingat.s.de offi.delega.in glo.magna circa fi. vr velle ꝙ nõ
admittaf libellus directo ꝯtrarius qꝛ possꝫ seq perplexitas
ꝛ ferri ꝯria snia ꝛ vnꝰ libellus sufficit p vtroqꝫ: qꝛ si actor di
cit sniam nullá poterit reus excipe ꝙ é valida ꝛ pbare qcqd
velit acsi libellũ ꝯdictoriũ dedisset: ꝛ qꝛ scõs libellus é piu
dicialis ad pmũ.dꝫ q supsederi sufficit reo ꝙ sibi sit cõsultũ
per viá exceptiõis ſm Inno.trásit.ꝛ ita Ange.in.l.j.C.qñ
puo.circa fi.ꝛ ita ét in.d.l.si expssim.ꝛ ita ét simplr Imo.trá
sit in vlti.carta.sꝫ de hoc arti.vide latiꝰ p Bal.in.d.§.q puo
cauit.in.q.xv.vbi arguit pmo p Inno.qꝛ ꝯrietates nõ sunt
nisi in certis casibꝰ admitténde: vt no.in.l.diuo.ff.de ipésis.
sed nõ est recipe actioné nullitatis directá ꝛ ꝯriam ergo ꝛc.
¶ In ꝯriũ vr tex.notabilis in.l.si inter me ꝛ te.ff.de excep.
rei iud.vbi admittunf libelli directo ꝯrij. ¶ Ité si agis ꝯtra
me negatoria possum agere ꝯ te ꝯfessoria: vt no.in.c. exami
nata.de iusti.ꝛ insti.de ac.§.eq.ꝛ si petis te declarari eé dñꝫ
serui pcedit libellus ꝯrius in quo ille petit se declarari ige
nuum.ff.de iureiurá.l.si duo patroni cũ ibi no. ¶ Residet
tñ Bal.ꝙ actióibꝰ in qbꝰ qs põt eé actor ꝛ reus sicut é in
iuribꝰ icorpalibꝰ admittaf libellus directo ꝯrius i alijs nõ.
ꝛ hác pté tꝫ Ang.in.l.sꝫ cũ ambo.ff.de iud. Bal. vo in.l.j.
C.qñ puoc.in pe.col.in pnci.voluit ꝙ p viá reconuẽtionis
admittaf libellus directo ꝯrius sup quo articulo ꝯclude ꝙ
aut loqmur in iuribꝰ incorpalibꝰ: tũc indistincte seu via ꝯuẽ
tiõis seu recõuẽtiõis admittif libellꝰ directo ꝯriꝰ.text. é no.
in.c.cũ ecclesia.s.de cá pos.vbi canonici petierũt electioné
cõfirmari.clerici vo ꝯrio libello petierũt electioné infirmari
ꝛ sup vtroqꝫ libello ferf ibi snia.ꝛ ita Panor.in.ij. col.ꝛ ita
procedat tex.in.c.abbate.de v.signi.vbi bu.colũ.j.not.illum
tex.ꝙ sup libello cõfirmatióis põt dari ꝯrius libellus infir
matióis. ¶ Si vo loqmur in his in qbꝰ nõ põt qs eé actor
ꝛ reus ꝛ possidenti actio nõ daf: vt in.l.j.ff.vti possidetis tũc
aut in rebꝰ diuersis ꝛ põt pcedere libellus directo ꝯrius.ꝛ
ita sit tex.in.d.l.si inter me ꝛ te.ꝛ in.c.in pñtia.s.de pba.vbi
sup hereditate eiusdé a diuersis ptibꝰ daf libellus ꝯdicto
rius ꝛ directo ꝯriꝰ qñ agif diuerso iure: sꝫ si agif eodeꝫ iure
sup eisdé vel diuersis rebꝰ tũc si p viá conuentiõis reus nõ
intendit aliud ꝯsequi q̃ per viá exceptiõis nõ dꝫ admitti li
bellus ꝯrius.ꝛ ita pcedit dictũ Ange.in.d.l.si cũ ambo.sed
si reus per viá agendi ꝯrio libello intendit aliqd cõsequi qð
sub defensióe nõ includebaf: tũc indistincte admittif libel
lus directo ꝯrius.ꝛ ita pcedat.d.l.si inter me ꝛ te.vñ si p viá
exceptióis reus nõ põt consequi nisi per absolutioneꝫ: quia
actore non probante vel reo probante solum absoluitur ipse
reus: tamen nihil sibi adiudicatur ne fertur sententia decla
ratoria de iure suo.vt per Inno.ꝛ doc.in.c.ex conquestione
s.de resti.spo. Sed per libellum de directo contrariuꝫ reus
non solum absoluitur a libello actoris. sed etiam obtinet cõ
demnationem de actore seu declarationem vel adiudicatio
nem de iure suo.vt in.d.l.si inter me.ꝛ de his per Bar.in re
pe.l.edita.C.de edendo.post medium vbi notabiliter ponit
ꝙ si reus est conuentus ex instruméto vt soluat an possit ipe
dare cõtrarium libellum petendo sibi reddi instrumentuꝫ cá
cellatum tanq̃ sine causa per.l.dissolue.C.de cõdi.sine cau
sa.vide ibi per eum. ¶ Et quid si per actorem coram episco
po petatur declarari instrumentum vsurarium principaliter
agendo an poterit reus offerre libellum contradictoriuꝫ in
quo petat pronunciari instrumentum iustum ꝛ validuꝫ vide
de his singulariter per Lapum in sua allegatióe.iiij.vbi no.
59 loquitur. ¶ Decimonono queritur qñ a diffinitiua appella
tur.tunc cá nullitatis includitur in appellatione ꝛ venit inci
denter.ff.fami.hercis.l.quedá mulier.ꝛ.l.carmelia pia de iu
60 re patro.an idé sit in appellatione ab interlocutoria. Innoc.
hic notabiliter ꝙ non.ꝛ sic iudex ad quem nõ põt cognosce
re super nullitate in appellatione ab interlocutoria. etiam si
iudex fuisset excõicatus publice ꝛ pcessisset contra omnem
iuris ordinem ratio est qꝛ nullitas non est expressa inter cás
appellationis ab interlocutoria ꝛ iudex appellationis ab ea
non põt se de alijs causis intromittere. vt in cle.appellanti.
eo.ti.ſm Inno.ꝛ ideꝫ Bal.hic col.ij.in fi. ¶ Si ergo inter
locutoria est nulla non dꝫ adiri superior sꝫ ipsemet iudex ne
continentia cause diuidatur.l.nulli.C.de iudi. ꝛ ita Ange.ꝛ
Imo.in.d.l.si expressim in vlti.carta. ¶ Tu intellige nisi in
appellatione ab interlocutoria velit qs postea deducere nul
litatem per viam attemptatorum appellatione pendente.tũc
poterit ſm Hosti.hic.pro quo.c.non solum.eo.tit.in vj.ꝛ.c.
exhibita.s.de iu. ¶ Secũdo intellige nisi in appellatióe ab
interlocutoria deducaf pro cá grauaminis ipsa nullitas. tũc
enim poterit iudex appellationis cognoscere ꝛ pronũciare.
dummodo ipa appellatio iustificef respectu cause nullitatis
ex illa causa in applone expressa. non aũt sufficeret probare
nullitatem ex alia cá.vt in.d.cle.appellanti.ꝛ ita Panormi.
hic col.iij.in prin.ꝛ Imo.hic colum.v.limitans predicta nisi
nullitas sit annexa cause appellationis.tũc appellatio ab in
terlocutoria deuoluit nullitatem.ita dicit etiaꝫ tex.in.c.j.ꝛ in
c.accedens.el.ij.s.vt lite non contesta. But. vero in.d.c.ex
hibita.col.iiij.in fi.intelligit ꝙ in.d.c.accedens. esset dedu
61 cta nullitas. ¶ Uigesimo querif an in appellatióe ab inter
locutoria procedat libellus dico sniam nullam ꝛ si qua é ap
pello Bal.in.l.j.C.quando prouo.col.vij. tenet ꝙ sic quan
do talis interlocutoria nõ sperat post se aliam diffinitiuam.
alias appellatio ab interlocutoria non defert nullitatem: qꝛ
causa que non est exp̃ssa nominatim in appellatione nõ põt
eam iustificare.vt in.d.cle.appellanti.ꝛ.s.in precedenti.qð.
¶ Sed quando interlocutoria est talis que totum negociuꝫ
aut ipsius partem substantialem diffinit. tunc quia redigitur
ad instar diffinitiue est dicendum ideꝫ in ea qð in diffinitiua
adducit illam.l.singularem.ff. de mino.l.intra vtile.ſm bal.

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

62 in.d.l.j. ℭXXj.queritur an nullitas ⁊ appellatio possit an-
nullari ⁊ an procedat libellus:dico sniam nullaȝ ⁊ si qua est
appello glo.singularis in.d.l.j.tenet ꝙ sic:sed in contrariuȝ
facit qꝛ dicendo simul sniam nullam ⁊ iniustā videtur sibi cō
trarius.ideo non est audiēdus.l.j.C.de fur.c. vt quis duas.
63 de elec.lib.vj.dicas ꝙ si proponit cōditionaliter puta qꝛ di-
cit sniam nullam ⁊ inquātum sit aliqua appellat tanq̄ ab in-
iusta tūc procedit libellus vt per glo.in.d.l.j. quā cōiter oēs
sequuntur hic ⁊ Bar.in.d.l.si expressim col.iij.idem notabi-
liter Bal.in.d.l.j.colū.vj.siue appellet actor siue reus.⁊ ita
etiam sequitur ibi Bar.⁊ Ang.in fi.hoc ideȝ tȝ Bal.in.d.
§.qui ꝓuocauit.xviij.nec tenetur appellans aleram viaȝ eli-
gere ⁊ ita sequitur Specu.ti.de sententia.§.iusta.in versicu.
sed nunquid talis libellus. in vlti.colū. ⁊ dicit ita seruari in
curia romana pro quo optime facit tex.singularis in.c.cōsti.
64 tutus.s.de resti.in integ.vbi in simili ꝓcedit iste libellus.di
co contractum nullum ⁊ si quis est peto restitutionem in in-
tegrum.⁊ ita resident ibi doc.⁊ Jmo.in.d.l.si expressim.col.
65 xxix.vbi plene per eum de hoc articulo.ibi etiaȝ similiter cō
cludit de libello in reductione laudi seu arbitramenti. nam
procederet libellus dico arbitramentum esse nullum ⁊ si qd
est peto eum reduci ad arbitrium boni viri seu in melius re-
66 formari.⁊ idem de libello in quo quis diceret contractū nul
lum ⁊ inquantum sit aliquis peto eum rescindi: qꝛ sum lesus
vltra dimidium iusti precij.ſm notata in.l.ij.C. de rescindē.
vendi.nam procedunt huiusmodi libelli ſm Jmo.⁊ Ange.
in.d.l.si expressim.qd nota.⁊ Jmo.in.d.c.constitutus qd no
67 ta diligēter.ℭXXij. querit an sit dria si formet libellus co
pulatiue puta dico sniam nullam.⁊ si est qua appello. vel al-
ternatiue dico sniam nullā.vel est si qua appello. Jmo.in.d.
l.si expressim tȝ qd non sit differētia:ex quo appellatio fit sub
conditione contraria actui precedenti.ideo non videtur esse
vis an copulatiue vel disiunctiue fiat.faciūt notata p Bar.
in.l.si ticio fundus.ff.de vsufruc.immo plus voluit Bal. in
d.l.j.C.quando prouo.col.vij.in versi.modo quero ꝙ proce
deret libellus per copulam puta dico sententiam nullaȝ ⁊ si
qua est appello.nam si diceretur ꝙ copulatiua ⁊ poneret di-
cto casu inter incōpatibilia:⁊ tunc staret disiunctiue ſȝ nota
ta in.l.si.C.de codi.ſm Bal.dicentem etiam ꝙ non est curā
dum de ordine cum vtrobiq; sit eadē ratio siue ergo p̄mo di
ceretur appello inquātum sententia sit aliqua ⁊ inquantum
sit nullam: dico eam nullam vel contradicendo primo eam
nullam ⁊ si qua est appello.vtroq; casu procederet libellus.
⁊ ita voluit Bal.in.l.qui testamento. in p̄n.ff.de excusa.tut.
⁊ idem Jmo.in.d.l.si expressim.col.xxx. ⁊ p̄dicta oia in libel
lo appellatorio qñ interpōitur appellatio corā iudice a quo.
68 ℭVigesimotertio querit an sit idē dicenduȝ in libello ap-
pellationis q ꝓducit coram iudice ad quē Bar. ꝙ sic in.d.
l.si expressim col.iij.versi.ij.est notandū cū in dictis libellis
nō reperiat cōtrarietas cum sint species defensiōis seu exce
ptionis appellatio enim est remedium ad p̄sidiū innocentie
institutum.s.eo.c.iij.⁊.c.cuȝ spāli.§.porro.ideo pōt quis vti
contrarijs defensionibus.ff. de except.l.nemo. ⁊ in regula:
nullus pluribus lib.vj.idem sequitur Jmo.in.d.l. si expres-
69 sim colū.xxxj. ℭVigesimoquarto queritur dato ꝙ libello
possit cumulari vtrunq; remedium an possit simul prosequi
causam nullitatis ⁊ iniusticie Bar.in.d.l. si expressim.colū.
iiij.in versic.circa tertium. concludit ꝙ sic quando iste cause
habent originem ex diuersis fontibus puta sententia ē lata
contra minorem ⁊ indefensum tūc.n. pōt concurrere ꝙ snia
sit nulla qꝛ contra minorem ⁊ ꝙ sit iniusta lata cōtra iusticiaȝ
respectu eius ꝙ in snia continet ⁊ poterunt tūc fieri ꝓbatio-
nes.⁊ reprobationes simul sup vtraq; cā ex quo nulla resul-
tat contrarietas.⁊ idem si ipse due vie.s. nullitas ⁊ iniusticia
habent originem ex eodem fonte tum diuersis respectibus
puta dico sniam nullam qꝛ lata ꝯ me minorē ⁊ indefensum.
Jtē dico eā iniquā qꝛ ꝓmissio ex qua sum cōdēnatus fuit fa-
cta p me minorē absq; curatoris auctoritate lȝ.n. nullitas ⁊
iniusticia habeant hoc casu originē ex eodē fonte.tñ nulla est
ꝯrietas secus si modi essent ꝯrij.Exēplū dico sniam nullam
qꝛ lata cū falso tutore.Jtē dico eā iniustaȝ ex his que ꝓbata
sunt ab illo eodē tutore hic suū mibi ꝯrius.iō in ꝓsecutione
nō auditor simul.arg.l.ꝯ maiores.C.de inoffi.testa.ſm bar.⁊

idē Jmo.hic colū.ix. cōcludens ꝙ successiue diuerso tpe oī
casu possit fieri ꝓsecutio p notata in.c.cū dilecta.⁊ ibi per gl.
⁊ doc.s.de rescrip.lȝ Jmo.in.d.l.si expressim.col.xxxij. refe
rat doc. cōiter tenere ꝙ possit fieri simul ꝓsecutio nullitatis
70 ⁊ appellationis ꝓ eo qꝛ est species defensionis.vt.s.ℭVi
gesimoquinto queritur an sicut procedit libellus mō predi-
cto.ita ꝓcedat positio.puta pono ꝙ snia est nulla ⁊ si qua est
pono ꝙ est iniusta videtur ꝙ sic qꝛ posito euellitur de corpo
re libelli.vt in cle.sepe.de verbo.signi.⁊ sicut procedit libel-
lus.ita procedit positio.vt per Jnnoc.in.c.ex parte.s.de re-
scrip.Jn ꝯriū facit.qꝛ sicut probatio debet eē certa. ⁊ ita po
sitio vt probatur in.l.j.§.si quis argumētum.ff.deposi.⁊ hoc
est verius.qꝛ si reus responderet sub verbo credit.non tamē
ex hoc non constaret quid esset confessus ſm Bal.in.d.§.q
ꝓuocauit questione vigesimanona.ℭVigesimosexto que
ritur qñ formatur libellus dicto sniam nullam. ⁊ si qua est ap
pello.an tunc nullitas dicatur intentata principaliter vel in-
cidenter glo.sing.in.d.l.j.C.qñ prouo.dixit ꝙ cēsetur dedu-
cta incidenter non obstāte ꝙ ex prima forma libelli apparet
deducta principaliter.ideo est ꝙ tunc cognoscitur simul ⁊ d
nullitate ⁊ de iniusticia.sed an dictum glo.procedat patebit
de quo per Bal.ibi col.iiij.in fi. ⁊ col.vlti.versic.v. quero.⁊
etiam ibi per Ang.circa fi.⁊ hoc circa materiam libellorum.
71 ℭVigesimoseptimo principaliter queritur de iudice quis
sit iudex competens in cā nullitatis Bar.in.d.l. si expressim
col.pe. concludit primo qꝛ si snia est lata a delegato. tunc de
nullitate non ipse delegatus.sed delegans hȝ cognoscere.l.
si vt proponis.C.quō ⁊ quando iudex.Tu intellige nisi snia
delegati sit nulla.qꝛ non seruata forma rescrip. tūc enim per
talem sententiam nullam non expirat iurisdictio delegati.si-
cut dicitur in arbitrio qui tulit sniam non seruata forma cō-
promissi.vt.l.quid tamē.ff.de arbi.vnde poterit.tunc delega-
tus iterum sententiare.⁊ ita notant doc.in.c.qualiter.j. de ac
cus.⁊ in.c.litteris.s.de offi.deleg.⁊ Saly.in d.l. si vt propo
nis.ℭSi vō snia delegati est nulla alia de causa.tunc finita
est eius iurisdictio.iō amplius se nō intromittit. vt in.d.c.in
litteris.⁊ in.d.l.si vt proponis.sed qñ sententia lata ab ordi-
nario qui tulit sententiam nullam. voluit hic Jnno. ꝙ prin-
cipaliter de nullitate non possit adiri.nisi ipse ordinarius.sȝ
quando deducit nullitas per viā appellationis poterit adiri
eius superior qui tunc poterit de nullitate cognoscere. ⁊ ita
intelligit text.hic.ℭSed certe opi.Jnno.vr ꝯ.l.absentē.ff.
de ap.vbi circa medium appellationis aditur superior super
remedio nullitatis Jac.de are.in.l.si vt proponis dixit ꝙ aut
snia est nulla ꝓp sordes ⁊ dolum iudicis.tūc superior debet
adiri super nullitate.⁊ ita procedit.d.l.absentem.Si vero sit
nulla alia ratione.tunc ipse iudex ordinarius vel eius succes
sor dȝ adiri ⁊ non superior.vt in.d.l.j.⁊ in.l.si preses.C.quō
⁊ qñ iudex.ℭSed aduerte qꝛ glo.not.in.l.iiij.C.de accusa.
voluit ꝙ omni casu possit adiri superior.etiam si snia dicatur
nulla alia de causa q̄ per sordes iudicis.⁊ hoc idem vr velle
glo.ij.in.d.l.j.C.qñ prouoca.vt si possit dici principaliter de
nullitate coram illo iudice superiore ad quem posset appel-
lare.ℭNon ob.l.vbi ceptum.ff.de iudi.qꝛ dicit Bar.in.d.
l.si expressim col.vlti.in prin.ꝙ aut volo petere principaliter.
vt iterum sententiet quo casu questio nullitatis venit tūc in-
cidenter.⁊ iō dicto casu ipse idē iudex q tulit sniam dȝ adiri
vt.d.l.iiij.⁊.d.l.j.C.de sen.sȝ si p̄ncipaliter dico sniam nullā
solū ad finē.vt nulla ꝓnunciet.tunc poterit adiri ipse ordi-
narius vel eius successor vel eius superior.vt in.d.l.absentē
⁊ in.l.j.ff.que snie.sine appel.rescin. ⁊ vide per Ang. in suo
cōsi.c.xxxvj.qd incipit.Jn dei noie ⁊c. visis oib⁹ statutis in
fi.ℭJtem adde p̄dictis si executor modū excessit vel nulli-
ter executus ē corā quo possit dici de nullitate p Bar.in.l.a
diuo pio.§.sniam.ff.de iud.⁊ p Ang. in suo cōsi.cclxviij. qd
72 incipit. Statuto.i fine.ℭTu limita oia precedētia.p̄mo qꝛ
qñ instātia eēt iā perempta in p̄ncipali cā.tūc indistincte po-
terit adiri supior sup nullitate. vt sic sniam ipsam in melius
reformet vel vt iterum ipsam ferat.quia quando est iam pe-
rempta instantia non ob.tunc.d.l.vbi ceptuȝ.⁊ ita tenet Sa-
lyce.in.d.l.preses.C.quomodo ⁊ quādo iudex col.pe. Se-
73 cūdo limita ꝙ ita demū possit adiri superior p̄ncipaliter sup
nullitate qñ ē talis q al's possit adiri p ipsas ꝑtes p viā que-
rele.si

rele.si aūt in iurisdictiōe sint gradus distincti seu exclusiui.
tunc gradatiȝ est adeundus iudex.nec posset adiri superior
omisso ordinario.ita Bal.in.d.l.si vt proponis.colum.iiij.
per notata in.c.romana.in prin.de fo.cōpe.in vj.⁊ in.c. cuȝ
74 ab ecclesiaꝝ.⁊ in.c.pastoralis.in prin.de offi.ordi.ℭEt ꝓ-
mitte ꝙ dicere de nullitate est adire iudicem per viam que-
rele.l.iiij.C.de accusa.in verbo querimoniam. ⁊ per glo.in
verbo debitā.in.c.concertationi.de appel.in vj.⁊ ibi per ar-
chi.⁊ Jo.an.allegantes.d.l.si expressim.ff.de appel.que loq
75 tur de snia nulla.ℭHoc premisso ꝯsidera duos casus. qꝛ
aliqñ dr snia nulla ꝓp delictum sordes vel dolum iudicātis
quo casu cū non ipse iudex qui iudicauit habeat cognosce-
re.sed eius superior.l.absentē.in verbo iniuriaȝ.C.de accu.
⁊ ibi per Bal.⁊ per Saly.in.l.iiij.eo.tit.in fi.⁊ per Ang.in
d.l.si expressim col.vlti.voluit Bal.in.c.j.s.de offi.lega.col.
j.ꝙ hoc casu sicut archieps pōt adiri per viā appellationis
c.pastoralis.de offi.ordi.ita poterit adiri per viaȝ nullitatis.
qꝛ viciū epi pronunciātis trāsfert iurisdictionem in superio
rem.d.l.absentem ita ꝙ Bal.non loquit in oi nullitate ꝓut
aliqui allegant mouet Bal.qꝛ dicto casu eps nō pōt cogno
scere.⁊ qꝛ viciū transfert iurisdictionem. vnde in alia nullita
te q̄ ex vicio epi iudicātis Bal.in.d.c.j. satis aperte innuit
ꝯrium ꝙ archieps non possit adiri per viam nullitatis ⁊ que
rele ex quo non arguit vicium epi ⁊ eps ipse pōt cognoscere
de nullitate sue snie.d.l.iiij.⁊.j.in versi.vlti.limita. ⁊ licet di-
ctum Bal.satis sit tollerabile qñ allegatur vicium epi.tamē
dubium facit.c.j de supplen.negli.lib.vj. vbi eps impedit⁹
ex suo delicto non transfert iurisdictionem in archiepm: ita
76 ergo videretur dicendū in casu Barto.cogita tñ.ℭScdꝰ
casus qñ deducitur nullitas ex alia cā q̄ p sordes seu dolū
epi sententiantis.⁊ in hoc casu tȝ qd.s.dixi ꝙ archieps non
possit adiri per viam querele.qꝛ si non est appellatum dȝ adi
ri per viam querele.vt.s premissuȝ est ⁊ hoc fieri non pōt vt
in.c.pastoralis.s.de offi.ordi.⁊ in.c.j.s.offi.leg.cū alijs si.lȝ
Panor.in.c.in litteris in fi.s.d offi.deleg. dixerit ꝯriū ⁊ nō
bene per predicta.Nō ob.ratio sua per dictum Bart.in.d.
l.si expressim in vlti.col.⁊ in.l.si vt proponis la prima.C.quo
modo ⁊ qñ iudex ⁊ in.l.j.C.quando prouocare.s. ꝙ sicut ap
pellatio deuoluit causam ad superioreȝ ita ⁊ nullitas vt.d.l.
absentem.in verb.reformabunt. ⁊ in.l.j.§.j.ff. que sententie
sine app.rescin.qꝛ certe illud verū in superiore non habente
limitatam ⁊ impeditam iurisdictionem prout in archiepo.vt
s.premissum est ⁊ de tali superiore non loquit Bar. nec di-
cit Bart. ꝙ idē superior competens in causa appellatis sit
competens in nullitate seorsum ab appellatione intentata. ⁊
bona est consequentia non pōt adiri per viam querele. ergo
nec per viam nullitatis cuȝ nullitas sit querela vt supra igit
non poterit adiri archieps habens iurisdictionem suam im
peditam.⁊ ita Bal.in.d.l.si vt proponis.col.iiij.in fi.⁊ ita ēt
voluit Panor.in.c.ad reprimēdaȝ.col.ij.in fi. supra de offi.
ordi.⁊ ꝓ hac dubitatione est tex.in.c.j.in prin. de foro com-
pe.lib.vj.vbi archieps non cognoscit de ipsa causa p̄ncipali
omisso appellationis articulo. aut qñ minime esset appella-
tum ⁊ sic p viam nullitatis ⁊ querele.vt ibi in glo.ij.vt supra
premissum est.⁊ hoc etiam satis fuit de mente Ang.in.d.l.si
expressim vlti.col. dū rūdet ad.l.j.§.j.ff.que snie sine appel.
resci.ℭTertio limita qꝛ lȝ ꝓ nullitate snie diffinitiue possit
adiri idem iudex ordinarius vel eius supior.vt supra tñ sup
nullitate interlocutorie non pōt adiri superior.sȝ solum ipse
iudex qui iudicauit seu eius successor ne continentia cause
diuidatur.ita voluit Jnno.hic.⁊ Bal.in.l.aduersus.in p̄n.
C.si aduersus rem iudica.⁊ idem Ang.in.d.l.preses.in fin.
⁊ sequitur Jmo.in.d.l.si expressim.col.xxvij.qd tene menti.
Sed tu intellige primo hoc dictum ⁊ limita prout est dictuȝ
supra in.q.xix.⁊ dic vt ibi.ℭScdo intellige nisi interlocuto
ria lata a delegato.tunc.n. poterit adiri superior delegans p
viam simplicis querele cognoscendo de nullitate.etiā absq;
vlla appellatione p notata in.l.arbitro.ff.qui satisda.coga. ⁊
ibi Bal.⁊ in.d.l aduersus.qd not.facit ratio.l.iudiciū solui
77 tur.ff.de iudi. ℭVigesimooctauo queritur non est dubiū
ꝙ superior pōt cognoscere de nullitate snie inferioris.vt.s.
sed quid eꝯ an a snia maioris iudicis possit dici de nullitate
coram inferiore ordinario vr ꝙ sic qꝛ declarare sniam nullā

nō est mixti imperij sȝ iurisdictionis ſm Bal.in.d.l.si vt pro
ponis.in fi.iō quilibet ordinarius vr posse declarare sniam
78 nullam ꝓut voluit glo.no.in.d.l.si vt ꝓponis. ℭSed ꝯriū
vr dicendū arg.dicte.l.aduersus.vbi inferior iudex non pōt
restituere aduersus sniam maioris ⁊ is demū vr posse decla
rare nullā q posset rescindēdo iudicare.arg.l.fi.C.de legi.⁊
⁊ ita firmat Bal.in.d.l.aduersus referens Jac.But.ita te-
nuisse ꝓ quo facit cle.ne romani.de elec.⁊.s.de maio.⁊ obe-
cū inferior.⁊ qd no.Bal.in.c. sup eo.in fi.s. de offi.delega.
referendo Jo.an.ibi qꝛ delegatus a principe est maior quo-
libet ordinario.vt.d.c.pastoralis.§.fi.nō poterit ordinarius
se intromittere delegati principis confirmando vel infirmā
do facit.c.ij.de offi.deleg. ⁊ ita vr tenendū regulariter. ꝙ de
nullitate snie debeat cognoscere vel idē ordinarius vel eius
79 superior non aūt inferior iudex ab eo q iudicauit. ℭSȝ li-
mita primo hāc regulā nisi nullitas eēt notoria vel manifeste
apparet per inspectionē ipsius snie:tunc.n. non esset in effe
ctu necessaria solēnis declaratio cū talis nullitas seipsaȝ de
monstret ⁊ sit viciū patens arg.ff.de falsis.l. si quis legatum
⁊ hoc casu inferior posset sniam declarare nullā superioris.
⁊ ita Bal.in.d.l.aduersus. ꝓ quo bñ facit qd no.Jo.an. in
c.statutū.in fi.de rescrip.in vj.dicens ꝙ qñ delegatus pape
in ꝓcessu vel snia grauaret partē ꝯ dispōnē.d.c.statutū. po-
terit adiri ordinarius. vt prouideat si id manifeste appet' ex
quo tūc ꝓcessus est ipso iure null⁹.vt ibi in fi. ⁊ sic vult Jo.
an.ꝙ ordinarius inferior possit cognoscē de nullitate ꝓces-
sus delegati pape qñ nullitas eēt patens facit qd dixit Ar-
chi.⁊ Jo.an.in.c.si eo tpe.de elec.lib.vj.vbi volunt ꝙ ordi-
narius possit resistere delegato pape qñ vellet nulliter ꝓce-
dere in casu nō incluso in rescripto de quo plenius p doct.
80 in.c.si qñ.s.de offi.delega.ℭSecundo limita qꝛ incidenter
quilibet inferior poterit cognoscere de nullitate snie maio-
ris iudicis.puta petit executio snie iudicis superioris corā
inferiore ordinario si excipitur corā eo de nullitate snie po-
terit incidenter cognoscere qꝛ rōne incidētiū auget iurisdi-
tio.l.quotiens.C.de iudi.⁊ ita Bal.in d.l.si aduersus ꝯclu
dens ꝙ d nullitate incidēti possit cognoscere.etiā minor ma
gistratus qd nota.⁊ vide qd in sili nota.in.c. cū venissent.s.
81 de iudi.ℭVltimo limita qꝛ nullitate poterit cognoscere iu
dex q lȝ nō sit superior tñ saltē hȝ partē iurisdictionē.iō vo-
luit notanter bal.in.c.dilecti.j.eo.ti.ꝙ a snia vicarij epi pos-
sit dici de nullitate corā ipso epo ⁊ eꝯ cū a snia epi posset di
ci de nullitate corā eius vicario.nā ſm Bald. sup nullitate
pōt adiri qlibet iudex ordinarius ꝯpetēs.immo ipsemet iu-
dex q tulit sniam pōt de nullitate sue snie cognoscere ⁊ ꝓnū
ciare p ea que hñtur in.d.l. si vt ꝓponis. ⁊ in.d.l.p̄ses:ideo
ipsemet eps pōt de nullitate sue snie cognoscere ⁊ diffinire
prout ēt tȝ Pet.de ancha.suo consi.lxiij. qd incipit.Jn xpi
noie amē a querela.sȝ eps ⁊ vicari⁹ cēset idē tribunal.⁊ idē
cōcistoriū.c.ij.de cōsue.in vj.iō alter pōt cognoscere de nul
litate snie alterius ipsoꝝ. ⁊ ex his notabili. pȝ ꝙ nullitas hȝ
aliā nām ab appellatione. qꝛ in appellatiōe semp requiritur
ꝙ ad superiorē appellet nō ad parē vel minorē. vt est tex.in
d.c.ij.sed nullitas pōt adduci. ēt ad parē ⁊ qñq; ad inferio-
82 reȝ iudicē ꝓut ex precedētibus pȝ tene mēti. ℭPostremo
limita qꝛ corā iudice seculari poterit excipi de nullitate snie
late in cā mrimonij qñ.n.solū reuocat in dubiū de validitu-
ne vel nullitate snie mrimonialis corā iudice seculari pote-
rit de hoc cognoscere cū hoc nō tangat merita cāe ⁊ conse-
quenter qd non est spūalis.arg.l.cū ꝓponas. cū ibi notatis
C.de iureiuran.ꝓ qua decisione facit optime tex.in.c.consti
83 tutus.el.iij.de testi.⁊ ita Butr.in.c.tuā.in fine de ordi.cog.
⁊ i p̄dictis iferr ꝙ si iudex secularis nulliter iudicauit ꝯ cle
ricū in cā in qua nō erat iudex cōpetēs quo casu iudiciū est
nullū dubitat an a ꝓcessu vel a snia iudicis secularis possit
p clericū dici de nullitate corā iudice layco an vō sit habēd⁹
recursus ad iudicē eccl'iasticū bar.in cōsilio qd incipit Cle-
ric⁹ nō sub noie clericali.ꝯsuluit ꝙ possit ad iudicē secularē.
⁊ idē ꝯsuluit Pet.d anch.suo ꝯsi.ccclxxj.icip.Jn xpi noie
amē visis cōsilijs col.ij.monet qꝛ iudex appłonis seu nullita
tis succedit in locū p̄mi iudicis secularis sicut g ipse p̄mus
iudex potuisset suā sniam nullā ꝓnūciare vt plene ē dictū.s.
in.xxvij.q.ita poterit iudex appłonis seu nullitatis.l.abñtem

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

C.ð ac.⁊ fac qð no.bal.i.l.gñaliter.C.de epiſ.⁊ cle.col.ij.in
verſi.p hec ſoluit iſta qð ſ3 an i pdictis caſib⁹ poterit hēri re
curſus p clicū ꝯ laycū ad iudicē eccl'iaſticū vr ꝙ nō qꝛ clic⁹
grauat⁹ a iudice ſeculari dꝫ appellare ad ſupiorē iudicē ſe
cularē nō ad eccl'iaſticū vt no.p Arch.ij.q.vj.nō ita ⁊ p Jn
nocē.i.c.ſignificātib⁹.ŝ.ð offi.dele.⁊ ē dcm̄ ŝ.in rub.i fi.⁊ in
verſi.vlti.qrit.ſ3 certe h̄ pcederet qn̄ iudex ſecularis fuiſſet
cōpetēs ſec⁹ ſi incōpetēs.ita ꝙ cleric⁹ nō potuiſſet tacite vel
expſſe cōſentire q̄ cāu poterit ēt dici de nullitate corā eccl'ia
ſtico rō qꝛ pͥuilegiū foꝛi fuit indultū clicis ð iure diuino.vt p
glo.xcvj.di.ſi īperatoꝛ ⁊ oi caſu q̄ clic⁹ iuuat ſpāli pͥuilegio
ſp in dcō cāu pōt ꝯ laycū hēri recurſus ad iudicē eccl'iaſti
cū.hec ē doctrina Jnno.⁊ oīu3 doc.in.c.cū ſit gnāle.de foꝛ.
cōpe.ꝯñr poterit clic⁹ p hac nullitate ex defectu iuriſdictio
nis trahere corā eccl'iaſtico.⁊ ita Jmo.in.c.diligēti.ð fo.cō
pe.col.pe.in fi.bal.in auc.ſtatuim⁹ i pn.C.ð epiſ.⁊ cle.inde
etiā voluit Jnn.in.d.c.cū ſit gñale.ꝙ nō ſolū vbi ē defectus
iuriſditionis ſ3 ēt ſup nullitate ꝯctus maxime ſi allat dolus
fraus vl' oppreſſio poterit clicus trahere laycū corā eccl'ia
ſtico ſup tali nullitate.⁊ ita But.in.c.ſi cleric⁹ de fo.cōpe.in
vlti.car.in pn.in v.iiij.qualitas.⁊ in c.cū cā.in.j.no.ŝ.ti.j.foꝛ
tius g rōne nullitatis ex defectu iuriſdictionis ⁊ ſic ex ſpāli
pͥuilegio foꝛi.ŝ.cōcludēdū g vr ꝙ oi cāu q̄ clicus pōt decli
nare foꝝ ſeculare ſi declinat ⁊ iudex ſecularis non admittat
poterit hēre recurſum ad eccl'iaſticū ſup tali nullitate exquo
clic⁹ iuuat ſpāli pͥuilegio vt.ŝ.imo ſi vſet in dubiū an iudex
ſecularis fuiſſet ſeu foret cōpetēs vel ne h̄ cāu cognitio ſpe
ctaret ad eccl'iaſticū vt no.in.c.ſi iudex layc⁹ de ſen.excōi.in
vj.⁊ idē in ſil. hr in.c.venerabilis.de elec.⁊ ita limitat qð hr
in.c.ſup lr̄is.de reſcrip.iō ē ꝙ eccl'iaſticus pōt cogē iudice3
ſecularē vt nō pcedat in cā ꝯ clicū in cauſis ēt ciuilibus. ita
tex.⁊ doc.in.c.ij.de fo.cōp.in vj. Jtē pōt ēt iudex eccl'iaſtic⁹
inhibere.vt no.in.d.c.ſi iudex layc⁹ ⁊ p bar.in.l.pe.§.ad cri
mē.ff.de pub.iud.p Spe.ti.ð cōpe.iud.aditi.§.j.v.ſ3 nūqd
idē ē i layco vbi cōcludit ꝙ pena.d.c.ſi diligēti.hēat locū in
layco trahēte clicū corā ſeculari.g neciō ſequit ꝙ cognitio ⁊
inhibitio ſpectet ad eccl'iaſticū cū hēat nō ſolū pnūciare ſup
nullitate.ſ3 ēt penā īponē facit qð no.Jo.an.in.c.fi.de imu.
eccle.i vj.⁊ p Panoꝛ.i.d.c.ſi diligēti.in fi.⁊ ſic pōt cōpellē
laycū iudicā.vt nō pcedat nec cognoſcat ꝯ clicū.vt.d.c.ij.⁊
l3 bar.in.d.cōſi.⁊ anchꝰ.vt.ŝ.velint ꝙ poſſit adiri iudex lay
cus.tn̄ intelligūt volūtarie ⁊ q̄ ad hoc vt pnūciet nullitatē.ſ3
ſi in.d.caſu iudex ſecularis ꝯfirmaret ſeu pnūciaret ꝯ clicu3
nō hēbit locū.l.j.§.j.ff.q̄ ſen.ſine.ap.reſcin. qꝛ ſnia nulla ex
defectu iuriſditio.nō pōt cōfirmare exq̄ nō ceſſat cā nullita
tis de q̄ plene.j.in v.xlj.querit.⁊.xlij.querit. ⁊ facit gl.ſing.i
cle.j.de ſeq.poſ.i fi.⁊ iō poterit adiri iudex eccl'iaſtic⁹. vt co
gnoſcat ð nullitate rōne foꝛi ⁊ ſic rōne ſpālis pͥuilegij clicis
84 cōpetētis vt.ŝ.ac ihibē ⁊ cogē iudicē laycū.vt.d.c.ij.¶ Ui
geſimonono qrit aliqs dixit ſniam nullā ⁊ ſi qua eſt appello
mō delegat hec cā appl'onis an poterit delegatus cognoſce
re ⁊ iudicare de nullitate ſnie dicas ꝙ ſic ex quo nullitas ve
nit incidēter i appl'one.l.qdā mulier.ff.fa.her.⁊.d.l.carme
lia pla.ð iurepa.⁊ ita tenuit Jnnoc.Jo.an.⁊ Gemi.in.d.c.j.
§.poſt hec.ð appel.in vj. Nō ob.ꝙ cōmiſſa appl'o videat ex
cluſa nullitas.ar.c.nonne.ŝ.ð pſump.⁊ in.l.cū ptoꝛ.ff.ð iu
di.qꝛ certe dcā delegatio cēſet ēt eē iplicita ad reſcriptū.vn̄
nō ē excedē fines mādati cū mādatū iſtud non dēat diuidi.⁊
ita bal.i.l.j.C.qn̄ puo.col.iij.⁊ ſeqt Saly.ibi col.pe.p q̄ bn̄
facit tex.i.c.cū cōtingat.§.qꝛ vo.ŝ.ð offi.dele.vbi q cōquerit
de iniuſticia ſatis ꝯcludit nullitatē ⁊ obtinet ſi cā pbet.vt ibi
per Panoꝛ.i.ij.col.ꝯclude g ꝙ delegatus ad cā3 appl'onis
poterit de nullitate cognoſcē ⁊ pnūciare.⁊ ita Jmo.in.d.l.ſi
expſſim.in vlti.car.circa pn. ¶ Et ex his infert ꝙ ſicut archi
epꝯ pōt cognoſcē ð cā appl'onis iter ſubditos ſuffraganeo
rū.vt i.d.c.paſtoꝛalis. ita poterit cognoſcē de nullitate qn̄ ē
permixta cū appl'one.vt i.d.l.ſi expſſi3 ⁊ i.d.l.carmelia.Sec⁹
videret ſi nullitas deducat pncipaliter abſq3 appl'one.tc̄.n.
nō poſſet exq̄ nō pōt pncipal'r adiri p viā qrele vt i.c.romana
in pn.ð fo.cōpe.i vj.⁊ ita tenuit Lap.i.d.§.poſt hec.⁊ intel
lige i clicis vt hr i.d.c.romana qð adde ad.d.ŝ.q.xxvij.i.ij.li
85 mita.¶ Trigeſimo qrit qd eꝯ an iudex nullitat] cognoſcat
de iniuſticia pōe intēptaui nullitatem ſi pbo iniuſticiā abſq3
nullitate an poſſum obtinere victoriā Jnn.i.d.c.cū cōtingat

dixit ꝙ nō exq̄ nō ē actū ad h̄ ⁊ modis agendi ſp inſpicit h3
glo.oꝛdi.iij.q.vj.h̄ gppe.⁊ ita trāſit bal.in.d.cū ꝯtingat.i vl.
col.imo vr ꝙ ſit cōdēnādus in expēſis qꝛ nō pbauit id qð i
iudiciū deduxit.⁊ ita ibi Panoꝛ.i fi.qꝛ inīqtas ⁊ iniuſticia ē
in libello deducta ⁊ ſup nō deducta nō pōt foꝛmari ſnia.l.vt
fundus.ff.cōi.diui.c.ij.ŝ.ð oꝛ.cog.j.de ſymo.c.l3 heli.bar
tho.tn̄ in.d.l.ſi expſſi3.circa finē l3 ꝯtrā ⁊ meli⁹ dicēs ꝙ nulli
tas ſimpl'r intēptata deuoluit totū negociū ad iudicē nullita
tis vt poſſit refoꝛmare ſniam.vt.l.iiij.⁊.l.abſētē.C.ð accu.aq
rit Ang.i.l.j.in fi.C.qn̄ puoca.⁊ de h̄ articulo vide.d.ŝ.i.x.
86 qōne.¶ Trigeſimopꝛimo qrit qd ſi qs dixit ſnia3 nullā ⁊ ſi
qua ē appello ad papā ⁊ papa cōmittit ſimpl'r cā3 nullitatis
an delegat⁹ poterit cognoſcē de iniuſticia ⁊ negocio pncipa
li.Saly.i.d.ſi pſes.i vlti.col.C.quō ⁊ qn̄.iu.⁊ i.d.l.j.col.pe.
tēnuit ꝙ nō exquo cā iniuſticie ⁊ negocij pncipalis nō ē cō
miſſa delegato.⁊ fines mādati ſunt diligēter obſeruādi.c.cū
dilecti.de reſcrip.c.cū oli abbas.de offi.deleg.iō ſi delegat⁹
iudicat vltra ſibi cōmiſſa nō v3 ſnia.l.ſi de pprietate.C.ſi a
nō cōpe.iudi.nō obſtāt adducta.ŝ.i pcedēti qōne.qꝛ loqūn
tur i oꝛdinario cui data ē iuriſdictio a lege refoꝛmādi ſnia3 i
melius.ſec⁹ in delegato.vt in.d.l.ſi vt pponis.nec ēt h̄ i dele
gatiōe ꝯtinet.iō ſibi iputet q nō plenius.⁊ largius ipetrauit
ſup vtroq3 remedio ſi g ſolū ſup nullitate ē delegat⁹ nō po
terit de negocio pncipali cognoſcē.⁊ ita ſequit Jmo.i.d.l.ſi
expſſi3.col.pe.qð dicit eē mēti tenēdū. Quid aūt ſi cā nulli
tatis ſimpl'r ſit deducta ad ipſu3 ſupioꝛē certū ē ꝙ ipē ſupe
rioꝛ pōt cognoſcē ð iuſticia ⁊ refoꝛmare ſnia3.vt.ŝ.i pcedēti
qōne facit.d.l.ſi vt pponis. ¶ Quid ſi ipſa3 cām nullitatis
ipſe ſupioꝛ deleget an tūc delegat⁹ poterit de negocio pnci
pali cognoſcē vr ꝙ nō cū h̄ nō ſit ipſi ðlegato cōmiſſu3 ⁊ de
legatiōes ſunt ſtricti iuris.c.ad h̄.ŝ.de reſcrip.⁊ in.d.c.cu3
oli.Jmo.tn̄ i.d.l.ſi expſſi3 col.pe.dicit h̄ dcm̄ eē dubiū.nā ex
quo ſupioꝛ erat aditus ſup nullitate q̄ deuoluit ad eū cā3 pn
cipalē.l3 ſimpl'r delegauerit cā3 nullitatis. tn̄ vr ſubrogaſſe
delegatū locū ſui in.d.cā.vn̄ poterit delegatus cā ſibi cōmiſ
ſa id qð poterat ipſe delegās in cuius loco delegatus ſurro
gat.l.ſi eū.§.q iniuriarū.ff.ſi qs ca.c.eccl'ia.ŝ.vt lit.pē.c.pte
rea.ŝ.de offi.de offi.deleg.dicit tn̄ Jmo.eſſe mēti tenendū
dictū Saly.⁊ cautela eſſet ꝙ committat cā nullitatis cu3 oi
bus ſuis depēdentibus ⁊ cōnexis.tūc.n.cōſtat de mēte dele
gantis.vt velit delegatū poſſe facere oē id qð in dicta cā po
tuiſſet ipſe delegās ſm Jmo.tu aduerte qꝛ hoc nō ē neceſſa
rium.ſ3 tacite includit.qꝛ cū ſimpl'r cā delegat oia ad ipſam
cām pertinētia ⁊ facientia intelligunt cōmiſſa ⁊ delegata.ita
no.in.d.c.pterea.ŝ.de offi.deleg.⁊ qꝛ delegatus fungit vice
delegantis.vt ibi ⁊ in.c.ſane.de offi.deleg.eo.ꝙ nullitas de
legata trāſit cū ſua nā ergo totū poterit ðlegatus in dicta cā
ꝙ potuiſſet ipſe delegās vt in.d.iuribus ex qbus dictū Sa
ly.nō pcedit put ēt improbauit Jmo.in.l.iudex poſtq̄.ff.ð
re iud.ēt adducens dictū Jnno.⁊ Jo.an.in.c.vt debitus.ŝ.
eo.qui volunt delegatū ſup articulo appl'onis ab interlocu
toria ſi pnūciat bn̄ appellatū poſſe abſq3 noua ꝯmiſſione co
gnoſcē ð cā ⁊ negocio pncipali.ſicut poſſet iudex oꝛdinari⁹
appl'onis idē g dicēdū i delegato cāe nullitatis vt poſſit re
foꝛmare ſnia3 ſic poterat ipē oꝛdinari⁹ ðlegās qð tene mēti.
87 ¶ Trigeſimoſcðo qrit circa ſnias ⁊ modū ſniandi oꝛtū ē
eni ꝙ qn̄ libell⁹ ⁊ modus agēdi ē inept⁹ ſnia ē ipo iure nulla
tex.ē no.i.c.cū dilecti.ð emp.⁊ vē.p gl.iſti.ð obli.circa pn.an
iudex q ex dcō ðfectu pnūciat ſnia3 nullā ſiue p viā appl'o
nis vl' nullitat] poſſit ſnia3 illā refoꝛmare circa iuſticiā illius
cāe dicas ꝙ ſi ſ3 ſolū pt pnūciare eā nullā.ita tex.i h̄ ſin.i.d.
c.cū dilecti p quē ita limitat.d.l.abſētē.⁊ ꝙ ē.d.ŝ.i.xxx.q.nā
d.cāu nullitas ſi ðuoluit ip3 negociū pncipale.⁊ ita Jmo.in
d.c.cū dilecti col.ij.⁊ pan.ibi col.j.⁊ h̄ idē voluit ⁊ no.bal.i.l.
ij.C.ð reſci.vē.i.q.xiiij.dicēs ꝙ i.d.c.cū dilecti.ē melioꝛ tex.
q ſit i iure iſtruēs iudices appl'onis vl' nullitatis q̄ ſint ptes
iudicis i iudicādo qn̄ libell⁹ vl' mod⁹ agēdi ē iept⁹.h3.n.tūc
pronūciare ſup nullitate reſeruando ius iterum agendi. nec
pōt dicto caſu refoꝛmare ſententiā vel pceſſum ſuper nego
cio principali qð no.ad limitationē.l.ticianus.ff.qð cū eo.⁊
88 d.l.abſēte3.¶ Trigeſimotertio querit an ſnia ſup nullitate
poſſit pferri nō citata pte Abbas ⁊ Jo.an.in.c.cā3.ŝ.de re
ſcrip.p illū tex.voluit ꝙ ſnia poſſit ðclarari nulla abſēte ⁊ nō
citata pte.⁊ ita ibi papa declaret pceſſu nullū nō citata par
te.dixit

te.dixit tamen But.ibi i vlti.no.ꝙ hoc dictum non ē per
omnia verum contra quod adducit imo.ibi glo.in.c.ad no
ſtram.el.iij.ŝ.de iureiur.qꝛ etiam in notoꝛijs reqrit citatio
⁊ qꝛ regulariter nihil poteſt fieri in pꝛeiudiciu3 abſentis nō
citati.iij.q.ix.caueant.⁊.c.omnia.l.ea que.C.quō ⁊ qn̄ iudex
ŝ.de conſti.c.eccleſia.ita ꝙ videtur dicendum ꝙ ex quo ſen
tentia ſuper nullitate pꝛincipaliter intentata ē diffinitiua re
quiritur li.cōteſ.vt vide ſupꝛa in xij.q.conſequenter requiri
tur citatio partis nō ob.d.c.cām.qꝛ poteſt dici ꝙ ibi ꝯſtabat
notoꝛie nulla3 defenſionē cōpetere abſenti cū eēt dubiū iu
ris ſurgēs ex interpꝛetatiōe reſcripti facit qð not.i ſimili in
c.cū olim.ŝ.ti.px.⁊ i.l.ij.§.qð ſi de frumētaria.per barto.ff.
de admi.re.ad ciuitatē pti.vel dicas ꝙ tex.in.d.c.cauſam.p
cedit in iterp̄tatiōe pape ſup ei⁹ reſcripto ſicut.n.papa pōt
cōcedere reſcriptū abſēte ⁊ nō citata pte h3 Jnno.i.d.c.oli3
de vb.ſig.ita pōt iterp̄tari ac declarare nullitatē geſtoꝛu3 ex
illo reſcripto male intellecto alias tenēdū ſnia3 ſuper nulli
tate nō poſſe ferri nō citata pte imo eſſet nulla.⁊ ita volunt
do.de ro.i deci.cccxlj.q̄ incipit itē dubitat vtꝝ auditoꝛ.cir
ca pꝛin.⁊ ita ēt voluit glo.no.i.c.in nr̄a.ð pcu.in fi.⁊ ibi no.
p Jmo.ſup.d.glo.bal.tn̄ ibi dixit ꝙ ſnia ſup nullitate pro
ceſſus poterit ferri cōtra abſētē li.nō cōte.⁊ refert Jnno.ita
voluiſſe in.c.auditis de pcu.ſ3 ſi agat ð nullitate cōtract⁹
vel teſtamenti reqrit libellus ⁊ li.ꝯte.vt vide p Jnno.in.c.
ij.ŝ.de offi.iud.ð quo plene dic vt.ŝ.in xij.q.⁊ ſp intelligas
pꝛedicta ð abſente p cōtumaciā qꝛ ēt ſup nullitate pceſſus
reqreret citatio partis.vt per gl.⁊ imo.i.d.c.in nr̄a.¶ Tri
geſimoquarto queritur qn̄ corā ſuperioꝛe deducit nullitas
pōt.n.reus dicere ſniam eſſe aliquā ⁊ validā ⁊ ſi hoc pꝛoba
uerit l3 aliter non poterit.ita pnunciari tn̄ poterit iudex p
nunciare ſententiam eſſe validā put voluit Jnno.in.c.cum
contingat.ŝ.de offi.dele.ſed quid ſi cōſtat ſniam eſſe nulla3
tn̄ ex aliquibus deductis ⁊ pꝛobatis coꝛam ipſo ſuperioꝛe
apparet ꝙ ſnia venit refoꝛmāda an poterit refoꝛmari qn̄ h̄
non fuit expꝛeſſe petitū a parte.Jmo.in.d.l.ſi expꝛeſſi3.col.
pe.t3 ꝙ ſic.qꝛ eoipſo ꝙ per partē ſunt aliqua deducta ⁊ p
bata cenſent petijſſe ſniam refoꝛmari p quo ſm eū.d.l.ab
ſentē.in vb.refoꝛmabit.q̄ ſimpliciter ⁊ indiſtincte loquitur
⁊.l.j.§.j.ff.q̄ ſen.ſine app.reſci.Adde ad hoc no.dictū bal.
in.l.amplioꝛē.in pꝛin.C.de ap.vbi voluit ꝙ ſicut iudex pōt
ſupplere pꝛo abſente in cā appellatiōis.vt ibi ita poterit in
cā nullitatis ⁊ tam pꝛo actoꝛe q̄3 pꝛo reo ēt in his q̄ reddūt
iudiciū retro nullum cu3 cā nullitatis ſit cōtigua cāe appel
lationis exquo operatur effectū deuolutiuū qð dictum ſi
gulariter tene menti pꝛo quo tex.in.d.l.abſentē.in vb.refoꝛ
mabit vbi vba dirigunt ad iudicē poterit ēt ſuccumbente3
condemnare in expēſis.vt hic p But.col.viij.⁊ p immo.in
90 l.ſi expꝛeſſim.col.xvj.¶ Trigeſimoquinto querit aliqs ap
pellat vl' dicit de nullitate a ſnia quā credebat eſſe ꝯtra ſe.tn̄
reperitur poſtea ꝙ ſit pꝛo ſe an iudex poſſit eā cōfirmare vr
ꝙ non qꝛ ſtādū eſt cōfeſſioni ꝯ cōfitētē.C.de li.cā.l.cū pcū.
xiiij.q ij.in pꝛin.cōtrariu3 t3 Bal.in.d.l.j.C.qn̄ puo.colū.
pe.per tex.quē dic vnicū in iure i.l.ſeye amice.ff.de au.⁊ ar.
leg.iō hoc nō obſtante poterit iudex illā ſententiā cōfirma
91 re.¶ Trigeſimoſexto querit ſi ſentētia eſt nulla an iudex oꝛ
dinarius vel delegatus poſſit itex pꝛonunciare ⁊ de h̄ vide
ŝ.in.q.xxvij.⁊ quantum ad delegatū intellige in diffinitiua
qꝛ per interlocutoꝛiā nullam vel ēt valida3.Jtē per quecūq3
alia acta nulla nō expirat iuriſditio delegati.iō poterit i illā
reuocare ⁊ iterū pꝛonunciare.ita Jnn.in.c.in litteris.ð of.
dele.⁊ eſt tex.in.c. cum ceſſante.ŝ.e.qui de delegato loqui
92 tur. S3 dubitat pmo qd ſi delegat⁹ tulit ſentētiā diffinitiuā
nullā per erroꝛē an poterit itex iudicare. Jnnoc.in rubꝛica
ſeu in.c.j.ŝ.ti.j.dixit ꝙ nō ſi p erroꝛē iuris ſec⁹ ſi iuſto erro
re facti.vt qꝛ credidit parte3 citatā que nō erat vel aliter.tūc
eni3 nō expirat iuriſditio delegati poterit itex iudicare per
no.in.l.erroꝛ.C.de iu.⁊ fac.ig.⁊ ita tranſit Barth.in.d.l.iu
dex poſtq̄ ſed pꝛout dicit Jmo.ibi Jnno.nō dicit aliquid
de ſentētia ſ3 de alio actu extraiudiciali.iō nō ē ſiēda extēſio
ad actū iudicialē qꝛ eſſet cōtra tex.in.l.qualē.in fi.cum.l ſe.
ff.de arbi.ideo Bar.in.d.l.ſi vt pponis.col.iij.in pꝛin.dicit
ꝙ pꝛedicta diſtictio Jnn.ſeu alioꝝ nulla lege pbat ⁊ eēt cō
tra caſum illius.l.ſi vt pponis.vbi iudex delegatus fuit in

facto circūuentus habito reſpectu ad articulū cōtumacie ⁊
tn̄ expirat eius iuriſdictio ꝯclude ergo ꝙ ſiue p erroꝛē iuris
vel facti ſnia diffinitiua ipſius delegati ſit nulla ꝙ expiret in
totū eius iuriſdictio limita.niſi nō ſeruaſſet foꝛmā mādati.
tunc.n.poſſit itex iudicare ar.l.qd tn̄.ff.ð arbi.⁊ per doc.in
93 d.c.in litteris.⁊ in.c.qualiter.el.j.ŝ.de acc. Scðo dubitat
qd in delegato ad vniuerſitatē cā3 ſi tulit ſniam diffinitiua3
nullā.an poſſit itex iudicare in eadē cā Bal.in.d.l.ſi vt p
ponis.col.iij.dicit ꝙ ſic qꝛ redigit ad inſtar oꝛdinarij p no.
in.c.cū ſpāli.ŝ.de iudi.⁊ per gl.in.c.cū cām.j.e.⁊ hāc pte3
ſeqt Panoꝛ.in.d.c.qualiter.col.ij.⁊.iij.⁊ ſatis fuit de mēte
gl.hic ⁊ hoc vident tenere dn̄i de rota in.d.deci.cccxlj.qð
94 tene menti.⁊ hec in delegato ab oꝛdinario.¶ Trigeſimo
ſeptimo qrit qd in delegato a pꝛincipe ſi tulit ſentētiā diffi
nitiuā nullā.an poſſit itex iudicare.ang.in.l.iudex poſtq̄ de
re iu.tenuit ꝙ ſic cū equiperet oꝛdinario.l.a iudice.C.de iu.
imo eſt maioꝛ q̄libet oꝛdinario.vt in.c.paſtoꝛalis.ŝ.de offic.
oꝛ.⁊ qꝛ h3 executiōe3 ſue ſnie.c.querēti.ŝ.de offi.dele.vnde
h3 cognitionē nullitatis que pt opponi in executiōe ꝯ ſnia3
cū ergo duret iuriſdictio poterit iudex iudicare itex. Jtem
ſi iuriſdictio iudicis delegati a pꝛincipe nō expirat p ſniam
validā.vt.d.c.in lr̄is.de offi.dele.foꝛti⁹.nec p ſniam nullā.ſ3
Bal.in.d.l.ſi vt pponis.col.ij.in fi.voluit cōtrariū nō ſolū
in delegato a pꝛincipe ſimpliciter.ſed ēt ſi eſſet datus ad iu
dicandū ⁊ exequēdū.ideo vtroq3 caſu ſi diffinitiua ſua ſnia
eſt nulla iuriſdictio ē conſumpta ⁊ ꝯſumpto pncipali cōſu
mit executio acceſſoꝛis.vt.l.terminato.C.de fruc.⁊ li.expē.
⁊ hāc ptē ſequit Jmo.in.d.l.ſi iudex poſtq̄.⁊ cōiter doc.i
d.c.in litteris.qꝛ qn̄ ſnia eſt valida tūc eſt ꝙ delegatus pn
cipe pōt exeq ſed qn̄ ē nulla nihil tūc reſtat.⁊ l3 ſit maioꝛ q̄
libet oꝛdinario tn̄ nō eſt firmioꝛ ſm Archy.ij.q.vij.ſi epꝯs ⁊
95 Bal.in.d.l.ſi vt pponis.¶ Trigeſimooctauo qrit.an iu
dex corā quo agit de nullitate ſnie poſſit itex iudicare ex eiſ
dē actis de quo articulo p doc.⁊ gl.in.d.l.ſi vt pponis.⁊ in
d.l.ſi expꝛeſſim.⁊ in.l.cū querebat.ff.de re iudi.⁊ conſidera
ꝙ aut defectus exquo ſnia ē nulla reſpicit vnifoꝛmiter acta
⁊ ſententiā.puta qꝛ erat lis cū minoꝛe indefenſo.⁊ tunc oīa
acta debēt ð nouo fieri exquo totū iudiciū erat nullū.l.i vni
uerſis.C.q dare tut.poſ.⁊ ita pcedat gl.i.d.l.cū querebat
⁊ Jnn.in.d.c.in lr̄is.ŝ.de offi.dele.ſi vero nullitas reſpiciat
ſolum ſentētiā.vt qꝛ lata die feriata vel nō citatā pte ſ3 reliq̄
omnia acta ſunt valida.⁊ legittime facta.tunc ex eiſdē actis
d3 itex iudicari.vt.d.l.ſi expꝛeſſim.⁊ per gl.in.d.l.ſi vt ppo
nis.¶ Aliquādo nullitas reſpicit ſentētiam ⁊ certā parte3
actoꝝ.tunc reliqua acta legittime facta remanēt valida ⁊ fir
ma ſolum debet ſuppleri acta que ſunt nulla.⁊ ita Bart.in
96 d.l.ſi expꝛeſſum.⁊ in.d.l.cu3 querebatur.⁊ ex pꝛedictis no.
ꝙ ſi ex foꝛma ſtatuti vel reſcripti mandatur caſſari ſentētia.
tunc in dubio intelligitur ꝙ non caſſentur acta.Jtē no.Ar
chy.xxx.q.v.iudicātē.⁊ pbat per gl.in.d.l.ſi vt ppōis.tu in
tellige.vt.ŝ.ſ.qn̄ ſentētia ceſſat vicio ſoli⁹ ſentētie.ſec⁹ ſi vi
cio vel cā ipſoꝝ actoꝝ.tūc.n.intelliget ēt de ipſis actis exq̄
in dubio ſentētia refert ad acta vt p gl.oꝛ.in.l.ſiqs ad exhi.
ff.de exce.rei iudi.⁊ in.c.ſi ꝯfirmatiōe3.de ele.i.vj.⁊ ſic pſu
mit lata ſentētia ex illa cā que conſtat ex actis.⁊ ita firmauit
Bal.in.d.l.ſi vt pꝛoponis.in fi.facit tex.no.in.c.cū.J.⁊.A.
ŝ.de re iudica.in verb.iurantes pceſſum.vbi ſi mādat irri
tari pꝛoceſſus includitur ſnia qn̄ viciu3 reſpiciebat pariter
ſentētiā ⁊ pceſſu3.⁊ de his ēt vide p doc.in.c.ad pbādū.ŝ.
de re iud.⁊ per Spe.ti.ð ſen.platiōe.§.iuſta pꝛopoſitiōes.
v.ſed ſi cā ⁊ aduerte ⁊ intellige omnia pcedētia qꝛ hn̄t locū
97 qn̄ non eēt pempta inſtantia.qꝛ l3 p ſentētiā diffinitiuā va
lidam finiatur inſtantia.l.j.ff.de re iudi.l.grege.ff.de fideiuſ
ſo tn̄ ſecus quādo ſentētia eſſet nulla.tunc.n.non perit iſtā
tia.vt per glo.in.d.l.ſi vt pponis.⁊ in.l.j.C.qn̄ puo.iō ē ꝙ
98 pōt itex iudicari ex eadē iſtātia.vt.ŝ.¶ Trigeſimonono
queritur quid ſi inſtantia eēt perempta lapſu tpis an pote
rit iterū iudicari ex eadē actus.vide Jmo.in.d.l.ſi expſſim
col.xj.diſtinguendo ꝙ quedam ſunt acta oꝛdinatoꝛia litis
pꝛout eſt libelli oblatio litis conteſtatio dilationes.⁊ iſta pe
reunt perempta inſtātia.vt per glo.⁊ docto.in.l.pꝛoperādū
§.illo.C.ð iud.⁊ in.l.ij.⁊ ibi bar.ff.iud.ſol.quedā ſunt acta
litis deciſoꝛia.puta cōfeſſiones depōnes teſtiū pꝛobatiōes.

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

ꝛ ista nõ peunt perẽpta instãtia.vt per gl.in.d.l.si expꝛessim.
ꝛ in cle.sepe in vb.defensiones legitie.ꝺ vb.sig.ꝛ in.d.l.ꝓ
perandũ.§.ꝛ si quidẽ.in vb.iudicij.C.de re iudi.ꝛ p Inn.in
c.cãm.el picolo.s̈.de testi.ꝛ ideo si post sentẽtiã nullã eẽt p
empta istãtia lapsu tẽpoꝛis tunc nullo casu posset iterũ ferri
sentẽtia ex eisdẽ act] oꝛdinatoꝛijs.qꝛ talia acta pereũt pẽpta
instãtia.vt.d.l.ij.iõ eẽt opus incboare nouam instãtiã ꝛ de-
nouo fieri acta litis oꝛdinatoꝛia.sed non eẽt opus de nouo
fieri alia acta litis decisoꝛia qꝛ nõ pereũt ꝛ satis eẽt illa acta
litis decisoꝛia pꝛoducere in noua instãtia ꝫm Imo.in.d.l.si
99 expssĩz.ꝛ itellige omnia ṕdicta i iudice oꝛdinario ¶ Qua-
dragesimo querit̃ quid in delegato a pꝛincipe vł ab inferio-
re an p sentẽtiã nullã intelligat̃ nõ solũ finita iurisditio.sed
ẽt perempta instãtia.Ang.in.d.l.si vt ꝓponis.p illuꝫ tex.te-
nuit ꝙ sic.ꝛ iõ pereunt oĩa acta litis oꝛdinatoꝛia coꝛam dele
gato.vt.s̈.sed Imola.in.d.l.si expssĩm.col.xx.tꝫ ꝯrium qꝛ in
d.l.si vt ꝓponis.nil dĩ de instãtiã sed solũ de iurisditiõe du
rabit ergo instãtia triẽnio ꝫm leges.vt.d.l.ꝑperandum.sed
de iure canonico est ꝑpetua vt in.c.pe.s̈.de iudi.Conclude
ergo ꝙ lꝫ sit finita iurisditio iudicis delegati per sniaꝫ nul-
lam.vt.d.l.si vt ꝓponis.non tñ est pẽpta instãtia illius cãe.
ideo poterit indistincte ex eisdẽ actis iudicare ꝛ pꝛocedere
100 in cãis.vt.s̈.de quo ẽt per doc.i.c.ꝺ cauꝫ.ꝛ offi.dele.Sed
aduerte ꝛ adde ṕdictis duo dcã pꝛimũ ꝙ p sniam ab obser-
uatione iudicij absolutoꝛia latam a delegato non expirat iu
risditio delegati.ita tꝫ Spe.ti.ꝺ offi.iud.§ de seruit.v.quid
si ꝓponas qꝛ iurisditio delegati non expirat nisi per sniam
diffinitiuã.vt.d.l.iudex postq̃.ꝛ.d.c.i litteris.sꝫ sentẽtia ab
obꝫuatiõe iudicij est interlocutoꝛia.vt per gl.ꝛ Bar.in.l.ti
cia.ff.de accu.nõ ob.c.significantibus.s̈.de offi.ꝺle.qꝛ ibi lo
quit̃ de interlocutoꝛia p quã in totũ erat extinctũ officiũ iu-
dicis ꝛ iurisdictio nõ sic i absolutoꝛia ab obꝫuatiõe iudicij
cũ nõ ꝓnũciet se hr̃e iurisditionẽ in ipso negocio pꝛincipali
iõ nõ finit̃ iurisdictio ꝺlegati.ita tenuit Inn.in.c.cõsuluit.s̈.
101 de offi.dele.sequit̃ Jo.an.ꝛ Panoꝛ.in.c.examinata.s̈.de iu
di.Scõo adde ꝙ lꝫ sint ꝑempta istãtia ipsius cãe lapsu triẽ
nij.tñ durat iurisditio delegati.ita text.in.c.pe.s̈.de iudi.qꝛ
rescripta ꝑpetua sunt.l.falso.C.ꝺ diuersis resc.ꝛ sic simił́r
durabit iurisdictio deleg.quousq̃ꝫ sit lata snia diffinitiua.vt
d.l.si vt ꝓponis.ꝛ in.d.c.i lr̃is intellige tñ nisi iurisditio de-
leg.sit limitata ad certũ tps.tũc bñ exprimeret trãsacto tpe
data in rescripto vt in.d.c.de cõis.vbi de hoc plene p doct.
102 ¶ Quadragesimopmo q̃rit̃ si ẽ appellatũ a snia nulla vtrũ
iudex appellatiõis possit ꝯfirmare pꝛimã sniaꝫ nullaꝫ ꝺ quo
articulo p Spe.in ti.de sen.§.iusta.col.pe.in v.Item ꝙ est
nulla rõne manifeste iniquitatis.ꝛ in ver.se.ꝛ conclude ꝙ si
in pꝛima snia est expssus erroꝛ iuris vel calculi ꝛ nõ põt con
firmari qꝛ censent̃ hr̃e eundẽ erroꝛem expꝛessuꝫ in pꝛima ex
quo refert se ad pꝛimã.vt.l.j.ff.q̃ snie sine ap.rescind.ꝛ in.l.j.
C.de erroꝛe calculi.ꝛ ita Bar.in.d.l.si expꝛessĩz.col.ij.si vo
pꝛima snia nõ hꝫ erroꝛẽ expꝛessuꝫ tũc aut cã iserẽs nullitatẽ
pꝛime sentẽtie nõ cessat respectu snie q̃ fert̃ p iudicẽ appel-
latiõis tũc possit iudex sniaꝫ cõfirmare ꝛ si cõfirmat nõ valet
exẽplũ si sentẽtia a qua erat appellatũ fuit nulla qꝛ lata erat
ꝯ sentẽtiã absolutoꝛiã pꝛo reo q̃ trãsiuerat in rẽ iudicatã ꝛ ꝺ
qua fuerat oppositũ ꝛ ꝓbatũ ꝛ hoc nõ obstãte iudex tulit ꝯ
riã sentẽtiã.qꝛ cõdẽnauit reũ qui ṕ fuit absolutus.ꝛ h casu
cõis opi.est ꝙ sentẽtia sit nulla lꝫ nõ hẽat erroꝛẽ expꝛessuꝫ
ꝓut tꝫ Jo.an.ꝛ cõiter doc.i.c.iter mõsteriũ.s̈.ꝺ re iudic.p
quo tex in.l.j.C.qñ ꝓuo.ꝛ ita bal.ibi in.ij.col.idem ibi Sa-
ly.lꝫ bar.ibi ꝛ in.l.duob⁹.ff.de exce.rei iudi.voluerit sentẽ-
tiã contra sentẽtiã nõ esse nullam qñ est lata in diuer.instan-
tijs.sed certe h posset ꝓcedere qñ cessaret cã pꝛime nullita
tis.vt.j.ꝓxime dicet̃ sed in casu isto non cessat cã.ꝛ ita tenet
Imo.in.d.l.expssĩz.col.x.si vo causa nullitatis pme senten-
tie cessaret.tunc sentẽtia nulla põt cõfirmari in diuersa instã
tia puta qꝛ de pꝛima sententia que trãsiuerat in reꝫ iudicatã
nõ fuit exceptũ coꝛã iudice secũde appellatiõis vł nihil fuit
ꝓbatũ de hoc lꝫ coꝛam ipso iudice pꝛime appellationis qui
iudicauerat cõtra pꝛimã sentẽtiã bñ fuisset hoc ꝓbatũ.vnde
qꝛ hoc casu cessat cã pꝛime nullitatis in hac sentẽtia ferenda
p iudicẽ secũde appellatiõis lꝫ nõ cessauerit i sentẽtia lata p
iudicẽ a q̃ pmo ẽ appellatũ pꝛo tãto isto casu poterit iudex
de appellatiõis cõfirmare ipsaꝫ sentẽtiã latã in pꝛima cã ap
pellatiõis.lꝫ fuerit nulla ex quo cessat cã nullitat] qꝛ nõ ꝓba
ta ꝫm Imo.in.d.l.si expꝛessĩz.col.x.in fi.ideo dixit no.bald.
in.d.l.j.in fi.ꝙ ad hoc vt nõ valeat scõa sentẽtia ꝯ pmam q̃
transiuit in rẽ iudicatã reqrit̃ ꝙ de pꝛima fuerit facta fide ꝫ
plene exceptio.n.rei iudicate ad h vt obstet reqrit claraꝫ ꝓ-
bationem.alias non ob.tex.est sin.in.d.l.j.iõ si non fit fides
de pꝛima sententia vel fiat fides semiplene valebit sentẽtia
scõa cõtra pꝛimã.qꝛ cessat cã nullitatis.ꝛ ita ẽt Bald.in.d.
l.j.col.ij.ꝯcludens ꝙ sentẽtia lata cõtra exceptionẽ rei iudi-
cate omissaꝫ vł non ꝓbatã valet.sed contra oppositã ꝛ pꝛo-
batam esset nulla.vt est tex.sing.in.d.l.j.ideo omni casu quo
cessat cã nullitatis valeret sententia.iõ pone ꝙ pꝛima sentẽ-
tia erat nulla.qꝛ lata die feriata ob vtilitatẽ hominũ vel quia
lata nõ citata parte.sed postea in cã appellationis datur sen
tentia die iuridica ꝛ citata parte certe poterit iudex ipsam
sententiã pmo nullã ꝯfirmare ex quo cessat cã nullitatis pꝛi
103 me sentẽtie ꝫm Imo.in.d.l.si expꝛessĩz.col.xj.Cõcludit er
go ꝙ sententia nulla põt confirmari expꝛesse p aliã sentẽtiaꝫ
ꝓut est de mente Inno.ꝛ Jo.an.in.c.de confir.vti.dummo
do pꝛima non hẽat expssuꝫ erroꝛẽ ꝛ dũmõ in ꝫa sentẽtia ces
104 sat cã nullitatis pꝛime snie.vt.s̈.¶ Quadragesimosecũ
do querit̃ pone ꝙ dicatur sentẽtia nulla pꝛincipaliter vł in
cidenter ꝛ de nullitate sit cognitũ an tũc valeret sniã ꝯ sen-
tẽtiã pꝛimã que in veritate eẽt nulla. Bal.ꝙ sic qñ cognito
de cõtrouersia ꝛ seruato oꝛdine iudicioꝝ iudex ꝓnũciat sen
tẽtiã validã.secus si de facto ꝛ cã nõ cognito ꝫm bal.in.d.l.
j.col.v.facit.l.pe.in pꝛin.ꝛ.§.cũ ꝯtra sacras.ff.q̃ sen.sine ap.
resci.ꝛ qõ idẽ bal.no.i.l.tale pactũ.§.q ꝓuocauit.ff.de pact.
in.q.xij.in fi.i intellige qñ in scõa sentẽtia cessat pma cã.nul
litatis.qꝛ nõ fuit ꝓbata nullitas vel dubie ꝓbata ał́s si cla-
re fuit ꝓbata nõ vr̃ ꝙ valeret snia cõfirmatoꝛia cuꝫ non essꝫ
cã nullitatis.vt.s̈.alias qñ i iudicio ꝯstaret de nullitate pme
sentẽtie.lꝫ iudex ꝓnũciet sentẽtiã validã ꝛ ꝯfirmaret nõ vr̃ ꝙ
talis sentẽtia valeat ex quo nõ cessat in hac ꝫa snia pꝛima cã
nullitatis.vt ꝛ qꝛ ꝫa sentẽtia ꝯfirmatoꝛia vr̃ silr̃ nulla tãq̃ꝫ cõ
tinẽs manifestã iniusticiã ex q̃ pacta ꝯstabat ꝺ nullitate pme
sentẽtie ꝫm no.p doc.in.c.iter ceteras.s̈.de re iudi.ꝛ in.d.c.
sollicitudinẽ.§.si vo.s̈.e.ꝛ p Inn.in.c.fr̃nitatis.j.de frigi.ꝛ
s̈.de dila.i.c.ij.vbi dicit inn.ꝙ notoꝛiũ facti opat̃ idẽ qꝺ ex-
pssio erroꝛis iuris in sentẽtia.vide tñ qõ no.bar.in.l.j.C.de
err.cal.ꝛ hoc mõ vr̃ ꝙ intelligi ꝺeat ꝛ limitari qõ no. Inn.ꝛ
doct.i.c.sup lr̃is.de rescri.ꝛ.in.c.j.e.ti.i.vj.ꝛ in cle.si appel-
lationẽ.de ap.s.an p sentẽtiã possit ꝯfirmari rescriptũ surre
pticiũ.ꝛ an possit cõfirmari nullũ impetratũ ab excõicato.ꝛ
an sentẽtia possit cõfirmari appellationẽ desertã certe sic qñ
in snia cessat cã pꝛima nullitatis.puta qꝛ nõ fuit ꝓbata nul-
litas.nec ꝯstabat ex actis.vt pꝫ ex ṕcedẽtibus.ꝛ vide plene
j.in.q.xl.limita tñ oĩa ṕdicta ꝓcedere qñ põt imputari cul-
pa vel moꝛa opponẽdi ꝛ ꝓbãdi.secus si pp iustã ignoꝛãtiã
pone ꝙ egi ꝯtra ticiũ.ꝛ sic succubui postea egi cõtra ꝓcura
toꝛẽ ticij ad idẽ ꝛ obtinui.certe nõ valebit snia ꝫa dato ꝙ ꝓ
curatoꝛ ticij nil opposuisset.qꝛ excusatur iusta ignoꝛãtia.ita
105 Bart.ꝛ Bal.in.d.l.j.colum.pen. ¶ Quadragesimoter-
tio queritur quando foꝛmatur libellus dico sentẽtiã nullã.
ꝛ si qua ẽ appello.an tunc dicat̃ nullitas venire pncipał́r vł
incidẽter gl.sing.in.d.l.j.tꝫ ꝙ incidẽter.ꝛ ita seq̃t ibi ang.ꝛ
in.d.l.si expꝛessim.circa mediũ ꝛ cũ.d.gl.trãsit Bal.ꝛ Sa-
ly.in.d.l.j.nã in appellatiõe nullitas tacite includit̃.vt.d.l.
carmelia pia.ꝛ.l.q̃dã mr̃.ff.fa.her.ꝛ voluit inno.ꝛ io.an.lꝫ
ꝫ exprimat̃ nullitas in libello nil vĩ opari qꝛ expssio eoꝝ q̃
tacite insunt ꝛc.vt in.l.iij.ff.de le.j.sꝫ ia.but.in.d.l.j.tꝫ ꝯtra
riũ dicẽs ꝙ qñ de nullitate nõ exprimit̃ in appellatiõe tũc ẽ
ꝙ venit incidẽter.sꝫ qñ in libello dr̃ dico sentẽtiã nullã ꝛ si
q̃ ẽ appello.tũc deducit̃ pꝛincipaliter ꝛ h op.ꝺ mẽte bar.in
d.l.si expꝛessĩ.dũ dixit ꝙ qñ appellatiõe nõ fuit expssa mẽtio
nullitatis tũc venit icidẽter.ꝛ sic vult ꝙ si fiat expssa mẽtio
in appellatione ꝙ tunc veniat pꝛincipaliter ꝛ hanc partem
sequitur imola.in.d.l.si expꝛessim.colum.vj.in fi.qꝛ qñ duo
extrema copulantur per copulatiuaꝫ tunc vtrunq̃ꝫ censetur
pꝛincipaliter expꝛimi ꝛ deduci.vt no.in.l.si cui.ff.de fun.in-
stru.ꝛ per glo.no.in.c.querelã.de simo. Itẽ qñ in aliqua di
spõne aliqd includebat̃.tũc si illud expsse exprimit̃ non dr̃
amplius

amplius includi.sꝫ ẽ expssuꝫ nõ inclusaꝫ.vt ẽ tex.i simili in
l.cũ ex filio.§.p.ꝛ ibi no.ff.de vulga.ꝛ pup.nõ ob.rõ ꝙ exp
sio eoꝝ ꝛc.qꝛ ꝓcedit nisi expmant̃ alio mõ q̃ꝫ i sunt qꝛ tũc ex
pꝛessio opat̃.vt no.in.l.si ita legantur.§.illi si volet.ff.de leg.
j.sed in casu isto vr̃ exprimi alio mõ q̃ꝫ insit.qꝛ inerat incidẽ
ter nũc aũt expꝛimit̃ eq̃ꝫ pncipał́r ꝫm Imol.in.d.l.si expssĩz
col.vj.ꝛ.vij.¶ Xliiij.q̃ si appellat̃ a snia nulla p que vb.iu-
dex appellatiõis censeat̃ ipaꝫ sniam nullã ꝯfirmare q. qua-
liter ꝛ p que vb.sit cõcipienda snia eo cãu quo posset ꝙ qñ
sit dic vt.s̈.in.q.xlj.qꝛ eo casu quo non posset confirmare ꝛ
validare cessat dubium.sed eo casu quo potest difficultas ẽ
multũ dubia de qua p Bar.i.d.l.j.ꝛ in.d.l.si expssĩz.col.ij.
107 ꝛ.iiij.in v.quarto q̃ro.ꝛ p bar.ipse vr̃ sibi eẽ ꝯri⁹.Iõ ꝯsi-
dera ꝙ aliqñ iudex reperit sniam validam ꝛ ꝓnunciat male
appellatũ ꝛ bñ iudicatũ ꝛ hic casus est clarus qꝛ vꝫ snia.vt
108 i.l.eos.§.j.e.ti.Aliqñ ꝛ ꝫo iudex repit sniaꝫ nullã tñ aliqñ
ꝓnũciat male appellatũ.sed tñ adiecit cãm in snia dicendo
qꝛ snia est nulla tũc similiter cessat oẽ dubiũ.nã nõ censetur
iudex cõfirmasse sniam.ita glo.in.d.l.j.cũ vb.snie regulent̃
109 ꝫm expꝛessionẽ cãe in snia expsse.ff.ꝺ susp.tu.l.h.n.Aliqñ
nullã cãm expꝛimit sꝫ simpliciter ꝓnũciat male appellatum
vel appellatiõeꝫ nõ tenere.tunc glo.fuerunt ꝯrie.nam i.d.l.
j.voluit ꝙ iudex cẽseretur confirmasse sniam maxime qñ in
libello dixit sniam nullã ꝛ si qua est appello.ꝛ sic sentit glo.
ꝛ idẽ si simpliciter sit appellatũ.sed gl.in.d.l.si.expꝛessĩz.vo
luit ꝙ nõ cẽseat̃ cõfirmasse ꝛ sic non cẽset̃ sup nullitate pꝛo
nunciatũ qõ ꝓcedit qñ ẽ simpliciter appellatũ nec ẽ dedu-
cta nullitaꝫ in appellatiõe nec in ꝓcessu.tunc.n.nõ põt dici
sentẽtia ꝯfirmata p no.in cle.si appellationẽ.e.ti.ꝛ i.l.ꝯ ma-
ioꝛes.C.de inof.te.nec ob.ꝙ omni cãu nullitas cẽseat̃ dedu
cta in appellatiõe incidenter.vt.d.l.carmelia pia.qꝛ certe ea
que veniũt incidẽter in vno iudicio si plene nõ examinet̃ nõ
nocet in alio.l.p.ff.de his que sunt su.vł al.ꝛ in.c.veniẽs el
ij.de test.si vo in app.duxit ẽt sentẽtiã nullã vł deduxit nul-
litatẽ in ꝓcessu appellatiõis.tunc cẽsetur sentẽtia ꝯfirmata
ex quo de nullitate fuit actuꝫ ꝛ cognitum vt no.in.l.si.C.de
fi.instru.ꝛ in.l.ij.C.si ex fal.instru.ꝫm Bar.in.d.l.si expssĩz.
ꝛ ita trãsit hic But.ꝛ bal.in.d.l.j.sed idẽ Bart.in.d.l.j.vr̃
tenere ꝯriũ qꝛ pꝛonunciãdo male appellatũ vel appellatio-
nẽ nõ tenere nõ includit cõfirmationẽ sentẽtie.qꝛ vb.sentẽ-
tie dñt stricte intelligi vt minus ṕiudicent.l.iulia.ff.de ꝯdi.
inde.vbi si iudex simplr̃ absoluit reũ itelligit̃ i dubio absol
uisse.qꝛ non pꝛobatũ.ꝛ non qꝛ nõ sit debitum ꝛ facit etiã ꝙ
no.in.d.l.j.C.si plures vna sentẽtia ꝛ cũ op.barto.in.d.l.j.
tꝫ ibi ang.ꝛ Saly.quare ẽ aduertẽdũ ꝙ si iudex ꝓnũciãdo
appellatione nõ tenere vł male appellatũ apponit cãꝫ ꝛ tũc
ꝫm illã cãꝫ dicũt intelligi vba snie.vt.d.l.hec.n.ff.de suspe.
tu.vñ si dixit appellationem nõ tenere vel male appellatuꝫ.
qꝛ sentẽtia ẽ iusta ꝛ censet̃ cõfirmare.vt.s̈.si vo opponit cãꝫ
qꝛ appellatio est iniusta.ꝛ hoc casu cẽset̃ ꝓnũciasse iniuste
appellatum.ꝛ qd tũc impoꝛtet.j.dicetur.Aliqñ iudex pꝛo-
nunciet nulla inserta cã in sua sentẽtia.tũc ꝓnũciat appella
tionem nullã vel frustratoꝛiaꝫ vel supuacuã vel supstitiosaꝫ
tunc his casibus nõ censet̃ cõfirmata sententia quasi.d.vb.
sint potius adaptãda ad nullitatẽ appellatiõis q̃ꝫ sentẽtie.
vt.l.si constat.ff.e.ti.ꝛ ita tꝫ Ang.in.d.l.j.si vo ꝓnũciat ap-
pellationem iniustã vel iniuste appellatum.tenet Ang.in.d.
l.j.ꝙ censeat̃ sentẽtia ꝯfirmari p ea que habentur in.d.l.eos
vbi eoipso ꝙ pꝛonũciatur iniuste vel appellationem iniustã
censetur p cõtrarium ꝓnũciatũ sentẽtiã iniustã ꝛ ꝯñter sen-
tentiã cõfirmare ac si dixisset bene seu iuste iudicatum.vt.s̈.
sed Saly.in.d.l.j.tenet contrariuꝫ.qꝛ.d.ver.iniuste appella
tũ vel appellatiõeꝫ iniustã pñt intelligi dupliciter.vno mõ
iniuste.i.quia sentẽtia sit nulla alio mõ iniusta.i.qꝛ erat snia
iniusta.vnde in dubio dꝫ.d.vb.accipi intellectus q sit beni-
gnioꝛ.l.benignus.ff.de le.ꝛ per cõsequẽs intellectus q mi
nus ledit ꝑtem.ꝛ sic vt intelligat̃ ꝙ sentẽtia sit nulla.nã tũc
q̃libet ꝑtiũ remanet in suis iurib⁹ pmeuis.ꝛ ꝓ hac parte fa-
cit tex.no.in.l.iulianus.vbi in dubio sentẽtia dꝫ intelligi.vt
sit min⁹ ṕiudicialis.vt.s̈.sꝫ Imo.in.d.l.si expꝛessĩz col.xiij.
sequitur opi.ang.per.l.eos circa pꝛin.vbi eoipso ꝙ ꝓnun-
ciat̃ appellationẽ iniustã vel iniuste appellatũ censet̃ a con-
trario pꝛonũciatũ sentẽtiã esse iustã.iõ cũ significatio.d.vb.
sit ibi determinata cõsequẽter a casu isto.ita dicendũ sit nõ
ob.ratio Saly.nec.d.l.iulia.qꝛ posset pꝛocedere quãdo nõ
repitur circa interpꝛetatio data vbis snie secus vbi a iure re
pitur data interpꝛetatio qꝛ illi stãdũ ẽ ꝓut in casu isto non
cõtingit.ꝛ idẽ dicit si ꝓnũciaret̃ appellationẽ nõ tenere vł
male appellatũ qꝛ appellatio est iniusta.nã idẽ dꝺꝫ sicut qñ
ꝓnũciat̃ appellationẽ iniustã.vt.s̈.cuꝫ sentẽtia intelligẽda
sit ꝫꝫ suã cãꝫ.vt.s̈.aliqñ ꝓnũciat̃ appellationẽ nõ tenere nul
la iserta cã ꝛ in h bar.ał́s dixit in.d.l.j.vbi tꝫ ꝙ tũc sentẽtia
nõ intelligat̃ tacite ꝯfirmata.nã illa v.appellatiõeꝫ nõ tene-
re pñt intelligi ꝓ eo qꝛ snia ẽ nulla vt voluit gl.in.d.l.j.ꝛ iõ
cũ snia sit nulla cẽset̃ iudex in dubio.ita ꝓnũciasse ꝛ cẽsisse
ne ał́s iniusticiã fecisse dicat̃ cũ in dubio sit ꝓ iudice ṕsumẽ
dũ.l.j.C.de offi.ciui.iu.facit etiã.d.l.iulianus vbi interpꝛe-
tatio accipit̃ que minus ledit ꝑtẽ ꝛ hanc opinioneꝫ sequi-
tur ia.bu.ange.ꝛ Saly.in.d.l.j.sꝫ in h exẽplo gl.ibi tꝫ ꝯriũ
ꝛ ita imo.in.d.l.si expꝛessĩz.col.xiiij.vt sic intelligitur pꝛima
sentẽtia cõfirmata.ꝛ idẽ tꝫ hoc casu bal.in.l.j.col.iij.in fi.qñ
de nullitate fuit fcã expssa ꝓsecutio in ꝓcessu idẽ tꝫ Bal.
in addi.sp.in ti.de ap.in vb.appellatiõeꝫ nõ ꝓcedere iuxta
fi.ti.ꝛ ꝓ hac ꝑte facit qꝛ nõ pt̃ dici appellatiõeꝫ nõ tenẽ qñ
sentẽtia ẽ nulla cũ a sentẽtia nulla possit appellare vt.d.l.si
expssĩz.ꝛ pt̃ fieri ꝓsecutio ꝛ hꝫ effectũ deuolutiuũ vt.d.inn.
hic.Itẽ hꝫ effectũ recissoꝛiũ vt sic sentẽtia nulla rescindat̃
q̃tenus de fcõ ꝓcessit.ita tex.in.l.certa rõne.C.qñ ꝓuo.ꝛ no
ta p gl.in.l.j.§.de feri.ꝛ in.l.dolo.C.de rescin.vẽ.ꝛ sic vb.
appellatiõem tenere non pñt referri ad casum qñ snia ẽ nul-
la qꝛ immo appellatio tꝫ vt.d.l.si expssĩz.lꝫ nõ sit necessaria
ꝓ tãto ad illũ scõꝫ.nõ videant̃ vb.iudicis trahi sed potius
ad illũ scõm q magis adaptat̃.s.appellatiõe nõ tenẽ qꝛ snia
est iusta.ꝛ sic tacite cõfirmasse sniam ꝛ hoc qñ nullus nõ cõ
stat ex actis puta quia snia erat lata ꝯtra eũ q erat minoꝛ ꝛ
nõ ꝯstabat ex actis eũ fuisse minoꝛẽ vł erat lata ꝯ moꝛtuũ q
putabat̃ viuere sꝫ qñ nullitas ꝯstabat ex actis nõ tũc vr̃ pos
se intelligi tacite ꝓnũciatũ sniaꝫ nõ tenere cũ nõ sit visimile
ex quo nullitas ꝯstabat ex actis sꝫ potius ṕsumi dꝫ ꝓnũciat̃
se appłonem nõ tenẽ qꝛ frustratoꝛia cũ snia sit nulla sꝫ poti⁹
dẽat ṕsumi in dubio iudicẽ ꝓtulisse sniaꝫ iuꝫ licito q̃ꝫ illici-
to ꝛ poti⁹ ṕsumi dꝫ iudicẽ nõ deliq̃sse vel merito.ff.p soc.ꝛ
ita Jo.an.i.c.si ꝯfirmationẽ de ele.in.vj.i vlti.glo.magna.
nã in dubio sp dꝫ ṕsumi sniaꝫ latã ad iudicẽ ex illa cã q̃ act]
appet vt p gl.in.d.c.si ꝯfirmatiõeꝫ ꝛ i.l.sigs ad exhibẽ.ff.ꝺ
excep.rei.iu.ꝛ in.l.pe.ff.de susp.tu.de his cãibus ꝓcedat
opi.bar.ꝛ alioꝝ i.d.l.j.si vo nullitas ñ ꝯstaret ex act] cẽseret̃
tũc snia ꝯfirmare.ꝛ ita ꝓcedat opi.ꝯria ꝫm imo.in.d.l.si ex-
pꝛessĩz.colũ.xv.ita ꝙ oĩ cãu vr̃ sp intelligẽdũ an ꝺ nullitate
ꝯstaret ex actis manifeste qñ aũt eẽt nullitas velata ꝛ occul
ta q̃ ex actis nõ ꝯstaret tũc ꝓcedere pt̃ ꝙ sentẽtia nulla pos
110 sit ꝯfirmari ꝓut ẽ dictũ.s̈.q.xliij.ꝛ bene facit quod no.bal.
in.l.data opa.C.q ac.non po.in vlt.carta in pn.¶ Xxxv.q̃-
rit̃ quid si iudex appellatiõis in snia simpliciter absoluit a
libello appellatoꝛio dixit Bal.in.d.l.j.col.iij.in.in fi.ꝙ in-
telligit̃ absoluere tã sup appellatiõe q̃ꝫ sup nullitate qꝛ i du
bio vr̃ sup totũ iudicatũ ꝫm gl.ibi qõ intelligit Bal.qñ su
per nullitate fuit facta expssa ꝓsecutio ał́s nõ cẽset̃ de eꝫ ꝓ-
nũciatũ.qꝛ v.snie dñt stricte intelligi ꝫꝫ bar.in.d.l.si expssĩz
111 sꝫ põe ꝙ tici⁹ appellauit a bãno sub dato ex ficta ꝯtumacia
qõ põt.vt no.in.l.j.ff.de requirẽ.reis.ꝛ ꝓsecut⁹ ẽ h mõ.qꝛ
in libello petijt bãnũ rescindi tãq̃ꝫ latũ ꝯ ius ꝑtis.ꝛ nõ fecit
mẽtionẽ de nullitate.iudex ꝓnũciauit bãnuꝫ eẽ nullũ tãq̃ꝫ
latũ ꝯ ius ꝯstõnis ꝛ ꝺ nullitate nil dixit.q̃rit̃ an valeat snia.
qꝛ vr̃ lata ex̃ libellũ.bal.in addi.Spe.e.ti.de ap.in pe.carta
in v.ticius appellauit a bãno.ꝯcludit sniam valere p not.in
d.l.j.de requirẽ.reis ꝛ in.l.si expssĩm.ff.de ap.ꝛ in.l.cũ non
eo die.C.qñ ꝓuo.satis.n.includit̃ nullitas fieri in libello de
112 ducere ꝙ bãnũ vel aliqd aliud sit ꝯ ius.¶ Xxxvj.q̃rit̃ si
deducit̃ nullitas absq̃ꝫ appellatiõe ꝛ semel est ꝓnunciatum
sup nullitate.ꝛ sic ꝓ validitate snie.an possit ꝺcetero ampli⁹
dici de nullitate ꝯsidera ꝙ aut fuit deducta nullitas incidẽ
ter.puta qꝛ petit̃ executio snie vel instrumẽti opponit̃ exce-
tio nullitatis.tũc succũbẽs p exceptiõeꝫ nullitatis ꝓbatam
hꝫ remediũ oꝛdinariũ agẽdo pncipaliter de validitate snie
petendo sniaꝫ cõfirmari ꝛ validã declarari.ꝛ snia lata in in-

dicio executiõis summario nõ ob. in ordinario.l.a diuo pio §.si de rebus.ff.de re iu.ꝛ in.c.veniẽs.el.ij.de testi.ꝛ ecõtra si fuit pronunciatum contra exceptionem nullitatis oppositum ꝛ declaratũ sniaʒ exequendã non ob.exceptione nullitatis poterit postea in ordinario iudicio principaliter agẽdo agi de nullitate snie.rõ predictorũ est qꝛ talis succubuit in iudicio summario executiõis.vt p bar.in.l.iiij.§.condẽnatum.ff.de re.iu.ideo nõ debet sibi deficere ordinariũ remediũ pncipaliter agẽdo cũ solũ fuerit factũ piudiciũ quo ad iudicium summarium executiõis.nõ aũt quo ad ordinariuʒ plenariuʒ in.d.§.si sup reb.ꝛ in.d.c.veniens.iõ ẽ necessario dicẽdũ ꝙ possit postea principaliter agi de nullitate vel validitate snie instrũ vel alterius actus vbi plenarie cognoscat nec sufficerẽt pbationes ille facte i tali iudicio summario.vt no.i.d.§.si sup reb⁹.ꝛ in.c.veniẽs.ꝛ in.l.pe.ff.de his q sunt sui.vel al.iu.ita Bald.i.d.l.si expressiʒ. in fi.ꝛ in.d.l.j.C. qñ pvo.col.pe.in ṽ.videndũ restat.ꝛ But.h col.viij.ꝛ Jmol. hic col.vj.ꝛ in.d.l.si expssiʒ.col.iij.in ṽ.iuxta pdicta põt du-
113 bitari.an sicut met⁹.ꝛ vide.iij.q.iiij.i fi. ¶ Quadragesimo septio qrit si agit de nullitate vł de validitate snie vł alteri⁹ cõtractus principaliter ꝛ ordinarie agẽdo ꝛ succũbat agẽs an snia i h plenario iudicio hʒ piudicare si ab ea nõ fuit appellatum dic ꝙ sic.vt.d.l.j.in prin.ꝛ.§.Iteʒ cũ cõtra sacras ff.que sen.si.ap.res.ꝛ ita bar.in.d.l.j.qñ pvo.i fi.ꝛ but.h col. viij.ꝛ Jmo.hic.col.vij.ꝛ facit qđ voluit Inno.in.c.fi.s. de
114 or.cog.ꝛ h pcedũt qñ nullitas deducit absq appellatiõe.
¶ Quadragesimooctauo querit qd de nullitate q deducit simul cũ app.ꝛ cõclude pmo ꝙ si ẽ dcm dico sniaʒ nullã.ꝛ si q ẽ appello.ꝛ h casu voluit gl.in.d.l.j.C.quãdo prouo.ꝙ nullitas dicat.tũc venire icidẽt nõ pncipalit quo cãu si nõ fuit plene cognitũ de nullitate poterit nõ ob.snia iterũ agi pncipaliter.ꝛ ita sequit Ang.i.d.l.si expressiʒ dicẽs ꝙ i iudicando ab auctoritate glo.non sit recedendũ hanc ẽt partem sequit Ang.in.d.l.j.ꝛ Bal. ibi sequit illã gl.col.iiij.ꝛ idem
115 ibi Saly.put ẽ.s.dictũ.sed aduerte qꝛ Ia.Bu.ibi tʒ ꝯ gl. dicẽs ꝙ si de nullitate nõ fit mentio in appellatione tunc sit verũ ꝙ nullitas veniat incidẽter.alias si ẽ dictuʒ dico sniam nullã ꝛ si qua est appello.tũc vr deduci nullitas principalr. ꝛ ita ẽt vr in hoc voluisse Bar.in.d.l.si expressiʒ.vbi ponderat an de nullitate nõ sit facta mẽtio in appellatiõe.ꝛ tunc veniat incidẽter.vr ergo velle bar.ꝙ si de nullitate sit fcã mentio i appellatiõe ꝙ veniat pricipaliter.ꝛ ita seqt Jmo.i.d.l. si expressim col.vij.in fi.prin.ꝛ ex his infertur ꝙ eo casu quo nullitas est deducta principaliter simul cũ appellatiõe. tunc omni cãu quo iudex appellatiõis pnunciando appellatiõeʒ nõ tenere vel male appellatũ seu aliter cẽset ꝯfirmare sniam puta si pnũciat bñ iudicatũ put ẽ plene dcm.s.i.q.xliiij.ita ꝙ decetero de nullitate agi non possit.tunc si a tali snia non fuerit appellatũ quo casu transiuit in rem iudi.ꝛ sic censetur snia lata sup nullitate in iudicio pncipaliter deducto.iõ illi snie erit stãdũ ꝛ decetero de nullitate ampli⁹ agi nõ poterit l.j.C.de re iu.ꝛ ita Jmo.i.d.l.si expressiʒ.col.xj.Tu aduerte ꝛ distigue.nã aliqñ ꝛ pmo si qram⁹ i casib⁹ in qb⁹ snia cẽset tacite ꝯfirmata p iudicẽ ap.ꝙ qñ sit.dic.vt.s.ꝛ in his casib⁹ nõ ẽ i ꝯsideratiõe an fuerit i cã psecutio nullitatis vel nõ qꝛ vbi nullo mõ fuit fcã psecutio nullitatis nõ cẽset iudex iudicasse đ ea ꝛ snia gñalis restrigit ad psecuta.l.lʒ.C.de iu. ꝛ ita bal.i.l.j.col.iiij.i pn.aliqñ ꝛ 2o fuit fcã psecutio sũmaria de nullitate ꝛ nõ plene cognitũ.ꝛ tũc videret ꝙ ex quo ṽ. snie nõ inducũt expssaʒ ꝯfirmatiõeʒ ipsi⁹ snie sed tacitaʒ ꝙ possit iteꝝ agi ex quo nõ fuit plene cognitũ ꝛ ita voluit but. in hoc.c.dilectio.p id qđ no. Inn.in.c.cũ ecclesia.đ cã pos. ꝛ seqt Jmo.in.d.c.col.vj.in fi.Aliqñ ꝛ tertio ipa snia pma fuit expsse ꝯfir.puta qꝛ iudex pnũciauit bñ iudicatũ h casu talis sentẽtia faceret ius si ab ea ñ fuit appellatũ nec posset postea plus agi đ nullitate ẽt si plene non fuisset cognitũ in pmo iudicio ex quo snia expsse confirmat imo plus voluit bal.in.d.l.j.col.v.in.ṽ.ij.qro.Et predcã pcedũt ẽt si snia sit lata p modũ cãe puta appellatiõeʒ eẽ iustã qꝛ nõ valuit snia vel eẽ iustã qꝛ valuit sentẽtia in his casib⁹ nõ poterit interiʒ đ his cognosci ꝛ cã agitari.qꝛ lʒ p modũ cãe sit pnũciatũ tñ satis ẽ eẽ đclaratũ sniaʒ nullã vel validũ.ꝛ đ cãis cãe hʒ cognoscẽ ipe iudex ad quẽ.l.abñtẽ.de acc.ꝛ hãc ptẽ seqt imo. h col.vj.i fi.ꝛ in.d.l.si expssiʒ.col.xj.Aliqñ ꝛ 4° in appellatiõe nil ẽ dcm đ nullitate.qꝛ a snia ẽ simplr appellatũ.ꝛ tũc qꝛ in appellatiõe cã nullitatis venit incidẽter.vt.d.l.carmelia pia.si postea i cã appellatiõis ẽ lata snia p validitate snie an poterit postea iteꝝ agi in alio iudicio đ nullitate dicas ꝙ aut nulla est fcã psecutio nullitatis ꝛ snia tacite ꝯfirmata ꝛ absq dubio poterit iteꝝ agi pncipalr de nullitate.ꝛ ita bart. in.l.j.C.qñ pvo.col.iiij.in pn.in ṽ.sʒ an ille q appellauit adducit cle.j.de re iu.si autẽ fuit deducta nullitas incidẽter ꝛ summarie cognitũ poterit pncipalr agi i alio iudicio p no.in l.sʒ si añ.ff.de excep.ꝛ in.d.l.pe.ꝛ ita bart.vt.s.ꝛ h qñ pma
116 snia nõ sit expsse formata sʒ tacite qd aũt si expsse sit formata puta qꝛ pnũciat iudex male appellatũ ꝛ bñ iudicatuʒ. but.in h idẽ tʒ si nõ fuit plene cognitũ de nullitate.ꝛ ita ẽt ẽ de mẽte bal.in.d.l.ꝛ seqt ang.ibi col pe.in fi.sʒ imo. h col. vij.in pn.tʒ ꝯriũ.nã si ẽ pnũciatũ expsse bñ iudicatũ.ꝛ sic ꝯfirmata ẽ snia si ab hac snia nõ ẽ appellatũ nõ poterit allegari postea nullitas ꝯ pmã sniaʒ qꝛ snia ꝯ ius litigatoris lata a q nõ ẽ appellatũ trãsit in rẽ iudicatã.c.cũ iter nos.ꝛ.c.q ad ꝯsultationẽ.s.ti.pxi.ꝛ dcm bar. in.d.l.j.dʒ intelligi put no.in.d.l.si expressiʒ.s.qñ nõ fuit pnũciatũ bñ iudicatũ.sed simplr.male appellatũ hʒ imo.h idẽ ꝛ pleni⁹ h tenuit Jmo. in.d.l.si expssiʒ col.xj.ꝙ oi cãu quo iudex ꝯfirmat sniaʒ seu declarat expsse bñ iudicatũ nõ possit vlteri⁹ dici de nullitate siue appellãs dixerit dico sniaʒ nullã.ꝛ sic qua ẽ appello. siue simplr appellauerit ꝛ postea in pcessu psecut⁹ nullitatẽ siue ẽt nil fuit de nullitate psecut⁹ qꝛ ex quo snia lata p iudicẽ appellatiõis ẽ valida ꝛ in ea cessat cã nullitatiʒ q erat i.p. ma snia stãdũ ẽ tali sentẽtie ex quo trãsit in rẽ iudicatã. Nec ob.ꝙ nullitas sit deducta icidẽter.nec de ea sit plene cognitũ.qꝛ certe si expsse ẽ ꝯfirmata pma snia ꝛ snia lata in cã appellatiõis ẽ aliq ꝛ i ea cessat cã nullitatis q erat i pma snia stãdũ ẽ snie q trãsiuit in rẽ iudicatã.l.j.C.de re iu.nec ob.d. l.pe.qꝛ pnũciato sup alimẽtis.tacite intelligat pnũciatũ sup filiatiõe ex q tñ sup illa nõ ẽ pnũciatũ expsse poterit in alio iudicio agi đ filiatione cũ sũmarie fuerit actũ ad finẽ pstãdi alimenta.iõ in alio iudicio disceptabitur de filiatione ꝛ non sup alimẽtis sup quibus fuit lata sententia expresse.iõ si in cãu đ q.s.iteꝝ admitteret qđ nullitatis ꝯcernẽs pmã sniaʒ h tẽderet ad retractãdã sniaʒ q trãsiuit in rẽ iudi.iõ illđ non vr posse fieri hm Jmo.inferentẽ In.ꝛ Jo.an.ita tenere in d.c.j.de ꝯfir.vti.ꝛ hãc pteʒ tʒ Panor.hic col.iiij. dicẽs ꝙ qñ eẽt pnũciatũ expsse bñ fuisse iudicatũ tũc a tali snia foret necesse appellare.qꝛ als trãsiret in rẽ iudicataʒ adducit Jo.de li.ita tenẽ in cle.si appellationẽ.col.vlt.ꝛ vid ange.ꝛ imo.in.d.l.pupillo.§.q opus.ff.đ no.ope.nũ.ꝛ hʒ pdcã venirent limitãda ea q dicta sunt.s.in.q.xlviij.qꝛ dato ꝙ nullitas sit deducta incidẽter absq appellatiõe ꝛ sũmarie sit cognitũ.si tñ sit expsse pnũciãdũ de validitate snie nõ poterit iteꝝ agi de nullitate.ẽt pnciplr qñ snia in q ẽ expsse pnũciatũ trãsiuit i rẽ iud.Et itellige pmo pdcã pcedẽ qñ i hac fa snia cessat cã nullitatʒ pme snie. vt.s.dcm ẽ i.q.xliiij.ꝛ. xlv. Scđo vr intelligẽdũ qñ in iudicio erat deducta nullitas ex certa spãli cã tũc.n.vr ꝙ cũ snia in dubio referat ad acta ꝛ ad psecuta.vt.s.ꝙ ñ obstaret snia si ageret pncipalr đ nullitate ex alia noua cã ñ đducta đ q tñ dicvt dcm ẽ.s.i.q.xiiij.ꝛ xv.ꝛ tene mẽti pdcã qttidie i pctica occurrẽtia. ¶ Xlix.qrit
117 circa ptinẽtia ad renũciatiõeʒ ꝛ exclusiõeʒ nullitatis an nullitati possit renũciari p pcm sicut iuri appellãdi ꝯclude ali-
118 quos casus pmo ꝙ renũciãs appellatiõi nõ itelligit renũciasse nullitati.ꝛ si statutũ vł rescriptũ tollit appellatiõeʒ nõ itelligit tollẽ nullitatẽ.ita tex.ꝛ doc.i.c.iter ceteras đ re iu. ꝛ ita ꝯsuluit ang.suo ꝯs.ciij.qđ incipit Jacopellus ꝛ Lucas.ista.n.sũt diũsa remedia ꝛ iura vt.l.nã ꝛ si sub ꝯdi.§.rupẽdo.ff.đ iniur.ru.ꝛ irri.tes.ꝛ.d.l. si expssiʒ.vñ vno sublato remãct alteꝝ.l.si dom⁹.ff.đ huitu.ꝛ.d.c.iter ceteras.ꝛ idẽ ẽt cõsuluit an.suo ꝯs.cxxij.ꝙ ici.in dei noie ꝛ sue mřis ṽginis gloriose amẽ.itẽ i fcõ pponit circa mediũ.remãet q ius qrelãdi de nullitate lʒ sit renũciatũ vel sublatũ ius appellãdi pʒ ẽt in.l.j.C.de momẽ.pos.vbi lʒ in possessorio non possit appellari poterit tñ dici de nullitate.ita Bal.i.l.j.co.pe.in ṽ.
119 quero nunqd snia lata in possessorio inde dicebat singu. Bal.in.l.scire oʒ.§.fi.ff.de excu.tu.p illũ tex.ꝙ si est assignatus terminus

tus terminus ad oẽm defensionẽ faciẽdã nõ includit defensio nullitatis.ꝛ iõ si ẽ lapsus termius bãni lʒ statutũ dicat ꝙ bãnit⁹ vlterius non audiat poterit tñ pponi allegari nullitas maxĩe qñ pcederet ex defectu iurisditionis.ita tex.in.d. §.fi.ꝛ per gl.or.in cle.j.de seques. pos.ꝛ fruc.hm Bal.in.d. §.fi.inde ẽt dicebat idẽ Bal.in.l.j.C.de iure ꝛ fac.ig.circa
120 mediũ ꝙ exceptio nullitatis nõ dr pprie exceptio.iõ terminus statutus a iudice vel a statuto ad excipiẽdũ nõ cõprehẽdit exceptiõeʒ nullitatis ꝙ dicit eẽ notãdũ ad idẽ fac.no.di-
121 ctũ Ang.i.l.nõ erit.ff.đ iureiur.ꝙ lʒ statutũ simplicit dicat ꝙ ꝯ lauda.ꝛ arbitramenta vel cõtra instrumẽta guarẽtigiata nil possit obici vel oppõi sʒ iudex alio nõ discusso teneat executioni mãdare ꝙ nõ intelligit de exceptiõe nullitatis ꝛ poterit opponi ad ipediẽdũ execu.excep.nullitatis ꝙ tene men-
122 ti limita tñ pcedẽtia pcedere nisi iã ipsa appellatio eẽt iterposita ꝛ pẽderet.tunc.n.renunciãdo appellatiõi censet renũciasse nullitati que ipsa appellatione includitur cum in appellatiõe tacite sit iclusa nullitas.l.quedam mulier.ff.fa.hercis.ꝛ hoc casu cũ nullitas sit articulus accessorius ad appellationem ꝛ libellũ ipsius.vt per glo.ordin.in.l.j.C.quando pvo.ideo renunciato principali censet renũciatum nullitati accessorie ipsius appellationis.ita voluit Bal.in.l.j.i pri. C.de sen.expi.nõ tñ cẽset factũ piudiciuʒ si nullitas postea principaliter deducat qꝛ ista iura sunt sepata ꝛ diuersa vt pʒ ex precedẽtibus ꝛ.j.in ṽ.lxviij.querit.vbi de his qꝛ sublata aut debita appellatione remanet nullitas.ꝛ vide dicta in.c.interposita.§.eidem quoq.i ṽ.iiij.queritur. s.e.ti.ꝛ lʒ Saly. in.l.fi.in fi.C.de tẽpori.ap.voluerit ꝙ qñ nullitas deducitur in iudicio simul cũ appellatione renũciando simpliciter appellatiõi intelligatur renunciatum nullitati dʒ intelligi quãdo nullitas includebatur incidẽter.ꝛ ita est đ mente Sal.p iura per eũ adducta.alias ãt si appellatio ꝛ nullitas eẽntq principaliter deducta per renũciationem vnius iuris nõ intelligit renũciatũ alteri iuri diuerso ꝙ eq pricipaliter subsistebat.vt.d.l.si vnus.§.añ oia.ff.đ pac.ꝛ in.l.si domus.ff.đ ser.vr.p hac pte facit dictũ bal.in addi.Spe.eo.ti.de.ap.in
123 pe.carta in prin.i ṽ.statutũ dicit ꝙ in cã vbi bal.qrit si statutũ dispõit ꝙ in cã appellatiõis deat solui decima seu gabella.ꝛ nil dicit de cã nullitatis appellãs nõ soluit gabellaʒ certe nõ põt psequi appellationeʒ.sʒ qrit an poterit pseq nullitatẽ ꝯcludit ꝙ tacitã nullitatẽ que icludebat accessorie i appellatiõe nõ poterit qꝛ ipsa principali cã appellatiõis sopita nõ põt durare accessoria.C.đ vsur.l.eos.ff.đ eo ꝙ certo loco.l.centũ capue.secus i expssa cã nullitatis ar.l.iij.C.si pẽ. app.ꝛ.d.l.si domus.ꝛ i.l.puberẽ.C. de iu.delib.ꝙ no.ꝛ expredictis infert ꝙ si statutũ requirit aliq solẽnitatẽ vł solutionẽ gabelle in appellatiõe nõ intelligit.nec locũ hʒ i nullitate q expresse đducit.secus si tacite ꝛ accessorie cũ appellatione ꝙ tene mẽti.iõ dicebat bal.in.l.eos.§.nec temere.C.đ appe.i pri.ꝙ statuta.ꝛ iura penalia loquẽtia in appellatiõe nõ extenduntur ad cãm nullitatis que examinatur seorsum a cã appellationis.secus si nullitas esset cõmixta appellatiõi
124 ꝛ succũberet ex vtroq capite ꝙ tene mẽti. ¶ Quinqgesimo queritur an nullitati ꝛ iuri nullitatis possit expsse renunciari Ang.plene ponit in.d.§.qui prouocauit colum.xvj.in
125 prin.in repetitione in ver.vlterius iuxta pdicta quero. vbi qrit qd si ptes inuicẽ.paciscant nõ appellare a snia nec nullã dicere.an lʒ non possint appellare possint đ nullitate dicere.conclude p regula ꝙ non qꝛ lʒ snia nulla possit validari pacto vt valeat.vt smia vt.l.ij.C.cõia vtriusq iudi.ꝛ licet solẽnitatibus redẽtibus sniaʒ nullã nõ possit renũciari pacto. vt per gl.in.c.đ cãis.de offi.dele.tñ põt qs pacto se astringere.vt de nullitate agere vel excipere non possit.vt in.l.si creditoribus.ꝛ ibi gl.C.đ seruo pigno.dato manumissio.ꝛ hoc idem consuluit Ange.in suo consilio.clxxxvij.quod incipit A.ꝛ.B.pro quo facit ꝙ not.Bart.in.l.properandum colum.j.in fi.C.de iudi.ꝙ valeret pactum ꝙ non possit dici de nullitate eo ꝙ instantia iudicij esset perempta.ꝛ idem Jmo. in.c.pe.col.vlti in prin.de iudi.qñ tale pactum de pemptione instãtie esse firmatum iuramento optime facit qđ no.Ange.l.emptor.C.de euict.imputet.n.sibi qui sic pactus ẽ nec dʒ audiri volẽs venire ꝯtra pactũ.l.post mortẽ.fi.de adop. ꝛ in.l.j.ff. de pac.hãc ẽt regulam sequit Bald.ibi in ṽ.ho quero dicens ꝙ reus excipit sniam nullam.ꝛ lite pẽdẽte trasigit eo pacto vt si non soluat ad dieʒ pareat snia certe si nõ soluerit postea ꝛ petat executio poterit opponi decetero de nullitate cum possit sibi quis claudere os.vt non possit dicere nullum.arg.l.qui habebat.ff.de manumissio.testamẽ.ꝛ.c. cum ecclesia de excep.ex quo infertur quod illud qđ est nullum mandabitur executioni.quia paria sunt esse vallidũ vel
126 nõ dici nullam.Limitat tñ Ang.ꝛ Bal.supradictã regulã nisi talis nullitatis patẽs ex tenore ipsius snie seu ab expsso iuris errore.tunc.n.iudex dʒ potius sequi ius q pactũ.ar. d.l.quedaʒ mulier carmelia pia.ff.de iure pa.ꝛ bene facit qđ not.Barto.in.d.l.properanduʒ in.j.col.in fi.C.de iudi.qñ constat ex dictis de peremptiõe instantie.lʒ partes renũciauerint pacto tali nullitati ꝛ nõ opponitur.tñ ꝙ dʒ ipe iudex
127 supplere quando ꝯstat ex actis.Secundo limita nisi nullitas causetur a repugnãtia ꝛ pplexitate.l.vbi repugnãtia.ff.
128 de re.iuris. ¶ Tertio limita nisi nullitas causet a dolo aduersarij solius vel forsitã pticipãtis cũ iudice corrupto tũc n.poterit obici de nullitate tali qꝛ tali dolo nõ potuit renũciare.l.si vnus.§.illud.ff.de pact.ꝛ in dubio nõ intelligunt a tali dolo sensisse p notata i.l.tres fres.ff. de pac.sʒ ang.in
129 d.§.qui pvocauit. ¶ Quarto limita.nisi sit talis nullitas que causet a defectu iurisditionis qꝛ tali nullitati nõ intelligitur renunciatũ.ar.l.gl.or.in.d.cle.j.de seques.pos. ꝛ fru. ꝛ facit.d.l.scire oportet.§.fi.ꝛ ita Ange.in.d.§.q prouocauit.ꝛ hoc idem consuluit ang.in suo consi.cclxvij.qđ icipit A.B.ꝯxerũt in fi.vbi plene hũs. sed aduerte qꝛ Bald.in d.§.prouocauit.i.d.ṽ.ho quero.tenet in hoc cõtrariũ.ar.ff. de procur.l.qui pcuratorẽ dat.§.fin.sed certe Bal.loquit in transactione secus ergo videt in pacto generali seu renũciatione nullitatis simpliciter que non vr trahenda ad nullitatem ex defectu iurisdictionis.vt dicit Ang.ꝛ bene ꝛ facit. d.l.scire oportet.§.fi.immo consuluit ange.in suo consilio. cxciiij.qđ incipit.In dei nomine ꝛ sue matris virginis glo-
130 riose amen.visa narratione in fi.ꝙ etiam si aliquis iurauit non dicere laudum arbitratoris vel sniam nullam tamẽ nõ obstante iuramento poterit allegare nullitatem quãdo nullitas causatur a defectu iurisditionis seu potestatis arbitro attribute vt ibi per ange.in fi.ꝛ bene facit quod no. bar.in.l. ij.§.pretor.ff.qui satisda.cogã.ꝛ in.l.diẽ proferre.§.stari.ff. de arbitris.ꝛ Bald.in.l.ij.C.de execu.rei iudi.colũ.ij.in ṽ.
131 extra quero quid autem si sit nulltias pueniẽs ex ineptitudine libelli videret ꝙ de tali nullitate excipi possit vt in.c.cũ dilecti.de emp.ꝛ vend.contrarium tamen tenuit Bal.in.d. §.qui prouocauit.vbi.s.quid tamen intelligit in transactione secus videt in simplici pacto vel renunciatione nullitatis qꝛ nullitas pueniẽs ex ineptitudine libelli censet patẽs per relationem snie ad libellum vt per Bar.in.l.j.C.de erro.cal.facit qđ no.Bal.i.l.si patronus libertã.ff.de iureiu. ꝛ qđ no.in.c.cum dilecti.de emp.ꝛ vẽ.adde omnibus supradictis cui incumbat onus pbandi sniam nullam ex defectu iurisditionis vel ptãtis vide per Inno.ꝛ Jo.an.in.c.cũ in iure.s.de offi.dele.ꝛ p Ang.in suo consi.ccxlvij.qđ incipit testatio.vbi consuluit ꝙ quotiens snia est lata presentib⁹ ptibus ꝛ nõ cõtradicẽtibus semp incumbit onus pbãdi allegãti nullitatẽ ẽt ex defectu iurisdictiõis vel ptãtis ẽt si agat de snia iudicis delegati vł arbitri vel arbitratoris quod no.
132 ¶ Quinquagesimo primo qrit appellans dixit sniam nullã ꝛ si qua ẽ appello an appellat⁹ possit renũciare snie nulle iuito appellãte ita ꝙ p iudicẽ a quo reuocet grauamen ꝛ iterum iudicet ꝛ pcedat p iudicẽ a quo non ob.appellatiõe vide p Fede.de se.suo cõsi.ccxxxvij.qđ incip.si snia nulla. vbi cõcludit ꝙ possit.nam si appellatus renũciat snie late p se q est nulla pp solẽnitatẽ omissaʒ ꝛ iuris ordine nõ seruato ꝛ petit ex eisdẽ actis sniam iteꝝ ferri p ordinariũ q eã tulit p.l.iiij.C.de accusa.nõ poterit appellãs ꝯdicere qꝛ hʒ qđ qrebat.volebat.n. sniam declarare nulla.ꝛ ita iudex a quo fecit re assumendo cãm in eo statu in quo eaʒ dimisit p quo ẽt adducit Fede.tex. i.c.cũ cessante.s.eo.vbi plene de his
133 qonibus. ¶ Quinquagesimoscđo qrit de qone singulari quottidie in practica cõiter sunt statuta p italiam q excludunt nullitatẽ.puta ꝙ de nullitate dici ꝛ excipi nõ possit an tunc sit pclusa via omni nullitati in totũ sup qua difficultate

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

conclude assumendo p̄mo regulā q̄ sic. q̄ lex ē statutū pōt
tollere nullitatē ex cā cle. j. de re iudi. ⁊ q̄ si pōt p pactum
multofortius per statutum. l. fi. C. de fideiuſ. de quo articulo
qn̄ sit q̄ nullitas possit tolli per pactum vide plene. s̄. in. l. q.
lex. n. quātūcūq̄ dura seruāda est. l. p̄spexit. ff. qui ⁊ a qui.
134 verū. q̄ ꝯstat hmōi statuta ⁊ rescripta tollentia nullitatem
esse exorbitantia a iure cōi ⁊ tanq̄ tollētia defensioneȝ cum
ipsa nullitas sit defensio ƀȝ Bal. i. l. j. C. de iur. ⁊ fa. igno. in
135 pn. ⁊ in ver. ex p̄dictis collige. ⁊ i. l. scire oz. §. fi. ff. de excu.
tu. vbi optimus tex. pro tanto nō sunt dicta statuta largo mō
indr̄ter intelligētia sed potius restrigēda vt sic nō itelligā-
tur de omni nullitate simpl̄r vt minus ledāt ipsa statuta ius
cōe vt. c. dilectus de ꝯsue. iō supradicta regula statuti vr̄ limi
tanda pluribus modis ⁊ p̄mo q̄ nō itelligat̄ de illa nullitate
q̄ causat̄ ex repugnantia vel perplexitate ipsius s̄nie vl'al̄r. l.
vbi repugnantia. ff. de regu. iu. ⁊ ita tȝ Bal. ⁊ ang. i. d. l. tale
136 pactum. §. q̄ p̄uocauit. Scdō limita nisi nullitas causet̄ ex
ieptitudine libelli ⁊ modo agēdi q̄ cū talis nullitas cēseat̄
patēs per relationeȝ s̄nie ad libellū. l. vt fundus. ff. cōi diui.
⁊ p Bar. in. l. j. C. de er. cal. nō oz itelligi exclusa p statutū. ⁊
137 vide in hoc dicta. s̄. in. q. l. in fi. Tertio limita nisi sit nulli-
tas proueniēs ex defectu iuris naturalis. q̄ statutum exclu
dēs nullitatem de tali nullitate intelligi nō oz cū hmōi nulli
tati derogari non possit insti. de iu. natu. §. sed naturalia. l. ij.
ff. de vsu. ⁊ hab. sicut si esset nullitas proueniens ex defectu
citationis non facte seu nulliter facte. sic. n. esset tollere de-
fensionem que est de iure natu. quā nec statutū nec p̄nceps
tollere pōt. vt in cle. pastoralis. de re iudi. vbi p Imo. ⁊ do-
flor. idem tenētes. ⁊ ita etiaȝ ꝯsuluit Ang. suo ꝯsi. clxxij. i fi.
qō incipit. In dei noīe ⁊ sue mr̄is v̄ginis gloriose in facto
p̄ponit̄. ⁊ idem cōsuluit in suo ꝯsi. ccxcj. qō incip. p. d. obici
138 nuȝ. vbi tȝ q̄ nō obstante statuto gn̄ali excludēte nullitatē
poterit dici ⁊ excipi de nullitate proueniente ex defectu cita
tionis vel ex defectu forme nō seruate inde ꝯcludit panor.
in. c. ea. q. de re iu. q̄ de nullitate procedentē ex defensiōe ⁊
sic ex citatione p̄nceps ēt de plenitudine p̄tātis tollere nō
pōt inde etiā dicebat Bald. q̄ lȝ p̄nceps in p̄cedēdo nullū
ordinem iudiciarium seruare teneat̄ vt tradit Inno. in. c. de
causis. de re iu. ar. l. omniū. C. de testam. ⁊ ibi p doct. tn̄ s̄nia
etiā ipsius principis foret nulla ⁊ posset dici de nullitate ex
defectu citationis omisse vel nulliter facte. ita dicit bal. tex.
esse no. cum glo. in. l. fi. C. de legi. p quo ēt dicit eē tex. in. d.
cle. pastoralis. ad idē facit q̄ idem Bal. tȝ i. l. j. C. qūo ⁊ qn̄
139 iud. col. iij. in v̄. sed hic querit̄ an valeant statuta. dicens q̄
lȝ statutuȝ p̄cise disponat q̄ absn̄s possit cōdēnari de nullita
te dici nō possit tamē oz itelligi statutū si fuerit citat⁹ alias
bene possit dici de nullitate ex defectu citationis nō ob. ge-
nerali prohibitione statuti cū alias statutuȝ valere nō posset
ƀm Bal. ibi. p quo etiā facit qō no. Bar. in. l. si p̄tor. in p̄n.
ff. de iu. dicens q̄ cum talis nullitas ex defectu citatiōis a
iure naturali procedit poterit de nullitate dici coram mero
executore quia nullo casu intelligi oz exclusa talis nullitas
que oīa sunt summe notāda ad nullitatē proueniētē ex de-
140 fectu citationis. ¶ Quarto limita nisi eēt talis nullitas q̄
p̄ueniret ex capite alterius statuti inde est q̄ si s̄nia reperit̄
lata seu alia acta facta omissa solemnitate vel forma statuti
alterius poterit de tali nullitate dici etiā si statutū daret pa-
ratam executionem cū clausula nō obstāte quocūq̄ alio sta-
tuto q̄ dicta clausula oz intelligi ⁊ restringi preterq̄ de illo
statuto qō dat formam vel solēnitatem in sententijs vel cita
tionibus seu in modo p̄cedēdi vel actitādi cū nō sit verisi-
mile nec credēdum q̄ statutuȝ de illa tali nullitate intellexe
rit ⁊ voluerit in hoc illud tale statutum corrigere. arg. l. non
ad ea. ff. de condi. ⁊ de. ⁊ ita notanter voluit Jo. an. in addi.
Spe. ti. de exe. sen. §. postremo. p quo etiā glo. ⁊ doct. in. c.
item cum qs. de rest spo. ⁊ glo. ⁊ Bar. in. l. j. §. vj. parui. ff.
141 qō vi aut clā. ¶ Quīto limita nisi sit nullitas p̄ueniēs ex
defectu p̄tātis. vt q̄ fuisset iudicatū sup iam decisis vel sup
his q̄ non includebant̄ in cōpromisso q̄ talis censet̄ nulli
tas ex defectu p̄tātis q̄ nō intelligit̄ exclusa a statutto gene-
raliter excludētē nullitatem seu qn̄ statutū simpliciter dispo
neret q̄ a laudo arbitrorum nō posset appellari seu de nulli
tate dici vel excipi: nam poterit opponi de nullitate antedi-
cta. ita Ang. in. d. l. nō erit. §. dato in p̄nc. ff. de iureiuran. ⁊
ita ēt ꝯsuluit Ang. suo consi. cclxxxiiij. qō incipit philippus
in fi. ⁊ hoc idem firmat Bal. in. l. si caȝ iudicati. C. d̄ execu.
rei iu. col. ij. in ver. extra quero. idem ēt tȝ Bart. in. l. ij. §. p̄
142 tor. ff. q̄ satisda. cog. ⁊. l. qd tn̄. in prin. ⁊ in. l. diem p̄ferre. §.
stari. ff. de arbi. exceptio enim nullitatis quia non tenuit cō-
promissum vel q̄ contra formam cōpromissi nō intelligit̄ a
statuto exclusa bn̄ facit quod nota. Bar. ⁊ Bal. in. l. diuus
ff. de testa. mi. vbi hec tenent imo plus voluit Ange. in suo
consi. clxxxiiij. qō incipit. In dei noīe ⁊ sue matris virginis
143 gloriose amen. visa narratione facti in fi. q̄ ēt si aliqs iurat̄.
set non dicere laudum arbitratoris vel s̄niam arbitri seu iu-
dicis. nullam tn̄ poterit allegare nullitateȝ quando causat̄ a
defectu iurisditionis seu p̄tātis arbitro vel iudici attribu-
te: q̄ ad talē nullitatem iur̄m gn̄aliter prestitū non extendi-
tur. de quo vide plena dicta. s̄. in. q. l. in versi. quarto limita.
144 ¶ Sexto limita q̄ lȝ statutū excludat ⁊ tollat precise nul-
litatem vel exceptionem nullitatis. restringitur tale statutuȝ
vt nō includat nullitatē prouenientē ex defectu iurisditiōis
qn̄ iudex fuisset ipso iure incompetens ita glo. ordi. ⁊ sing.
in cle. j. in fi. de seques. pos. ⁊ fruc. quam glo. ⁊ eius determi
nationem simpliciter sequitur Bu. ⁊ Imo. in. d. c. Item cū
quis. ⁊. c. ex parte adde. ij. de offi. dele. ⁊ Bal. in. l. exceptio
nem. C. de proba. ad fi. ⁊ ita consuluit Ang. suo ꝯsi. ccxj. qō
incipit mortuo debitore. ⁊ in suo consi. ccxiij. qō incipit. d.
Guliermina. idē ēt sequitur Ang. Imo. ⁊ Lud. de vrbi. in
l. de pupillo. §. q̄ opus. ff. de no. op. nun. ⁊ Ang. in. d. §. qui
prouocauit. sed aduerte q̄ gl. in verbo. vt pendente. in cle.
vt calūnijs. de re iud. vr̄ directe ꝯ̄ria tenēs q̄ exceptio nul-
litatis causata a defectu iurisditionis videatur sublata qua
145 re Bu. ibi reducendo gl. istas ad concordiā dicit q̄ glos.
ibi p̄cedit qn̄ agitur de tp̄ali p̄iudicio seu dilatorio q̄ non
ob. exceptione nullitatis ex defectu iurisditionis fiet execu
tio. cū facta executione poterit postea dici de nullitate p̄n-
cipaliter secus vbi de alio preiudicio ageret̄. ⁊ ita intelligi-
tur glo. in. d. cle. j. de seques. pos. ⁊ fruc. ⁊ ita sequitur Imo.
in. d. cle. vt calumnijs. sed certe in. d. cle. j. agebat̄ de p̄iudi-
cio tp̄ali. s. sequestrationis que durat vsq̄ quo liqueat de iu
sticia alterius partis. ⁊ tamen ibi gl. voluit q̄ nullitas ex de-
fectu iurisditionis impediat sequestrationē lȝ alia nullitas
non impediret quare Pe. de ancha. in. d. cle. vt calumnijs
dicit q̄ glos. ibi non est vera ⁊ nō procedit q̄ posset dici de
illa nullitate. vt not. doct. in. d. c. ex parte adde. de test. ⁊ per
glo. in cle. si ante de dol. ⁊ ꝯtu. post medium. gl. magne. pro-
cedit. n. tex. in. d. cle. vt calumnijs qn̄ appellatio ab interlo-
cutoria penderet secus si iam eēt decisa causa appellatiōis
ab interlocutoria pro appellante ⁊ a tali decisione non eēt
appellatū. tunc. n. notorie ꝯstaret de nullitate sentētie ex de-
fectu iurisditionis que nullitas non intelligit̄ exclusa per il
lā cle. vt calumnijs. sȝ Imo. in. d. l. si expressim. col. xxx. alio
mō soluat gl. ibi dicēdo q̄ procedit in casu illius cle. p̄pter
magnā p̄sumptionem eius q̄ hūit tres s̄nias conformes ꝯ̄ se
alias regulariter p̄cedat glo. in. d. cle. j. Ultimo ƀm Imo.
pōt dici q̄ glo. in. d. cle. j. procedit qn̄ ille q̄ tulit s̄niam ipso
iure erit incompetēs secus si sit lata ab eo q̄ nō carebat fun
ditus iurisditione. vt ꝯtingit in casu. d. cle. vt calūnijs. al's
secus in eo qui iurisditionē hūisset lȝ suspēsaȝ. ⁊ ita gl. in. d.
cle. vt calumnijs. facit gl. in ver. cōpetēte in cle. j. vt lit. pen.
lȝ. n. iurisdictio sit suspensa tn̄ illaȝ hȝ in habitu. facit. c. cuȝ
appellationibus friuolis ⁊ ibi glo. de ap. in. vj. ⁊ ex p̄dictis
habetis plene declarationem ⁊ itellectū ad dictas gl. q̄ p̄ma
facie videntur ꝯtrarie. an. s. possit dici de nullitate prouenien
te ex d̄fectu iurisditionis. Septimo limita nisi nullitas cau
146 set̄ a dolo ptis ⁊ forte pticipantis cuȝ iudice corrupto q̄
de tali nullitate nō oz intelligi statutum ƀm Ang. i. d. §. qui
p̄uocauit. ⁊ idem si p doluȝ ptis vel iudicis ꝯtra absentē. ita
no. Bald. in. c. pastoralis. §. fi. de offi. delega. p ea q̄ haben-
tur in. l. si p̄tor. §. macer. ff. de iudi. quia de tali nullitate non
oz intelligi statutum. ⁊ ita ēt secutus est Ang. suo ꝯsi. cccvj.
qō incipit. vtrū p statutū in fi. ⁊ suo ꝯsil. cxcvij. qō icipit. A.
⁊. B. contraxerunt. ⁊ vide plene p But. i. c. cū Ber. de re
iudi. in pe. carta i v̄si. sextus casus. ⁊ ibi p Imo. colum. x. in
ver. tertius est intellectus. ⁊ in pe. carta circa mediū. ⁊ ex p̄-
dictis

147 dictis petere p̄t itellect⁹. d. l. p̄tor. §. marcellus. ¶ Octa
uo limita nisi sit talis nullitas patens ex inspectione ipsius
s̄nie seu ab exp̄sso iuris errore seu pp intollerabilē errore
patentē. q̄ talis nullitas non intelligit̄ exclusa. vt in. c. per
tuas. de sen. exc. ⁊. d. l. si exp̄ssim. ⁊. l. ij. C. qn̄ prouo. ⁊. c. j. de
re iu. ⁊ ibi Bald. ⁊ Ang. in. d. §. q̄ prouocauit. ⁊ hoc absq̄
dubio procedit qn̄ error ex tenore s̄nie dep̄henditur absq̄
actis seu actoꝝ relatiōe. ⁊ ita Bu. in. c. cuȝ Ber. de re iud.
in pe. car. in prin. in ver. quintus casus facit. c. inter ceteras
cum ibi no. p doc. de re iudi. pro quo ēt glos. no. in. l. j. §. siue
148 supreme. ff. de tabu. exbi. vbi lex dicit q̄ petenti exhibitio
nem testi non pōt opponi aliqua nullitas. ⁊ tamē hoc intelli
gitur nisi sit nullitas proueniens seu patens ex inspectione
ipsius testi. non. n. vr̄ statutū tollere exceptioneȝ seu oppo-
sitionē eoꝝ que facit ⁊ p̄ducit ipsemet agens vel p̄ducens
s̄niam vel acta. ita tex. nota in. l. veteres. in fi. ff. de iti. ac. q̄
p̄riua. ⁊ Bar. i. l. eum qui ita. ff. de ver. ob. ⁊ Bal. in. l. ex p̄
149 dijs. C. de euic. ⁊ hoc qn̄ nullitas ē euidēs ex ipso tenore
s̄nie absq̄ relatione actoꝝ qd aūt si nullitas non est euidēs
ex tenore s̄nie sed per relationem ad acta considera plures
casus aliqn̄ refert se exp̄sse ad acta ⁊ tunc propter talem ex
pressam relationē vitium seu nullitas actoꝝ censet̄ inesse in
ipsa s̄nia. l. ait pretor. §. j. ff. de re iud. l. j. §. j. ff. que sen. sine
ap. rescin. ⁊ de tali nullitate poterit dici que si dicatur tunc
s̄nia notorie nulla. l. pe. de sen. que si. cer. quā. ⁊ ē tex. in. d. c.
cū Ber. ibi ex tenore s̄nie ⁊c. ⁊ ibi Panor. colum. ij. ⁊ ita tȝ
Inno. ibi. ⁊ ita vr̄ residere ibi But. in ver. quintus casus.
vbi tn̄ remittit se ad no. per eum in. c. qm̄ ꝯtra de p̄ba. ⁊ ibi
ideȝ tȝ in pe. colū. Cy. ⁊ Bart. in. d. c. j. C. de errore calcu. ⁊
Panor. in. d. c. iter ceteras ⁊ in. d. c. cū Ber. col. xiij. ⁊ i. d.
150 c. qm̄ cōtra col. xvj. Aliqn̄ ⁊ scdō s̄nia non ꝯtinet errorem
patentē ex tenore s̄nie nec refert se ad acta exp̄sse. ⁊ tunc si
p̄ducant̄ acta: ⁊ appareat de notoria nullitate q̄ colligitur
ex actis. ꝯsidera q̄ aut acta producunt̄ altera parte non cō
tradicente. tunc si querat̄ de nullitate q̄ colligit̄ ex actis re-
spectu processus vt quia sit lata s̄nia die feriata vel alia hora
vel alio loco q̄ in citatiōe eēt exp̄ssum vel iudice nō sedente
p tribunali vel sine scripti recitatiōe vel litis cōtestatione ⁊
his casibus cum ex actis resultet notoriū vt est tex. in. c. cuȝ
olim in fi. j. de v̄. sig. ⁊ ita etiaȝ tradit Inn. in. c. ex insinuatio
ne. s̄. e. ⁊ in. c. per tuas. s̄. de testi. talis notoria nullitas non
videret̄ exclusa ex quo de ea non constat peracta parte non
ꝯ̄dicente: ⁊ fortius si de notoria nullitate ꝯstaret per ꝯfes-
sionē partis ex q̄ ꝯfessione sil'r resultat notorium. c. fin. j. de
coba. cle. per Inno. in. c. q̄ pleriq̄. j. de immu. ec. ⁊ his casi
bus procedat id qō dr̄ nūq̄ censet̄ exclusa nullitas noto-
rie facit. c. sollicitudinem. §. si notoriū. s̄. eo. d. cle. pastora-
lis. §. pisina. ⁊ sic omni casu non vr̄ exclusa nullitas notoria
ex actis seu ex alijs p̄bationibus parte non cōtradicente. ⁊
ita Inno. in. c. ex ratione. s̄. eo. ⁊ in. c. cū dilecta. s̄. d̄ rescrip.
151 in. d. c. cum Ber. ⁊ satis p̄bat ex his que dicit But. in. d.
c. qm̄ ꝯtra. in pe. ⁊ in vlt. col. ⁊ Imo. ibi. colum. viij. aliqn̄ ⁊
iij. acta producuntur ꝯtradicēte parte an tūc si ꝯstat manife
sta nullitas ex actorum inspectiōe possit admitti talis nulli
tas qn̄ respicit nullitatem s̄nie seu p̄cessus. bal. in. l. j. C. ne
152 lice. ter. p̄uo. col. j. in fi. dixit q̄ lȝ lex vel statutū tollat nul-
litatē nō itelligitur de nullitate notoriā seu euidenti ⁊ aliter
non distinguit an pateat nullitas ex tenore s̄nie vel actorum
⁊ an acta sint p̄ducta ꝯtradicēte parte vel non. ⁊ Ang. no.
in. l. si pars. ff. de inoffi. test. dixit iniq̄tatem seu nullitatē s̄nie
esse euitādā si cōstat ex actis. Tu ꝯsidera q̄ quedā sunt acta
ad que de necessitate refert̄ s̄nia vt est libellus. l. vt fundus.
ff. cōmu. di. l. fi. ff. de fideius. li. tūc vr̄ q̄ talis nullitas nō itel
ligat̄ exclusa qn̄ s̄nia nō esset ꝯformis libello exquo sentētia
necessaria hȝ relationem ad libellū ƀm Cy. ⁊ Bar. in. d. l. j.
C. de er. cal. dicentē q̄ in sentētia appellatiōis q̄ de necessita
te refert̄ ad primā sentētiā q̄ iudex approbat vel improbat
eā. l. eos in p̄n. C. eo. ij. q. vij. in fi. ⁊ hoc casu si in prima s̄nia
esset error expressus. ƀa sentētia simpliciter lata vr̄ eūdē erro
rē ꝯtinere. merito eēt nulla vt. l. j. §. j. ff. que sen. si. ap. rescin.
⁊ d̄ tali nullitate vr̄ posse dici qn̄ sentētia eēt simpliciter ꝯfir
matoria p̄me secus videret̄ posse dici quādo ex alia cā ꝯfir-
maret ipsaȝ sentētiā. l. titianus. ff. qō cū eo. c. cū Jo. de fide
instru. ⁊ bene facit qō not. Panor. in. d. c. inter ceteras col.
iij. in fi. ⁊ hec sunt notanda ad statuta vel decreta disponen-
tia q̄ quādo sunt due s̄nie conformes nō possit dici de nulli
tate. Quedaȝ vero sunt acta ad que de necessitate nō refer-
tur s̄nia. ⁊ producuntur parte altera ꝯtradicente. ⁊ ex actis
constat de nullitate an intelligatur exclusa nullitas dcō ca-
su p̄ueniens ex actorū inspectiōe. Considera q̄ aut agit̄ de
p̄iudicio temporali. puta q̄ statutuȝ vel decretū disponit q̄
exceptio nullitatis nō impediat executionē s̄nie tn̄ nō exclu
dit ex post executionem posse dici de nullitate principaliter
agendo ⁊ hoc casu cum agat̄ de p̄iudicio tēporali in telligit̄
exclusa nullitas ēt notoria que ꝯstaret ex actis. ⁊ ita Imol.
in. d. cle. vt calumnijs col. vlt. in p̄n. si vero executio esseȝ irre
uocabilis loquēdo in rebus tēporalibus videret̄ q̄ tūc ad-
mittat̄ nullitas notoria ex actorū inspectiōe nō ob. q̄ sint p̄-
ducta acta contradicente altera parte q̄ nō est p̄sumēdū sta
tutum vel decretum voluisse tollere nullitateȝ notoriā ex in
spectiōe actoꝝ. ideo. n. statutum tollit nullitatē p̄pter p̄sum-
ptam calumniam opponentiuȝ ⁊ vt lites abbreuient̄. sed in
notorijs cessat calumnia nec tunc p̄rogant̄ lites exquo no-
torie ⁊ incōtinēti ꝯstat ⁊ ista fuit ratio Bal. in. d. l. j. C. ne li.
iij. p̄uo. ⁊ tex. in. c. cum cessante. ⁊ in. d. cle. vt calumnijs. que
ratio p̄sumit̄ fuisse si statuentium tollētiuȝ nullitatē notoriū
enim vr̄ ideȝ operari qō exp̄ssio ⁊ hr̄ ac si esset exp̄ssum. ita
dixit no. Innocē. in. c. p̄siti. de rescri. ⁊ sic idem dicēduȝ in
casu precedenti qn̄ iudex exp̄sse se retulit ad acta exquo no
torium opatur ac si esset error exp̄ssus fac. no. d. bal. ad hoc
in. l. fi. §. sed ⁊ quis. C. cōia delega. colū. iiij. in v̄. vel dic aut
est excessus dubius. ⁊ p hac parte fa. qō no. Bar. i. l. j. i. vj.
oppositiōe. ff. de no. ope. nun. vbi lȝ edictum p̄toris inberat
absolute nūciationi noui operis parendum esset tn̄ vbi eui-
denter constaret illam esse calūniosam pōt sperni ⁊ edictuȝ
p̄toris ad illum casum non extendit̄. ita ergo dicendū in sta
tuto vel decreto vt sic ad notoriam nullitatē per inspectiōeȝ
actorum nō extendat̄ fa. qō no. Bal. in. l. si vnus. §. pactus
ne peteret. ff. de pac. ⁊ in. l. vbi pactum. C. de transactio. vbi
153 glo. no. ⁊ ita Cuma. in. d. l. j. ff. de no. ope. nū. q̄ lȝ statutuȝ
vel decretum velit q̄ cōtra binas s̄nias ꝯformes non possit
dici de nullitate tamen nō intelligat̄ de nullitate notoria ex
actoꝝ inspectio ƀm eum ibi. ad idem bene facit determina-
tio Joan. an. in addi. Spec. ti. de sen. §. vt aūt. in addi. q̄ in-
cipit vt ea. vbi voluit q̄ statutum nō extendat̄ ad eū casum
nullitatis de qua ꝯstaret ex inspectione actoꝝ. ⁊ ita Imo. ⁊
Ludo. de vrbi. in. l. de pupillo. §. qui opus. ff. de no. oper.
nun. ⁊ bn̄ fa. glos. Innocē. ⁊ doc. in. c. fraternitatis. j. de fri.
possunt ergo produci acta etiam parte ꝯ̄dicente ad oñden-
dū de nullitate sentētie respectu p̄cessus qn̄ incōtinēti ⁊ no
torie p inspectionem actoꝝ apparet nullitas. pro quo text.
⁊ But. in. c. j. in prin. s̄. de li. contesta. ⁊ in. c. cum ad sedem.
in fi. de resti. spo. ⁊ ibi But. in antepe. carta in fi. ⁊ p barto.
in. l. hij q̄ ad ciuilia. C. de ap. ⁊ in. l. j. C. vt cause. post puber.
tu. assi. idē tȝ glos. fi. in. d. c. qm̄ ꝯ. ⁊ ibi Joā. an. super. d. glo.
⁊ hoc ideȝ But. ibi in pe. carta in fi. vbi hoc exp̄sse ꝯcludit̄
⁊ idem Imo. col. vj. in p̄n. ⁊ colum. viij. idē tȝ Spe. in tit. de
p̄ba. §. j. circa prin. ver. sequitur videre de negatiua. ita q̄ ex
p̄ductione actoꝝ dz notatorie ꝯstare de nullitate sentētie ⁊
facit tex. in. c. dudum. el. ij. s̄. de ele. ⁊ intellige p̄dicta qn̄ ve
re eēt notoria nullitas non aūt de ea q̄ hr̄et disputationem
⁊ de qua posset reuocari in dubium. multa. n. allegant̄ noto
ria que non sunt dicit tex. not. in. c. consuluit. el. j. s̄. e. ⁊ ideo
qn̄ nullitas esset velata ⁊ posset hr̄e dubitationeȝ ⁊ disputa
tionem p̄tiuȝ lȝ ex actis tamē nō oz admitti vt p bal. in. l. os
ta opa. C. q̄ accu. nō pos. in vlti. carta in prin. vbi considerat
an nullitas sit velata vel patēs. oz ergo intelligi de tali nul-
litate notoria q̄ aliqua negatione dubia obfuscari non pos-
154 sit. c. fi. j. de coba. cle. quid aūt si in. d. casibus nō allegatur
nullitas. sed allegatur manifesta iniusticia ⁊ iniquitas. que
colligitur ex suspectione actorū in casu in quo sentētia nō ē
nulla ex ordie p̄cessus sȝ solū rōne iniusticie nō vr̄ q̄ talis
nullitas admittat̄ ⁊ imputanduȝ vr̄ pti que nō appellauit a
sentētia. l. ab eo. C. qūo ⁊ qn̄ iu. ⁊ p Panor. in. d. c. inter ce
teras. col. iiij. ⁊ fa. qō no. butr. in. d. c. qm̄ ꝯtra. colum. pe. ⁊
fi. ⁊ ibi p Imo. colum. vij. alias statutū vel decretū nihil ops

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

155 ref de quo tñ vide plene.j.in ṽ.lv.querit. ¶ Liij.queritur
qd si est talis nullitas que pstat pp falsitatem cãe i ipsa snia
expsse.⁊ nõ ex alia nullitate actorum vide de hoc articulo
p doc.in.d.c.inter ceteras ⁊ absq3 dubio dicendum esset q
talis nullitas non sit exclusa qñ expssio cãe cõtineret erro
rem iuris.q: tũc diceretur expssus in snia.si aũt ptineret er
rorẽ facilitatem facti ⁊ tũc si refert se ad acta.⁊ idem qñ ap
pareret manifesta nullitas vel iniusticia per inspectionem
actorꝫ.vt.s̃.alias vero de hoc dicendum ẽ.vt p bar.⁊ alios
in.l.si is ad quẽ.ff.de acqui.here.⁊ per Panor.in.d.c.inter
156 ceteras col.iiij.⁊ in.c.j.eo.titu.de re iudi.vbi inter alia sin
gulariter dixit col.iiij.q si in snia fuerint expresse due cau
se quarũ vna ptinet expssuz iuris errorem alia cã nõ expssa
nõ est ptra ius hoc casu snia non eẽt nulla sed sustinet tunc
rõne alterius cãe que non est ptra ius.ista fuit sing.no.In
no.in.c.in psẽtia.s̃.de renũ.⁊ Jo.an.in.c.cum inter.s̃.de re
iu.p quo bonus tex.in.c.per tuas.in.q.si.si.le.ex quo.n.iu
dex expressit duas cãs nõ videt se fundasse super vna tñ sa
tis est q snia possit iustificari ex alia cã que nõ est contra ius
vt sic res potius valeat q̃3 pereat vt.j.de ṽ.sig.c.abbate.l.
quot.ff.de reb.du.⁊ procedunt pdicta ẽt si altera cã expssa
esset ptra ius litigatoris q: iputandũ est parti nõ appellan
ti.vt p Panor.in.d.c.j.de re iud.in.iiij.⁊.v.colum.qd tene
mẽti.⁊ adde q snia q̃ potuit ferri ex cã rõnabili non iustifi
cet si est lata ex causa rõnabili ⁊ hoc pp viciuz snie.ff.de ex
cu.tu.l.qui testã.limita nisi a snia sit appellatum:tunc.n.iu
dex appellatiõis potest emendare cãm ⁊ reformare sniam vt
in.l.titianus.⁊ ibi per Bar.⁊ alios.ff.qd cum eo.⁊ ita bal.
in addi.Spe.ti.de sen.in carta.iij.in ṽ.snia que potuit.⁊ de
snia lata ex falsa cã vi.s̃.in.c.constitutus.el.iij.col.v.in vers.
157 tertia solutio. ¶ Liiij.querit de qõne sing.⁊ sepe in pra
ctica disponit statutũ ⁊ decretũ q pars q̃ succubuit tenea
tur appellare vel sniam nullam dicere.j.terminũ.iiij.dierũ
⁊ non vltra audiat dubia de q̃ nullitate intelligatur.d.statu
tum ⁊ an post terminum possit vlterius dici ⁊ excipi de nul
litate snie sup q̃ difficultate videret pmo dicendũ q ex quo
statutũ.d.casu non tollit nullitatẽ sed limitat tps pponendi
⁊ dicendi ⁊ ipsum tps est d iure positiuo ⁊ sic potest dimi
nui p statutuz.l.j.§.biduũ.cum ibi no.ff.qñ ap.sit.⁊.ij.q.vj.
biduũ pñter post terminũ a statuto limitato nullitas dedu
ci non possit.c.si.⁊ ibi Inno.qui ma.ac.po.l.scire oz.§.pe.
⁊.§.sufficit.ff.de ex.tu.vbi tradit Bald.q vltra terminum
statuti non l3 aliqd proponere cũ terminus statuti hẽat vim
irrecupabilis peremptorij.permissa ergo nullitate ad tps
censetur post terminuz pbata vt.d.l.scire opz.§.pñs.⁊ ibi
per bal.⁊.l.stat.libe.§.stichũ.ff.de leg.ij.⁊ fac.qd idem vo
luit Bal.in.l.j.§.qui admitti.vñ transacto termino statuti
non vr amplius posse dici de nullitate maxie cum statutum
expsse hoc prohibeat dũ dicit ⁊ non vltra.⁊ sic a ver.statuti
non ẽ recedẽdũ.l.non aliter.ff.de leg.iij.cum si.bo ad idem
158 fa.naz si dicit statutuz possit pars q̃ succubuerit ⁊ quilibet
alius cui de iure liceat appellare vel nullum dicere.j.ter
minum.iiij.dierũ a die late snie ⁊ non vltra certe vr includi
ois modus ẽt per viã excipiendi q: qñ id qd oz pponi p
viã agendi ⁊ certũ tps statutũ non põt eo transacto propo
ni in moduz excipiẽdi.C.de nõ nu.pe.l.si intra.ff.de pecu.
l.que sit.§.in dolo.⁊.l.papiniani.§.si filius.ff.de inoffi.test.
⁊.l.nec non.§.exẽplo.ff.qui.ca.ma.aliter.n.circũueniretur
dispõ statuti qd esse nõ oz.l.si.ff.ad exhi.⁊ prohibi.vna via
altera pcederet s̃.l.cũ lex.ff.de fideius.⁊ regul.cũ qd vna
159 via li.vj.Et pro iuridica decisi.hui⁹ sing.difficultatis pre
mittẽdũ ẽ prio q d nullitate põt dici quinq3 modis.prio
p viã appellatiõis appellãdo a snia nulla.c.exhibita.de iu
di.⁊ hic in.c.dilecto.⁊ in.d.l.expssim.in ṽ.vñ si quis.⁊ ibi
Bal.in.l.j.i pn.C.de sen.ex peri.⁊ in.l.j.C.qñ puo.col.v.
Secũdo dr de nullitate icidenter ⁊ accessorie ad ipsam ap
pellationẽ cũ in oi appellatiõe includat ⁊ veniat incidẽter
⁊ tacite cã nullitatis etiaz si nulla sit facta expssio nullitatis
ff.fa.her.l.quedam mulier.ff.de iure patro.l.carmelia pia.
Tertio dr de nullitate simul ⁊ vna cũ appellatiõe expsse in
eodẽ libello dicendo sniaz nullã ⁊ si qua ẽ appello.vt p gl.
or.in.d.l.j.C.qñ puoc.Quarto põt dici de nullitate princi
paliter absq3 mixtura aliqua ⁊ remedio aliquo appellatiõis
distincte ⁊ de per se per viam querelẽ nullitatis offõ iudi
160 cis principaliter per Innocẽ.in.c.ij.de offi.iudi.Quinto
dr de nullitate per viaz exceptionis.nã petita executiõe snie
põt excipi de nullitate.l.iiij.§.condemnatuz.ff.de re iu.⁊.l.
161 si.C.de ord.cog.Scdo premittendũ est q inter predictos
modos dicẽdi de nullitate magna ẽ dria ⁊ effect⁹ diuersus
resultat q: primis tribus precedẽtibus modis.s̃.expressis
nullitas h3 annexionẽ ⁊ dependentiam cũ appellatiõe opa
tur.n.effectũ deuolutiuum sicut ipsa appellatio.⁊ sic deuol
uit cãm nullitatis ad iudicem appellatiõis cũ alias si snia ẽ
lata ab ordinario hret ipsemet de nullitate cognoscere.l.si
vt pponis.cum ibi no.C.qũo ⁊ qñ in.l.habentem.C.de ac
cu.put distincte est dictũ.s̃.⁊ plenius in.xxvij.q.vbi.vj.non
sic si nullitas deducat simul cuz ipsa appellatiõe.tũc iudex
appellatiõis habet de ipsa nullitate cognoscere ⁊ nõ ipe or
dinarius qui sniam tulit.d.l.quedam mulier.⁊.d.l.carmelia
pia.⁊ ita Bal.in.d.l.j.in pn.C.de senten.ex peri.reci.p3 er
go ⁊ q nullitas annexa ⁊ deducta cum ipsa appellatiõe iu
dicat vtplurimum put de ipsa appellatione.nõ sic qñ seor
sum deducit absq3 appellatione.tũc enim h3 diuersuz effe
ctum.vt.s̃.p3.Amplius ⁊ scdo hoc idẽ ondit q: si nullitas
deducit simul cum ipa appellatione operat deuolutionem
non soluz cãe nullitatis sed ẽt negocij pncipalis.ita text.in
d.c.exhibita.in fi.⁊ ibi per Jmo.⁊ Innoc.in hoc.c.dilecto
⁊ do.de rota in deci.ccclxi.que incipit item fuit dubitatũ si
appellet.⁊ ita Archi.⁊ Joan.an.in.c.si.de re iu.in.vj.ver.
necesse.⁊ per Barto.in.d.l.j.C.de sen.ex pericu.reci.nõ sic
passim dicendum foret si intẽtat nullitas pncipaliter ⁊ seor
sum ab ipa appellatione.vt per Ange.in.d.l.si expressim ⁊
Jmo.ibi colum.xxv.⁊ Bal.in.d.l.tale pactũ.§.qui puoca
162 uit.ff.de pac.in.xiij.q.Tertio hoc.iõ p3 q: in tribus casi
bus pmissis qñ nullitas deducitur cuz appellatiõe adeo iu
dicat de nullitate put de ipa appellatione q: impedit exe
cutionẽ ⁊ omnem innouationẽ.ita lex.in.d.c.exhibita.⁊ ita
Cuma.in.d.l.si expssim.colũ.xj.non sic si nullitas deducat
seorsum ab appellatione q: nisi possit incontinẽti pbare nõ
impedit executionem.l.si.in fi.C.de or.cog.⁊ per bar.i.d.§.
cõdemnatum.immo si nullitas seorsum ab appellatiõe pnci
paliter intentatur non pt coram iudice execut.opponi exce
ptio litis primo pendentis sup ipa nullitate.quia lite pẽdẽ
te sup ipsa nullitate pncipaliter nota seorsum ab appella
tione nõ impedit executio.vt.d.l.si.C.de or.cog.⁊ ibi bal.
in fi.⁊ in.d.§.qui puocauit.in ver.xij.qro.idẽ Ange.in.l.si.
C.si ex fal.instr.⁊ in.d.§.cõdemnatuz col.ij.put de diuersis
effectibus resultãtibus ex nullitate qñ h3 annexionem cuz
appellatione seu qñ pponit cum ipsa appellatiõe vt plene
dicta.s̃.in.ix.⁊.x.q.cuius dicta ⁊ diuersitates hic adduci ⁊
163 repeti debẽt distincte.His sic pmissis aduerte q: sunt oia
considerãda diligẽter ṽba cõiter statutum disponit p viam
agendi dum dicit nõ possit ps q̃ succubuit appellare vr nul
lam dicere qd totũ sonat in viã agẽdi ⁊ maxie si statutũ sub
deret q appellãs vel nullam dicẽs debeat postea pducere
suum libelluz in scriptis vel aliter ⁊ sic p viã petitiõis pñter
vr dicendũ q tale statutum nõ includit.d.casu nullitatez qñ
p viam exceptionis.l.ṽbum oportebit.ff.de ṽb.sig.l.q agni
tis.ff.de excep.pñter qñ verba statuti sonant p viã agendi
absq3 alio dubio non excludunt defensionẽ nullitatis p viã
exceptionis.⁊ ita Bal.i.l.pemptorias.C.sen.resci.nõ pos.
colũ.vij.in ṽ.qro.si statutuz dicit q bãnito nõ det actio.ad
hoc.n.vt intelligatur sublata exceptio p statutuz est necesse
q expsse dicat agendo ⁊ excipiẽdo.vt ibi p Bal.in ver.se.
fa.l.libertus a patrono.⁊ ibi glo.⁊ doc.ff.de in ius vo.⁊ iõ
verba statuti sonant p modum agendi aut p modũ petitiõis
dicendum vr q nõ includãt nullitatem q̃ deducit p viaz ex
164 ceptionis vel defensionis.Amplius p hac parte accedat
regula a iure tradita q: annalia ad gendum sunt perpetua
ad excipiendum.l.pure.in fi.ff.de excep.do.l.l3.C.de exce.
nullitas.n.est defensio naturalis.ita Bal.in.l.j.circa prin.
⁊ in ver.ex pdictis collige.C.de iur.⁊ fa.ig.⁊ i.l.scire oz.§.
fi.ff.de exc.tu.ideo ius qd deducit per modum defensiõis
dz esse peremptum cum de nullitate possit excipi perpetuo
vt.s̃.⁊ Bald.in.l.data opera.C.qui acc.nõ pos.in vlt.carta
in prin.in ver.sed qd si bãnitus dicit bãnum nullũ.maxime
dicit

dicit Bal.quando nullitas esset patens q: snia nulla nunq̃3
cõualescit ⁊ ius excipiendi erit ppetuum sm Bal.ibi.⁊ pro
hac determinatiõe cõsuluit Ang.cõsi.cexcj.qd incipit p.d.
obicinum loquẽdo in terminis statuti excludẽtis nullitatez:
vt nõ hẽat locum nec intelligi debeat qñ in via exceptionis
⁊ defensionis quo casu est mera defensio.c.cum inter.de ex
cep.⁊ per Bal.in.d.l.j.de iur.⁊ fac.ig.⁊ hec sit prima deci
165 sio ⁊ determinatio.ad.d.statutũ.Si vero qrat an nullitas
in cã statuti possit deduci post terminuz per viam agendi vi
deret dicendum q nõ qñ ageret de nullitate in tribus casi
bus.s̃.primo loco positis secus in quarto casu.⁊ sic qñ nul
litas deduceret pncipaliter seorsum ab appellatione ⁊ pe
nitus absq3 appellatione:naz statutũ adequans appellatio
nez ⁊ nullitatem pariter limitando tps debet intelligi de ea
nullitate q̃ cum ipsa appellatione pponit seu que ipsi appel
lationi adheret.⁊ sic in tribus casibus iã dictis.nõ autez de
ea nullitate que seorsum ab appellatione principaliter de
duceret.⁊ sic in quarto casu.s̃.premisso.⁊ maxime q: si sta
tuta diligenter considerent loquuntur de nullitate quia cuz
appellatione pponit.Item cõiter rubrice statutoꝝ loquunt
de appellationibus.ergo statutum postea disponens de ap
pellatiõibus ⁊ nullitate simpliciter dz intelligi de nullitate:
que cũ ipsa appellatione pponit ⁊ ipsi appellationi adhe
ret seu annexa est.Statuta.n.debent recipere declarationẽ
a rubricis ipsoꝝ statutoꝝ.l.iperatores.ff.de in diez adiec.p
glo.in.c.j.de offi.dele.in.vj.⁊ ita Bald.in rub.statutoruz in
l.ij.ff.de sta.ho.cũ ergo rubrice statutorum loquũtur de ap
pellationibus ⁊ postea in nigro ⁊ in tex.statuti fiat mẽtio de
appellatiõe ⁊ nullitate:simpliciter necessario dz intelligi q
statutũ de illa nullitate intelligat que h3 annexionem cũ ipsa
appellatione ⁊ que cũ ea deducitur:nõ aũt de ea nullitate q̃
seorsuz ⁊ separatim absq3 appellatione deducitur diuersam
naturam hñte penitus put p3 in bo euidentiali.s̃.facto.⁊ ita
Bart.loquẽdo de statutis in.l.qui vina.§.cui dulcia in fi.ff.
de vino ole.⁊ trit.leg.qd dz intelligi sm qualitatẽ pcedentiũ
qbus adheret ⁊ q: pcedentia declarantur a sequentibus ⁊
ecõtra vt.d.§.cui dulcia.⁊ in.l.talis scriptura.ff.de le.j.cum
si.iõ si cõsiderent statuta pcedentia ⁊ sequẽtia apparet q sta
tutũ intelligat de ea nullitate que cũ appellatiõe deducit vñ
in his statutis datur cõiter idẽ iudex appellatiõis ⁊ nullita
tis ⁊ idem terminus ad prosequenduz ⁊ finiendũ ⁊ ex lapsu
fataliũ remanet pariter deserta appellatio ⁊ nullitas.Ex qui
bus appet q statutũ intellexerit de ipsa nullitate que cũ ipsa
appellatiõe annexa est seu q̃ inest ipsi appellatiõi.de qua co
gnoscit iudex appellatiõis ⁊ de ea nullitate q̃ opat effectus
appellatiõis hñte maiorẽ similitudinez cũ ipsa appellatione
put est in tribus pmis casibus pcedentibus qbus de nulli
tate dici põt vt.s̃.in pmo euidẽtiali.iã dico nõ aũt de illa nul
litate oino separata ab ipsa appellatiõe de qua nõ h3 cogno
scere iudex appellatiõis.⁊ in qua nullitate est oino diuersa
rõ ab appellatiõe ⁊ diuersus effectus resultat.vt.s̃.pro quo
optie fa.no.Bal.in.d.l.j.in pn.C.de sen.ex pi.re.q: si aliqs
renunciat appellationi censet renunciasse nullitati q̃ cũ ipsa
appellatione deducitur ⁊ adheret nõ aũt de alia separata.ita
ergo dicendũ in statuto inducẽte renũciationẽ ⁊ desertionẽ
vt intelligat solũ de ipsa nullitate q̃ cũ appellatiõe deducit
vt bñ declarat Bald.in.d.l.j.⁊ pro hac determinatione fac.
q: hmõi in statuto sunt exorbitãtia a iure cõi.iõ sunt restrigẽ
da vt in re.que a iure.de regu.iur.lib.vj.vt sic minus q̃3 fieri
põt tollãt defensionẽ.vt p Bal.in.d.l.j.C.de iu.⁊ fa.ig.⁊ in
d.l.scire opz.§.si.vbi optimus tex.⁊ vt minus ledãt ius cõe
c.cum dilectus.de consue.vbi hoc no.doc.⁊ pñter vt tale sta
tutũ simplr loquẽs nõ includat oẽz modũ agendi ⁊ dicendi
de nullitate put in sisi est dcm.s̃.in qnquagesima.⁊ qnqua
gesimascda.q.Ex quib⁹ oibus cõcludẽduz vr q qñ nullitas
esset manifesta: altera ex mõis positis in limitationibus.s̃.
q.lij.q de talibus nullitatibus non debeat intelligi statutum
qñ nullitas deducit per viam excipiẽdi aut qñ p viam agẽdi
pncipaliter seorsum ⁊ distincte ab appellatiõe ⁊ nullatenus
annexionẽ aliquã cũ ipsa appellatione abñte q:.d.statutum
dz sic restringi vt ad hoc duos modos dicendi de nullitate
nõ extendatur nec ad tales nullitates manifestas de quibus
in.d.viij.limitationibus.s̃.positis fa.p hac intelligentia ad
ducta.supra.in.xlix.⁊.l.q.cũ suis limitationibus que oia ad
uocata optie cõcludant p hac benigna intelligentia ipsius
statuti non ob.iura adducta.s̃.p pria parte dum primo dice
bat q si pfigit tps per viã agendi non possit postea per viaz
excipiendi q: certe hoc nõ est regulariter.vex imo priũ p3
per regulã.d.l.j.in fi.vbi ad agendũ de dolo est pfixus ter
minus quadriẽnij vt.l.si.C.de dolo.⁊ tñ terminus gñalis a
iure datus ad agendum nõ includit casuz qñ per viam exce
ptionis ⁊ defensionis ad idem fa.d.l.l3.vbi ad agendum est
limitatum tps anni ⁊ tñ ad excipiendũ durat perpetuo non
ob.d.l.quesitũ.§.in dolo.allegata p cõtraria q: ibi loquitur
in restõne que excludit eodem tpe sicut actio secus in exce
ptione.⁊ ita glo.in.d.l.pure.in fi.non ob.qd hr in.l.nec non
§.exemplo.ff.ex qui ca.ma.⁊ in.l.si.C.de temp.in inte.rest.⁊
in.l.naz ⁊ postea.§.si minor.ff.de iureiu.q: iõ in.d.iuribus
actio ⁊ exceptio limitat.eodez tpe q: non orit exceptio añq̃3
sit petita restõ que peti nõ põt post tps.iõ tollit exceptio q:
eius natiuitas impedit non sic in exceptione nullitatis iam
orte ⁊ nate.iõ dz esse ppetua.nõ.ob.l.papinianus.§.si filius.
ff.de inoffi.te.q: qñ exceptio habet instar ex actionis dz pro
poni eodẽ tpe cum actiõe vñ q̃rela ibi in mod cõtraditione
opposita hr ac si ageret dicit tex.ibi nõ mirum ergo si exclu
sus tpe per viã agendi:censet exclusus via excipiendi:cen
setur sm Ang.ibi.nõ sic pstringit in defensione nullitatis:vel
aliter rñdere põt qñ exceptio dat ad rũpendũ seu rescinden
duz sicut actio tũc eodẽ tpe limitat sicut est in querela:iõ est
q exceptio ibi habet vim actionis vt.d.§.si filius secus vbi
actus est nullus ipso iure ⁊ exceptio non dat ad rũpendũ.⁊
sic nõ h3 vim actiõis sed h3 vi3 noue defensionis.iõ tũc eo
dem tpe nõ limitat exceptio sed est perpetua.⁊ ita in effectu
voluit But.⁊ Jmol.in.c.si autem de rescrip.⁊ ita hoc anno
consului in ciuitate Cremone vt tale statutuz ad nullitatem
qui viaz excipiendi vel agendi principaliter seorsum ⁊ absq3
mixtura appellationis non extendatur qñ nullitas esset ma
nifesta p inspectionem actoruz vt in casibus positis.s̃.i.l.q.
166 ¶ Quinquagesimoquinto qrit dato q ex ordine pcessus
seu vicio actorũ vel snie nõ sit nullitas si tñ ex actis deprehẽ
dit manifesta iniquitas ⁊ iniusticia.an ex hoc possit dici snia
nulla Spe.in ti.de sen.§.iuxta.versi.Itẽ q est nulla ratione
manifeste iniqtatis.t3 q sic fa.c.inter ceteras.s̃.ti.j.vbi ple
ne p doc.⁊ cõclude q snia aliqñ cõtinet errorẽ expssuz ⁊ est
nulla siue sit error expssus iuris vt.d.l.si expressim.⁊ in.d.l.
ij.C.qñ puo.siue sit error facti vt.l.j.§.j.ff.que sen.si.ap.res.
⁊ ita gl.bar.⁊ Bal.in.l.j.C.de err.cal.⁊ doc.i.c.iter ceteras
s̃.ti.j.si vero snia fuerit erronea.tñ non fuit error in ead.ex
pressus:tunc valeret snia si non fuit appellatũ.vt in.c.cum
inter.s̃.ti.pxi.⁊ ita.gl.d.l.j.C.de er.cal.p illũ tex.⁊ idẽ Bar.
ibi p tex.in.l.preses.ff.de re iu.⁊ in.l.ij.⁊ ita Panor.in.d.c.
inter ceteras dicens q l3 hoc sit regulariter veruz tñ limitat
primo qñ snia refert se ad acta ex quibus esset error enim fo
ret nulla vt.l.pe.C.de sen.que si.cer.quã.⁊.d.l.ptor.§.j.ff.d
re iu.vbi gl.Scdo limitatur q: l3 snia non se referat ad acta
si tñ colligitur per acta ad que de necessitate.refertur vt in li
bello.ff.col.diui.l.vt fundus.vel quando in snia lata in cã
pncipali esset error q: tunc snia lata in causa appellationis
cum referatur ad primam sniam diceretur continere eundẽ
errorem.⁊ ideo his casibus nõ valeret sententia vt.d.l.j.§.
j.ff.que sen.⁊ ita bar.in.d.l.j.C.de er.cal.Tertio limita nisi
cã sit expressa in snia q̃ foret ipossibilis vel turpis.tũc.n.snia
reddet nulla vt habet in.c.p tuas.⁊ in.c.solet.⁊ in.c.vene
rabilibus de sen.ex.in.vj.⁊ per Archi.xj.q.iij.nemo.aliqñ
autem snia alias ex falsa causa qñ sit nulla vide per glos.⁊
doc.in.l.si is ad quem.ff.de acqui.heredi.⁊ in.c.cum Ber
tholdus.de re iu.Quarto limita quando notorie constaret
de errore ⁊ iniusticia seu iniquitate snie dato q snia non se
referat ad acta vel aliter in snia non sit expressus error ratio
est q: notoriũ habetur p expressione sm Inno.in.c.pñti.s̃.
de rescrip.⁊ in.c.ij.s̃.de dila.⁊ sic habetur perinde ac si foret
expressus error in snia cũ notoriũ hẽat pro expressione sm
Inno.vt.s̃.imo notorium facti plus opat q̃3 notorium iu
ris vt voluit gl.not.in ṽ.publice.in cle.j.de sepul.⁊ est dictũ
s̃.in.liij.q.⁊ facit dicta clem.pastoralis.§.pisana.⁊.d.c.solici
tudinẽ.§.si vero notorium.⁊ t3 Pau.in.d.cle.pastoralis.⁊

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

Inno.in.c.fraternitatis.j.de fri.⁊ male.ita ēt Butr.in.d.c. qm̄ cōtra.in pe.col.⁊ Imo.ibi col.vj.i fi.⁊ fa.rō. naȝ snia sustinet pp psumptionē iusticie q̄ cadit sub dubio vbi aūt iniusticia est notoria cessat presumptio.⁊ preualet veritas.viij.di. veritate.sed aduerte primo intantum requiritur ꝙ iniusticia sit notoria qđ non sufficeret si esset manifesta.vt dicunt doc. in.d.c.per tuas.ibi per glo.vnde manifestum accipitur hoc casu pro notorio ꝺm But. Panor.⁊ Imol.in.d.c.inter ceteras.pro quo ēt glo.⁊ Ang.in.l.ciues.C.de appel.vbi Ang. idem tenet ꝙ snia continens manifestaȝ iniquitatem non est nulla qr dȝ appellari vt ibi in text.secus si sit notoria vt ibi p glo.⁊ Ange.qui concordat cum Butri.⁊ Panor.⁊ Imol in.d.c.inter ceteras.⁊ fa.quod idem voluit Bald. in.l.fina. §.sed ⁊ si quis.C.cōmunia de le.col.iiij.ver.vel dic ꝙ aut est excessus dubius ⁊c. Sed an hec decisio procedat patebit.j. in fine huius questionis.Secundo aduerte quia difficultas est in cognoscendo qm̄ dicatur iniusticia notoria si sententia non cōtineat i se errorem expressuȝ vel causam nec refert se ad acta.ideo But.in.d.c.quoniam contra.refert Innoc. volentem ibi ꝙ si producantur acta ⁊ ex eis appareat iniusticia nō noceret snie.sȝ But.ibi col.pe.intelligit hoc verum nisi iniusticia sit notoria p ipsa acta qr tunc snia erit nulla vt in iu
167 ribus.š. adductis.⁊ idem Imol.ibi colum.vij.in prin.Sȝ tu considera aliquos casus in predictis. nā aliqñ snia est absolutoria. ⁊ tunc dubitatur quid si ex actis notorie videatur constare ꝙ reus veniebat cōdemnādus: quia apparebat instrumentuȝ de credito vel testes vř ꝙ tunc sententia erit nulla exquo iniusticia est notoria p acta ⁊ hoc nisi iudex in snia exprimat cām dicendo quia constat non esse probatuȝ. tunc enim lȝ esset manifeste probatum potuit iudex non adhibuisse fidem qr quanta sit fides adhibenda pbationibus residet in pectore iudicātis.l.iij.ff.de testib.c.pterea in fin.supra de testi.est enim impossibile ꝙ iudex aliqua intellexerit vel viderit propter que non adhibuit fidem.ideo snia non erit nulla d.casu.⁊ ita Butr.in.d.c.qm̄ contra.in pen.colum. ⁊ idem Imol.ibi etiam si de motu iudicis nil constet ex actis ⁊ his casibus p omissionem actorū nō potest dici constare de notoria iniusticia.ideo exquo a snia non appellatum standum est snie ⁊ imputet sibi pars que non appellauit quia ex hoc videtur presumēdum p iusticia snie cui pars cēset acquieuisse nō appellādo.l.ab eo.C.quo ⁊ qñ iu.ꝺm Imo.in.d.c.qm̄ ꝯ.col.vij in fi.⁊ idē tȝ Imo.in.d.c.cum Bertholus.colum. ix.inversi.secūdus intellectus.in fi.Tu aduerte qr lȝ snia sit absolutoria tñ exquo iudex retulit se ad acta apponendo cāȝ in snia dicens quia constat nō esse probatum ⁊ ex actis constat esse probatum videt eodem modo immo fortius ꝙ snia sit nulla non ob.ꝙ iudex potuit nō adhibere fidem probationibus quia certe hoc nil releuat vt.j.patebit in se.casu. Ali,
168 qñ ⁊ scdo est snia est cōdēnatoria ⁊ iudex asserit esse probatum per probationes actoris.puta dicit iudex in sentētia qr per.A.⁊ per.B.est pbatū ideo condemno reum ⁊ in actis cōstat esse pbatum.dubitat tñ an snia sit nulla Innocen. in d.c.qm̄ ꝯ.circa fi.prearguit ꝙ nō postea oppōit.d.c.cū Bertholdus.de re iu.⁊ in illo cōtrario residet ita ꝙ Inn. vř vlt. loco tenere ꝙ tūc snia sit nulla ⁊ ita tenuit in.d.c.cum Bertholdus qr expssuȝ in actis psumit expssuȝ in snia qm̄ snia se refert ad acta.l.ait ptor.§.j de re iu.⁊ pȝ in.d.c.inter dilectos.cū ibi no.de fi.instru.⁊ tȝ Cyn.in.d.l.j.C.de erro. cal. ⁊ est casus.in.d.c.cum Bertholdus sicut.n.ex actis quoad validitatē certificat sententia qñ ad illa se refert q̄si tunc expressuȝ in actis censeat expssuȝ in snia vt.d.l.ait pretor.§.j. idē ergo quo ad nullitatē inducēdā censeatur in snia expressus error exquo se refert ad acta ⁊ benefa.d.c.inter dilectos ⁊.d.c.cum Bertholdus.⁊ ita tȝ But.in.d.c.qm̄ ꝯ.colum. pe.idem sequit But.in.d.c.cū Bertholdus.circa medium inver.quintus casus qñ ex tenore sentētia.nam pp expressaȝ relationē actorū censetur expressus error in sentētia ⁊ videt iudicem allegasse animū suuȝ ad solam probationem actorū pp relationē ad illa se restringendo.⁊ ita sequitur Imol. in.d.c.cū Bertholdus.col.ix.in versi. secūdus intellectus est.⁊ in.d.c.qm̄ ꝯ.col.vij.⁊ idē Bald.in.d.c.j.de leg.cōrad. dicēs ꝙ exquo iudex mētit in fundamentis pbationum vel ad quas se refert nō est pro eo presumēdū arg.l.seruo inuito.§.cum pretor.ff.ad treb.ita ēt vř residere bar.in.l.prolatā C.de sen.⁊ inter.om.iud.colū.iij.⁊ ita vř tenenduȝ hoc casu exquo iudex refert se ad acta licet Bal.aliter sentiat in.d.l. j.C.de err.cal.⁊ in.l.j.C.de manu.vindic.vbi refert in not.in c.in presentia.de renū.sed certe Innoc.non loquitur ibi qñ cā expressa refert se ad acta put est casus noster. ⁊ ideo melius videtur residere Bald.in.d.l.platam vbi Saly.cum eo residet tenendo prout.š.conclusum est Panormi. tamen in d.c.quoniam contra.col.xviij.volens reducere opi.ad concordiaȝ dicens ꝙ si iudex expresse se refert ad acta procedat dictum Innocen.in.d.c.cuȝ Bertoldus.sed si non referat se ad acta expresse licet iudex dicat quia constat non esse pbatum vel dicat quia per.A.⁊.B.est probatum tamen non refert se aliter ad acta.⁊ hoc casu procedat Innocē. in.d.c. qm̄ cōtra.⁊.d.c.i presentia.⁊ Bal.in.d.l.j.C.de manu. vindic.⁊ hec distinctio est satis rationabilis.sed aduerte quia vt dictum est.š.Imol.⁊ But.⁊ in.d.c.quoniam contra faciūt differentiam an sit sententia absolutoria quo casu etiam si refert se ad acta non erit nulla.licet ex actis constat de notoria iniusticia.puta quia aderat instrumentum debiti.Item erat probatum per testes:nam ꝺm eos potuit iudex non adibuisse fidē.vt.š.est dictuȝ.⁊ hoc idē vř velle Imo.i.d.c.cū Bertbol.⁊ in.d.ver.secūdus intellectus.in fi.sed certe hoc nō vř verū.nā ea rōne qua But.⁊ Imo.volunt ꝙ sentētia condēnatoria sit nulla si retulit se ad acta eadem ratione. idem in absolutoria.inam exquo se retulit ad acta iniusticia seu error qui colligitur ex actis censetur expressus in snia propter relationem factam ad acta in snia ⁊ censet iudex allegasse animū suū ad solā probationem actorū pp relationē restringēdo se ad illa.put.š.dicit Butri.in.d.c.cū Bertoldus. ⁊.š. est dictū.nec ob.ꝙ iudex ex cā potuerit nō adhibuisse fidem illis pbationibus:qr certe sibi non creditur nec presumitur exquo ex actis cōstat cōtrariū.vt.in.c.qm̄ cōtra.i fi. de pba. ⁊ in.c.cū ad sedē.in fi.de resti.spo.⁊.j.dicet in sequenti mēbro.ita ꝙ non est dare rationē dñe an snia sit absolutoria vel cōdemnatoria cum se referendo ad acta vtroqȝ casu vicium actoriū cēseat expssuȝ in snia.rō ergo fauoris liberationis seu in absoluēdo p Arri.ff.ð ac.⁊ obli.nō militat:si error cēsetur expressus in snia.⁊ clarius ēt.j.patebit.Aliqñ ⁊ tertio snia est cōdemnatoria simpliciter non referendo se ad acta: sȝ tñ ex actis apparet iniusticia notoria.an tunc snia erit nulla distingue tres casus:qr aut actor non probauit plene ⁊ tñ iudex condemnauit reū aut actor probauit intentionem suā reus vero suam exceptionem plene.⁊ tamē iudex reum condemnauit.aut nec actor nec reus aliquid probauit. ⁊ iudex tulit cōdēnatoriā cōtra reū.Primo casu Bald. in.d.l.prolatam in.ij.col.dicit ꝙ si testes actoris dixerit nihil scire sententia cōdēnatoria erit nulla secus si aliquid pbarēt qr sufficit ꝙ iudex habuerit aliquod motiuum ad pronunciandū vt sic snia non sit ipso iure nulla.ar.ff.de iureiurā.l. si duo patroni.in prin.ita Bu.ēt in.d.c.quoniā cōtra.col.pe.in pnci. dicens ꝙ si ex actis nō colligit iniusticia sententie p hoc nō est nulla.potuit.n.moueri ex alijs.vt in.c.in pñtia. ⁊ ibi per Innocē.š.de renū.pro quo bonus tex.in.c.cum cām.š.titu. pxi.exquo enim a snia non est appellatū psumit p sententia vt.d.c.in pñtia.⁊.ff.de euic.l.erēnius.§.gaya. ⁊ imputet sibi pars que nō appellauit cū videat acquieuisse sententie non appellādo.C.quo ⁊ qñ iudex.l.ab eo.⁊ appellare debuisti si sententia displicebat.l.j.C.si sep.in inte. restitu.post.Scdo casu qñ reus plene probauit exceptioneȝ peremptoriā puta per instrm vel testes.⁊ tamen fuit condemnatus tenet But. in.d.c.quoniam contra.in pe.colum.in pnci. ꝙ sententia sit nulla tanqȝ continens notoriā iniusticiam.sed Imo.in.d.c. qm̄ contra.colū.vij.dicit ꝙ forte in hoc posset dici ꝯtrariuȝ qr non videtur necessario apperenotorie de iniusticia: licet in actis appareat instrumentum solutionis potuit enim iudex hr̄e instrumētū suspectū.ideo non adhibuit fidem. ⁊ similiter fuit possibile iudicem non adhibuisse fidem testibus quia vacillantes vel aliter.ideo imputet sibi reus si non appellauit vt supra ꝺm Imo.cuius dictum absqȝ dubio posset procedere quando ipse iudex in actis fecisset describi cām quare fidem non adhibuit instrumento vel testibus.ita ꝙ tāqȝ instrumento vel testibus non debuerit dari fides cū constet ex

actis.vnde dicebat Bald.in.l.eum magistratus.in fi. C.quando prouoca.ꝙ iudex pro motu animi sui pōt non adhibere fidem testibus vel instrumentis vel probationibus dūmodo causa sit talis.que constet ex actis aliter non crederet iudici si non constaret causa ex actis.⁊ ita sing. Inno. in d.c.quoniaȝ.ꝯ ⁊ sequit ibi Host.Jo.an.⁊ ceteri doc.in hoc idem Bar.in.l.lucius.ff.de infa.in fi.⁊ idem Bald.ibi pro quo etiam glo.sing.in.l. quotiens. in fi.ff. de proba. vnde in dubio si cā aliqua nō cōstat in contrarium ex actis videretur ꝙ dici posset notoria iniusticia si constaret de solutione per instrumentum vel testes plene probantes.⁊ hoc casu procedit dictum But.supra. ⁊ reprehensio Imo. nō procedit qr iudex presumitur habuisse alium animum ꝙ ex actis appareat similiter causa sententie colligit ex actis vt in .l. si quis ad exhibendum.ff.de excep.rei iu.⁊ in.c. si confirmationem de elec.li.vj. Ex quibus omnibus videt ꝙ siue sententia sit absolutoria siue cōdemnatoria semp notoria iniusticia reddat sententiam nullam. ⁊ illa ratio ꝙ iudex ex aliqua cā potuit non adhibuisse fidem probationibus non procedit si cā contraria non constat ex actis.vt supra.⁊ etiam tenet Imol. in.c.causam que.š. de re iu. circa fi.licet Inno.⁊ But. ibi aliud sentiant ⁊ dato ꝙ.š. dicta determinatio procederet de iure de quo tamen.j.dicetur in se.membro tamen debet sane intelligi:quia oportet ꝙ iniusticia sit notoria.⁊ non sufficeret ꝙ sit manifesta prout.š.est dictuȝ multa.n.allegātur notoria que non sunt.ita tex.no.in.c.cōsuluit.š.eo.ti.opȝ ergo ꝙ iniusticia sit ita notoria ꝙ nulla excusatione celari possit.c.fi.j. de coha. cleri.⁊ fa. qđ in simili not. Bald. in.l. data opera C.qui accu.non pos.quando nullitas est valeat vel patens. ¶ Aliqñ ⁊ tertio actor ⁊ reus nihil pbant. tunc aut queris de sententia absolutoria ⁊ valet: qr actore non pbante reus absoluitur.ēt si ipse reus nihil pbauit.š.de pba.c. ex lris.l. qui accusare.C.de edē.sed Bart.intelligit ꝙ iudex non dȝ procedere ad sententiā absoluendo reuȝ nisi prius dato termino actori ad pbandū: alias non elapso termino vel alias non dato non pōt dici de cā liquere iudici. Item non potest dici auctorem non probasse. si sibi nullus terminus sit assignatus.ita Bar.sing.in.l.si de meis.§.fi.in fi.ff.de arbi. ⁊ in l. properandū.§.j.versic.oppo.iij.⁊ videtur.C.de iudi.⁊ ita Imo.in.c.ecclesia sancte marie.š.de constitu.circa mediū.⁊ Bald.in.l.prolataȝ.C. de sen. cum nō assignata dilatiōe ad pbandum non possit dici actor in mora. ⁊ idē tȝ Bald.in.l. ab eo.C.quo ⁊ qñ iu.in ṽ.oppo.ꝙ si est indefensus. qđ tenementi quis habetis qualiter intelligantur illa iura dicentia
169 actore non pbante reus absoluitur de quo.j.Si vero q̄ris de sententia cōdēnatoria an valeat nullis factis probationi,
170 bus. Cōsidera tres casus.primo qñ nulla datis dilationibus ad pbandū fertur diffinitiua.Bart.in.d.l.pperanduȝ §.j.⁊ in.d.l.si de meis.§.fi.videtur velle ꝙ media cāe.⁊ sic dilationes ad probandum sint de ordine substātiali. ⁊ si omitant sententia sit nulla: qr nō dato termino nō pōt dici de cā liquere ꝺm Bar.⁊ si nō liquet de cā tūc sententia absqȝ cāe cōgnitiōe esset nulla.vt.d.c.cum ex lris in ṽbo prospeximus vbi hoc no.doc.C.de sen.⁊ inter.om.iu.l.si stipulatione ⁊ per
171 glo.in.d.l.prolatam.⁊ hāc parteȝ ꝙ nullis datis dilationibus snia sit nulla sequit Bal.in.d.l.prolatam ⁊ ita vř tenere Imo.in.d.c.ecclesia.vt supra.⁊ ꝙ sententia sit nulla si iudex processit ad sentētia nō data copia parti ad se defendēdum, tȝ Panor.in.d.c.ecclesiam colū.v.adducēs dictū Inno.in c.tua.in fi.de coha.cle. Sed aduerte quia predicta determinatio nō trāsit absqȝ dubio naȝ faciendū est ꝙ sententia absqȝ cāe cognitione sit nulla vt.š. sed tñ dicit satis cā cognita qñ est lata pñte pte vel citata.ita tex. no.in.l. cause.§.cā.ff.de de mi.licet ergo dilationes ad probandum sint de iusticia.tñ non sunt de ordine sbali hinc est ꝙ si omittantur aut si nimis abbreuient est pdituȝ remediū appellatiōis nō nullitatis.c. j.š.de dila. Nec ob.ꝙ non pōt dici reū vel actorē nō pbasse aut nō est esse qđ sibi imputet aut nō esse in mora ex quo nulla dilatio ad probanduȝ est assignata: qr certe non sic possint fieri pbationes absqȝ vlla dilatiōe data ad pbandū ⁊ valeret dilatio absqȝ termino.l.in crimine. ⁊ ibi Bar.ff. de adul. vnde satis dñr. tunc esse partes in mora si non probant incombentis cum hoc possint facere absqȝ termino. Nō ob.ꝙ nō data dilatiōe non potest dici de cā liquere iudici.vt.š. qr nō sit cognitū cū dicat de causa liquere partium assertione.l. fi.C.si per vim vel alio modo.⁊ sic parte citata vel pñte ⁊ audita.vt est tex.in.d.§.cā cognita.⁊ potest audiri. ⁊ probatio fieri absqȝ dilatiōe assignāda vt.š.⁊ ita cōcludit sing. Bart. in.d.l.platam.licet nulla fuerit data dilatio ad probandum vel pducenduȝ iura vel ad opponendū. ⁊ ita finaliter tenet But. in.d.ecclesia colū.v.in prin. qr dilationes nō sunt de ordine substantiali. licet sint de iusticia.⁊ ita Spe. in titu. de preparato iudicio in prin.⁊ ti.de offi.iudi.§.postremo. versi. sciendum.colū.ij.vbi Spec.enumerat sbalia iudiciorum ⁊ non ponit dilationes ex quo nō sunt de substātialibus.nō ob. qđ dicit Inn.in.d.c.tua. qr certe Inno. non loquit de dilationibus:sed qñ absqȝ cāe cognitione. aut qñ sine probationibus:aut qñ denegat iudex defensiones. ⁊ isti nō sunt nostri termini cum imputandum sit parti si non fecit probationes suas ex quo fieri potest absqȝ termino ⁊ dilatione.vt supra ⁊ omissio dilationis ad probandum est potius de iusticia ⁊ cōtra ius partis.vt dicto.c.cum inter nos.⁊.d.c.j.de dila.⁊ clarius patebit in casu se. quia debent dilationes peti a partibus.vt in.l.procedente.in ver. postulari.C. de dila. ⁊ iudex non tenetur impartiri officium suum non petenti.l.iiij.§.hoc autem iudicium.ff. de dam. infec.l.ad peremptorium.ff. de iudi.c.j.eod.titu. in ver. peteretur.Bald. tamen in.l.fi.C. si aduer.rem.in col.penul.distinxit ꝙ presentibus partibus dilationes possunt omitti quasi eis imputetur si non petant secus quando sit processus cōtra absentē:quia assignatio pbationis ⁊ termini ad probandum est de ordine substantiali ꝙ est valde notandum.Cogita tamen qr idem videtur in absente ne sic cōtumax sit melioris cōditionis qȝ sit presens.vt no.per glo.⁊ doc.in.c.j.de elec.in vj.fa.c.eum q. de preben. e.li. Secundus casus est qñ pars petit dilationes a iudice offerendo suas defensiones ⁊ iudex denegat ⁊ non admittit immo fert sententiaȝ non admissis defensiōibus ⁊ hoc casu si sententia est lata pte presente vel citata dicendū est ꝙ non sit nulla exquo lata causa cognita.vt.d.§.causa cognita.⁊ per Barto.in.d.l.prolatā.non obstat.qđ no. Inno. in.d.c.tua. ⁊ Panor.in.d.c.ecclesia sancte Marie.quia Inno. se non firmat.ponit duas opi. ꝙ autem pcessus nō sit nullus probatur in.c.dilectus filius.š. de rescri. ⁊ in.c. ex parte.M.j. c.vbi licet pars proponat exceptiones ⁊ defensiones suas ⁊ iudex nō admittat debet appellari:⁊ hoc est contra ius partis.⁊ si non appellatur valeret sententia fa.c.le. cum a repulsione.de app.pro quo etiā tex.sing.in.c.cōstitutus.e.l.iij.š.de testi. vbi si reus ēt per violentiam sit expulsus ⁊ non pateat sibi aditus ad iudicem: ⁊ non sit admissus ad probandum valeret sententia nisi appelletur.⁊ ita Bald.ibi per illuȝ tex. ⁊ ita finaliter residet But.i.d.c.ecclesia. licet primo videat aliud dixisse.⁊ ita etiaȝ in hoc tenet Imo. ibi colū.vij.immo plus ꝙ etiam si sit petita dilatio ⁊ denegata. immo sint oblate probationes ⁊ defensiones ⁊ oblatas probationes incōtinenti iudex non admittit ex hoc non esset processus nullus nisi appelletur.ita textus singula.in.c.interposita. in princi. de app. pro quo etiam fac.quia alias iudex potest denegare audientiā si ei videtur.l.sed si per pretorē.§. sed dū decreto ff.ex qui.ca.mai. ideo ex repulsione ⁊ non admittendo partem ad defensiōes nō debet reddi snia nulla: sed potius iputandū est parti si nō appellauit. si ergo petitio dilationis ad probanduȝ.immo oblatio probationis incōtinenti non reddit processuȝ nullū:lȝ per iudicem deneget: minus dȝ reddere quando pars non petijt ⁊ pbatiōes nō obtulit prout in casu pcedenti est dictuȝ. Tertius casus est quando snia cōdemnatoria est lata nullis factis pbationibus. ⁊ in hac difficultate glo.or.⁊ do. Flo.in.d.c.ecclesia. tȝ ꝙ snia est nulla. idem tȝ gl.ij.q.j.in summa.⁊ in. d.l.platā pro quo vř tex. in c.primates.ij.q.j.⁊ in.c.nos in quēqȝ. fa.etiā.c.cū Bertoldus de re iu.super hoc articulo Bal.in.d.l.platā.vř cōcludere ꝙ nullis datis dilationibus ad pbādum snia sit nulla: sed seruatis medijs.⁊ sic datis dilationibus:licet nulle sint facte pbationes pp auctoritatē snie valeret snia.vt.ff.mādat l.si fideiussor.§. in omnibus.⁊.ff. de eden.l. argentarius.§. cū aūt. Cōcludit ergo bal. ꝙ snia nō sit nulla.⁊ idē tȝ bar.in d.l.platā.⁊ ita ēt finaliter residet But.in.d.c.ecclesia. refe,

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

rendo Joā.cal.ita tenere in.c.tua Jmol.vero in.d.c. eccle-
sia.soluit q̄ si in snia tenore processus apparet factā esse alt
quam p̄bationem vel p̄ductā: puta instrumenta vel testes
& snia erit nulla. Iz illa que inducta sunt ad p̄bandum non
p̄bant cū hoc casu nō possit dici snam latā esse nō factis
aliquibus p̄bationibus.ió tunc valebit snia: lz sit iniusta
secus si ex actis constat nulla penitus factam esse p̄batio-
nem nec confessionem:tunc.n.snia erit nulla.& ita procedat
d.c.p̄mates.& glo.ij.q.j.in summa.& in.d.l.prolatā.Nō ob.
ſm eū.d.ſ.cā cognita.q̄ dz intelligi q̄ illud non sit necessā
rium.vt sic snia dicatur lata cā cognita tamen non dz intel-
ligi q̄ illud solum sufficiat cuz p̄bationes requirant.& alia
de q̄bus in.d.c.p̄mates.Tu aduerte p̄zo q̄ hec opi. Jmo.
fuit Bal.in.d.l.prolatā.in vna p̄ima opi.quā ibi refert que
opi.lz equa tñ non p̄bat iure q̄ snia sit nulla quando nul-
lis factis p̄bationibus.immo est tex.in contrarium in.d.l.
argentarius.in.ſ.cū aūt.& lz Bal.in.l.fina.col.pe.C. si ad-
uer.rē.iu.& in.d.l.plataz.& in.d.c.ecclesia.q̄ media cause.&
si p̄bationes non sunt de ordine substantiali. licet sint de
iniusticia cum satis fit q̄ sententia sit lata citata vel presente.
parte.vt dicatur lata causa cognita.vt tex.i.d.ſ.causa cogni
ta.& p̄o hac determinatione facit nam si quando fozet ob.
lata p̄batio incontinenti.& repulsa per iudicē.tamen omis
sio p̄bationis & expulsio non reddit sententiam nullaz.vt
d.c.interpolita.& est dictum.ē.in secūdo casu p̄cedenti mi
nus dz reddi sententia nulla q̄ſ solum p̄batio reperitur
omissa non oblata & non facta. plus enim debet viciare re-
pulsio expressa q̄ tacita in omittendo.vt per glo.in.d.l.si in
moza.ff.solu.ma.Ad idem etiam fa.q̄ ad reparandum p̄ba-
tiones omissas aut denegatas seu reiectas a iudice est a iure
indultum & p̄ditum remediū appellationis non autē nul-
litatis.vt.l.per hanc.C.de tēp.app.c.cuz Joannes de ſi.in-
ſtru.q̄ nō p̄batū p̄babo in cā appellationis. pz ēt in.d.
cle.cuz a repulſione.& in.d.c.ex p̄te.Ad.vbi dat remedium
appellationis si iudex non admittit partez ad eius defensio-
nes.Tenēda ergo vī opi.Bar.Bal.& But.q̄ sententia nō
sit nulla iuribus & rōnibus.ē.adductis & imputet sibi pars
quare non appellauit.l.ab eo.C.quō & q̄ſ iu.& l.ij.C.si sepi⁹
in inte.resti.vbi tex.dicit q̄ appellare debueras.si sententia
displicebat non ob.adducta p̄zo contraria parte & p̄imo.d.
capi.cum Bertholdus. quia certe tex.non dicit sententiam
esse irritam:sed irritande.p̄terea dici potest q̄ iudex ibi vi
derit attestationes alterius partis.ideo sententia non reddi
tur nulla ipso iure exquo iudex p̄cessit ad sententiam visis
aliquibus p̄bationibus non ob.d.c.primates.q̄ licet di-
cat irritā tñ dicit iniustā & retractandam.ita q̄ ver sic.irritam
intelligitur:idest irritandam:cum textus ibi subdat retractā
dam.igitur non est nulla.l.si quis filio exheredato.ſ.irritum
& ſ.rumpendo.ff.de iniusto rupto.& irr.testa.& ita tenēda
172 videtur hec opinio. ¶ Limita tamen omnia p̄cedentia
procedere p̄imo nisi constat snam latā non cognito de cā.
tunc enim snia absq̄ cause cognitione lata esset nulla. vt.d.
l.si ex stipulatione.& d.c.cū ex litteris.q̄ cāe cognitio est de
substantialibus iudicij.vt in dictis iuribus.& per glo.j.q.j.
in summa.& Jmo.in.d.c.tua.vbi hoc voluit idem glos.in.d.
173 l.prolatā.& tunc dī snia lata absq̄ cāe cognitione q̄ſ ex bre
uitate tp̄is p̄sumi q̄ non fuerit instructus. vt.d.c. cum
ex litteris.ſm Barto.in.d.l.prolatā in fi.& ita simpliciter seq
tur Jmo.in.d.c.ecclesia.sed aduerte q̄ tex.in.d.c.ex litteris
facit in cōtrariū.vbi lz sit snia lata ex breuitate tēporis.tñ nō
est nulla quare Jmo.& Panor.ibi dicūt q̄ dictum Barto.
procedat q̄ſ est tanta breuitas tēporis in quo non potuit iu
dex verisimiliter bñe cāe cognitionez:alias:licet snia sit lata
j.tp̄s breue.j.q̄ tñ potuit cognoscere lz pp breuitatem tem
poris sit tūc p̄sumptio iusticie que sufficit ad obtinendum
restitutionem in integrum.tñ snia non est nulla.& ita sit text.
in.d.c.cū ex litteris.& ita But.in.d.c.q̄ſ cōtra.in vlti.carta
circa p̄in.& ita ēt dz intelligi dictum Bald. in.d.l.prolatā.
174 in vlti. col.in p̄in.dicentis q̄ si est factum compromissum
cū plena & libera potestate.tamē laudum latum incontinenti
post cōpromissum est nullum:q̄ dicitur fulminare q̄ſ fertur
snia.j.ita breue tp̄s.q̄ non potuit cognoscere de cā:& hoc
nisi iudicasset de consensu partium vel partes postea emo-

logarent ſm Bald.quod tene mēti:q̄ saepe de facto occur-
175 rit. Idem si arbitrator p̄cessit ex abrupto parte non audi
ta:nec requisita.tunc.n.laudum fozet nullum.ita not. Bal.
in.c.j.in fi.de inuesti.in ma.fac.sequitur Panor.in.c. quita,
uallis de iureiur.col.pe.quod teneméti.q̄ similiter saepe oc
currit.Sed quo ad p̄imū de breuitate tēporis voluit Bal
176 in sua allegatione .lxxviij. p̄dicta esse vera q̄ſ snia iudic
esset lata parte absente secus si p̄sente & non reclama
q̄ lz breuitate tp̄is p̄ima facie appareat ōfectus cāe c
tionis.tñ si pars est p̄sens & non reclamans sibi imp
& ita transit But.in.d.c.q̄ſ cōtra in col.antepe.in p̄in
Jmol.ibi col.xij.Sed certe hoc dictū non vī verum q̄ p
sens & tacens in snia non vī cōsentire.vt not.in.l.j.C. de re
la. p Bart. imo si tabellio diceret q̄ snia fuerat lata p̄esen
tibus partibus.& non ēdicentibus per hoc tñ nō censentur
cōsentire & poterunt reclamare & appellare.ita sing. Bart.
in.l.ne in arbitris.ff.de arbi.lz.n.p̄s sit p̄sens & tacēs.tñ sibi
non p̄eiudicat in nullitate cū sciat ius suum vbiq̄ durare.
l.sicut.ſ.nō vī.ff.q.mo.pig.vel hipo.so.exquo omissio cause
cognitionis reddit snam nullam.cuz sit de ordine substan
tiali.vt per glo.in.d.l.prolatā.& ē.est dictum.non ob.quod
not.Bar.in aucten.si aliquis in aliquo.C.de edē.q̄ lz par-
tibus p̄sentibus & non reclamantibus p̄sumātur acta in
tercessisse:tñ non p̄sumit cause cognitio exquo cōstat con
trarium pp breuitatē tp̄is.vt per Ang.in.d.l.prolatam. vo-
luit tñ Butr.in.d.c.q̄ſ p̄tra.q̄ possit p̄bari per testes de
177 cāe cognitiōe habita quod no.Blio.& scōo mō limita p̄di-
cta procedere nisi cōstaret iudicē tulisse snam nōvisis actis
aut p̄bationibus alterius partis tunc.n. satis dici potest
ex obrupto & non p̄cedente debita ōliberatiōe.& sic absq̄
cause cognitione latam esse snam consequenter. tunc snia
fozet nulla.vt no.in.l.j.& ij.C.de sen.expe.re.& ita Jmol. in
178 d.c. ecclesia. colum.v. Et ideo cautela est q̄ iudex in snia
dicat visis actis & visis testibus & p̄bationibus:vt not. in
c.quoniam contra.& per Barto.in.l.j.C.de rela.Scias ta-
men q̄ illa verba enunciatiua nisi importarent quādo enūcia
rent quid impossibile ſm naturam propter tp̄is breuitatem
scilicet q̄ſ in tā breui tpe verisimiliter iudex non potuit vide
re oia acta.ita Ang in.d.l.prolatam.quod no.& autez sen-
tentia sit nulla q̄ſ iudex iudicauit non visis actis est text.ſm
vnam lecturam glo.in.l.ij.C.de eden.& ita dixit ibi Barto.
in.ij.col.q̄ sententia lata nōvisis actis est nulla dato q̄ alias
ipsa sententia esset recte lata & iuste ſm acta. tamen q̄ iudex
non videt acta redditur nulla.ff.ex qui.cau.ma.l. hoc autem
ſ.j.& ibi Bart.fa.ff.de acquir.here.l.sed si de sua.in princi.
& p̄ Bar.in.l.multis interesse.ff.de condi.& demō.& ita etiā
voluit Jmo.in.d.c.ecclesia.& ē.dictuz. Inde dicebat Bal.
in addi.Spec.tit.de appel.in.vij.carta.in ver. nota q̄ iudex
appellationis q̄ si iudex appellationis tulit snam non vi-
sis actis primi iudicis q̄ snia est nulla.& idem si acta nō fue-
runt cozam eo p̄ducta per glo.& Bart. in.d.l.ij.C.de eden.
Sed aduerte q̄ Bal.in.d.l.ij.C.de eden.col.ij.in fin. limi-
tat p̄dicta p̄cedere in actis per que substātietur iudicium.
puta non viso libello.nā visa lit.contesta.secus in actis pro
batoziis:ió lz iudex non examinauerit.sed viderit acta p̄ba
toria:& tulerit snia pp hoc snia nō ē nulla:lz iudex maleſe-
cerit snia:re nō visis actis p̄batoziis vt.ff.de arbi.l.si ó meis
ſ.fin.nam per probationes non substantiatur iudicium ſm
Bal.ibi firmātez opi.ē.retentā.ſ.q̄ snia non sit nulla omiſ-
sis vel non factis p̄bationibus.ergo idem dicendum si iu
dex acta p̄batoria nonviderit satis enim est q̄ sententia sit
lata p̄sente parte vel citata:vt sic dicatur causa cognita. vt
d.ſ.causa cognita.& ē.dictum est quod est menti tenendum
& sic habetis Bald.in.d.l.ij.singu. limitantē q̄ſ sit q̄ senten
tia sit nulla. si iudex tulit snam non visis actis cautela.tamē
dz semper facere p̄ductionez actorem & iurium:coram ipso
179 iudice.vt per glo.& Bar.in.d.l.ij.C.de eden.nā eoipso q̄
reperitur aliquid in actis p̄ductum p̄sumit q̄ illud iu-
dex viderit & cognitiōe habuerit.ita no.Bal.in.l. edicto.C.
de edi.di.adri.& fa.d.c.in p̄sentia.cuz ibi nota.tene menti
p̄dicta quia quottidiana sunt & aduerte q̄ ex omnibus p̄e-
dictis videtur determinatio q̄ ex actis p̄batoziis nō pos-
sit insurgere iniusticia notoria que reddat sententiaz nullam

si a

si a snia nō est appellatū aut q̄ſ appellatio ē deserta:nā aut ali
que fuerūt facte p̄bationes in cā lz nullatenus p̄barent. tunc
lz p̄dia facie appeat iusticia manifesta.ex ħ tñ nō insurgit nul-
litas.sufficit.n. q̄ iudex habuerit aliqō motiuū ad p̄nuciandū.
& imputet sibi pars si non appellauit.vt lz in hoc Bal.& sa-
lyce.in.d.l.prolatam.& Innocen.in.d.c.ecclesia.& supra est
dictum si vero sententia condemnatoria est lata nullis factis
p̄bationibus: tunc eodem modo talis notoria iniusticia
nō reddit snam nullā.vt p̄ Bar.bal.& Saly.in.d.l.prolataz.
& p̄ But.in.d.c.ecclesia.q̄ acta p̄batoria nō sunt de ordine
substantiali.vt.ē.plene est dictū & magis notoria resultat in-
iusticia quando sententia cōdemnatoria est lata nullis factis
p̄bationibus q̄ſ quādo aliquib⁹ p̄bationibus hinc inde
factis.non ob.ratio adducta & notorium operatur ac si error
eēt expressus in sententia q̄ certa hoc non est verū.vt per gl.
in cle.appellanti.de appella.& per Joan.an.in.c.ij.vt lit.non
cōte.vnde secus fozet quando constat notorie per ex p̄ssionē
quia sit hoc cōcretum in sententia vt per bart.in.d.l.cum qui
ita.ſ.q ita.ff.de vb.ob.nō ob.rō q̄ sententia substinetur pro-
pter p̄sumptionē q̄ p̄sumitur p̄o sententia que p̄sum,
ptio cessat quando iniusticia est manifesta q̄ certe respondet
q̄ vna p̄sumptio fortior tollit aliam.l.diuus.C.de in integ.
rest.& c.litteras.de p̄sump.fortior enim est p̄sumptio ex
quo pars sciens non appellauit quia acquiescentie sententia
censetur consentire & approbasse.vt.d.l.ab eo.& per Bald.
in.l.ciues.in p̄in.C.de appella.& cū p̄sumatur per iudicē
vt.d.c.in p̄sentia & in.l.ſi.C.de fideicō.li.p̄sumitur q̄ iu-
dex non adhibuerit fidem illis p̄bationibus:nec ob.si di-
catur q̄ ħ non constat ex actis vt dicit Jnn.in.d.c. quoniam
ħ.& est tex.in.c.cum ad sedem.in fi.de rest.spo.quia certe hec
responsio p̄cederet quando a sententia esset appellatum q̄
non p̄sumitur de processu iudicis quando est appellatum.
vt per Jnn.in.d.c.q̄ſ ħ.& in.c.cū in iure.de offi.del.& per gl.
in.l.j.C.si aduer.credi.& ita procedit.d.c.cum ad sedem.sed
ex quo non est appellatū omissio appellationis purgationez
iniquitatem sententie & tollit omnem p̄sumptionē iusticie que
pōt esse ħ sniam.ita glo.ordi.in.d.c. pastoralis.ſ.preterea.de
180 offi.dele.p̄terea q̄ſ a snia non est appellatum nō p̄t produ
ci acta nec audiť pars inuita seu ēdicente altera p̄te ad dete-
gendū iniusticiā snie.& ita Jnno.in.d.c.q̄ſ ħ.& but.ibi col.
pe.secus q̄ſ allegatur nullitas ex defectu inordinati. proces-
sus vel q̄ sit defectus in substantialibus.tunc.n.bene p̄t p̄
duci acta inuita altera parte.vt est dictum.ē.in.q.ij.in.vij.li-
mitatione in fi.vī ergo concludendū q̄ si error non est exp̄s-
sus in sententia:& sententia non referat se ad acta.tunc p̄o
pter notoriam iniusticiam surgentem ex actis p̄batoziis nō
iudicatur nullitas si per partem nō est a sententia appellatuz
& hoc nisi sit notozium confessionis.vt per doct.in.d.c.q̄ſ ħ.
alias secus.& ideo in predictis bal.dī posuisse verā determi-
nationem q̄ valeat snia cōtra notoziuz partis.vt est tex.in.d.
l.ciues.& bal.ibi circa medium q̄ non prodest notoziū & qui
non appellat.& fortior est p̄sumptio q̄ſ acquiescit snie.vt.ē.
& p̄ter si sententia fertur notorie contra ius p̄tis non ē nul-
la ex quo nō est contra ius cōstitutionis.vt d.c.cū inter nos.
& ita ēt bal.in.d.c.inter ceteras p.d.l.ciues.& p.l.ij.C.quādo
prouo.& ita vī tenendū.put patere pōt ex p̄cedentibus.
181 ¶ Lvj. queritur pone q̄ statutū dicit q̄ a snia non possit re
clamari appellari vel aliquid dici seu aliquis recursus habe
ri an ex quo p̄hibet omnem recursum possit dici de nullita
te videretur p̄ima facie sit exclusum omne remedium p tex.
in.c.licet de cuitanda.in fi.ē.de elec.vbi si electio pape est fa-
cta a duabus partibus cardinalium valet:nec potest obici ali
quid de nullitate vel aliter exquo tex.ibi p̄hibet recursum
cuius verbi natura importat q̄ sit sublatum omne remedium
vendi contra p̄out vī expressum in.d.c.licet vbi tex.vni-
182 cus ſm aliquos faciens mentionez de recursu. Sed tu ad-
uerte primo q̄ de recursu est tex.in.l.eos.in p̄inci.C.de ap.
ibi recursus fieri non possit sa.auc.que supplicatio.C.de pc.
183 impe.offe. ¶ Secūdo aduerte vbicunq̄ statutum loquitur
permissiue.ſ.q̄ permittit recursum ab aliqua snia super tali
recursus dz regulari ſm q̄ regulatur appellatio quantum ad
tp̄s exercitū & determinationis ipsius cause. ita dixit singu.

Ange.in.l.j.C.de sen.p̄fec.preto.p gl.no.ibi fa.l.non distin
184 guemus.ſ.cum quidā.de arbi. ¶ Tertio aduerte quia si
statutum vel ius loquitur p̄bitive q̄ p̄hibet oēm recursum.
sicut communiter disponunt statuta tuscie p̄hibentia con-
tra lauda & arbitramenta nō posse bī recursum q̄ oēm spēz
recursus excludunt. ita no.Jn.in.d.l.eos.in p̄in.per illum
tex.dicit ibi q̄ nō excluderet nullitas ex defectu iurisdictionis
cum debeat cōstare q̄ille fuit arbiter vel arbitrator.l.diuus.
ff.de test.mil.& ibi barto.& bal.Item q̄ non excesserit formaz
compro mīſi.l.non distinguemus.ſ.de officio.ff.de arbi.ita
Barto.in.l.j.ſ.preto.ff.qui satis.co.& in.l.diem proferre.ſ.
stari.ff.de arbi.& Bald.in.l.si causam. C.exec.rei iudi. colū.
ij.pz ergo q̄ p̄hibitio huius verbi recursus non excludit
nullitates ex defectu iurisdictionis.ita ſm Ange.in.d.l.eos
in p̄incip.& eadem ratione dicendum q̄ non excluderet als
nullitates patentes & notorias que tergiuersatione eclari pos
set per ea que dicta sunt.ē.non ob.d.c.licet de euitanda:quia
certe ille tex.probat contrarium.nam si ibi est speciale in ele
ctione pape in qua infinita sunt specialia.vt ibi per doc.& in
capitu.vbi periculum.de elec.in.vj.ergo in contrarium est
ius cōmune.l.j.ff.ad muni.l.ius singulare.& l.q̄ vero con-
tra.ff.de leg.speciale est ergo ibi in electione pape & propter
hoc est q̄ ibi verbum recursus excludit omne remediū secus
ergo si statutum vel lex disponeret in materia regulari & cōi.
185 Quarto aduerte quid si statutum p̄hibet omne recursuz
a sententia an intelligatur tollere remedium de iure speciale:
puta restī.in integ.dicas q̄ non.& ideo ecclesia vel minor au-
diretur speciali p̄iuilegio vel beneficio restī.in integ.lz enim
statutum dicat q̄ a secunda sententia non possit appellari sup
plicari:nec alius recursus haberi.per ħ intelligitur sublā-
tus regularis recursus qui de iure cōi. competeret.non autē
de iure speciali ex p̄iuilegio minoris etatis miserationis cau-
sa indultus ita dixit sing. fulg.in.l.j.in fi.C.quando impera.
inte.pupil.per illum tex.& ibi no.per Lyn.p̄o quo glos.in.l.
postq̄ liti.in fi.C.de pac.vbi licet lex tollat omnem recursum
seu restaurationem intelligitur de iure cōi. non aūt intelligit
de recursu seu restauratione cōpetenti de iure speciali ex p̄ui
legio minoris etatis per restī.in integ.& ita sequuntur doc.in.d.l.j. que omnia su-
pradicta tene menti. ¶ Lvij. querit circa materiam desertio
nis appellatiōis pone appellatur simpliciter a sententia nul-
la deserta est postea appellatio:an intelligatur etiam deserta
cā nullitatis que tacite & accessorie in ipsa appellatione in-
186 cluditur dato q̄ ēt appellans sit prosecutus causam nullita-
tis Spe.in ti.de sen.ſ.iusta.colum.pe.in.ver.quid ergo si
appellatur a sentētia nulla tenet q̄ nō.& ideo poterit de nouo
principaliter agitur de nullitate.vt.d.l.si expressim.cum nullī-
tas per appellationem nō confirmetur.vt per Spec.in.d.ſ.
iusta in ver.quid si a sententia.& ħ intellige q̄ſ a snia est sim-
pliciter appellatū & ita Bar.in.d.l.si expressim. colū.pe.in v.
quero q̄ſ ista duo iudicia.ita q̄ isto casu intelligetur deserta
via tacite:& incidenter nullitatis.argu.l.ij.ſ.qui habet. ff.de
seruj.ruſ.pre.& ita voluit sentire Bald.in addi.Spec.in hoc
ti.versi.statutum dicit poterit tñ principaliter posiea agendo
dicere de nullitate.vt.ē.fa.l.si fideiusſor.ff.de le.ij.& ita Jmo.
in.d.l.si expressim.colum.xxv.in.versi.iusta predicta potest
187 dubitari idem tenet Bald.in.d.ſ.qui prouocauit.in versi.
xij.quero. ¶ Lviij. queritur quid quando nullitas est exp̄s-
se cumulata & deducta in appellatione: puta dico sententiam
nullam:& si qua est appello.deserta appellatione an intellīga
tur ēt cā nullitatis deserta bar.in.d.l.si expressim dicit q̄ non
quia p̄ hoc nullitas nō pdit naturā suā:nā cā nullitatis nō ex
pirat p̄scriptiōe tp̄is statuti in cā appellatiōis.d.l.si expressim
imo de nullitate pōt dici vsq̄ ad.xxx.annos.vt not. Sp c.
in.d.ſ.iusta.in fin.sed cā appellatiōis limitat.anno vel ex cā
biennio.vt in.c.cum sit romana.& in.c.ex rōne.ē.c. remanebit

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

ergo causa nullitatis: lz cã appellationis sit deserta ſm bart.
ita ꝙ nec liti.⁊ sic iuri nullitatis: nec instantie ẽ iudicatum p
desertionez appellatiõis: ⁊ hoc ꝙ non intelligat factũ pre-
iudiciũ iuri nullitatis tz but.ibi col.antepe. Id ẽ Jmo. hic
colum.x.⁊ Panor.hãc partẽ ẽt tenuit Jo.an.in addi. Spe.
in.d.§.iusta.in fi.in vẽ.in summa.no.idẽ Bald.in.l.j.C. qñ
prouo.col.vj.in pñ.nã desertio appellationis nõ opat aliud
188 nisi qz fingit nõ appellasse.l.ij.⁊ fi. C.de temp.ap. igit de-
serta appellatiõe si snĩa erat nulla lz pereat instãtia appella-
tionis tñ nõ perit nullitas.ideo poterit iterato agi de nullita-
te ſm Bal.p quo ẽt fa.rõ nã fatalia appellationis non hñt
locũ nisi vbi snĩa põt trãsire in rẽ iudicatã lapsu tpis sed nul-
litas nõ recipit firmitatẽ lapsu tpis appellatiõis.vt.d.l.si ex-
189 pressim.iõ desertio appellationis nõ operat effectum extin-
tiuum nullitatis.idẽ bal.in.d.§.qui prouocauit.in.d.versi.xiij.
quero.dicens ꝙ Jnno.exaiat hũc articulũ in.c.sepe.s.eod.
ꝙ loquitur multum confuse.concludit tamen Bal.ibi ꝙ aut
appellatio deseritur pacto ⁊ de nullitate amplius dici non
190 potest.vt est tex.in.d.§.qui prouocauit.de quo tamen dic:
vt supra. Aut appellatio deseritur tempore ⁊ si nullitas ẽ pn
cipaliter intentata cum appellatione ⁊ non censetur deserta.
vt.d.l.si expressim. Si vero incidenter tunc instantia appella-
tionis ⁊ nullitatis accessorie censetur perempta: sztamen nõ
perit ius nullitatis.sed poterit de nouo dici nulla sententia
191 ſm Bal.ibi. ¶ Sed aduerte qz Salyce.in.d.l.j.C.quando
prouo.non est neces.dicit de mente glo.fuisse ꝙ quando nulli-
tas venit simul cum appellatione eadẽ sit instantia cause nul-
litatis cum causa appellationis secus quando nullitas inten-
tatur seorsuz ab appellatione tunc instantia durabit triennio
per.l.properanduz.C.de iudi.⁊ de iure canonico erit perpe-
tua.vt in.c.pe.s.de iudi.nam quando causa nullitatis dedu-
citur simul cum appellatione censetur venire accessorie seu
incidenter.ideo expirata causa principali scilicet appellatio-
nis.expirabit instantia cause nullitatis.ita voluit Jnno.in.d.
c.sepe.dicens ꝙ eadem sunt fatalia appellationis ⁊ nullita-
tis simul intentate cuz appellatione.ideo de cursis fatalibus
appellationis decursa est instantia nullitatis: in hoc tamen dif-
ferunt quia decursio fatalium in appellatione inducit deser-
tionem litis ⁊ instantie: sed quo ad nullitatẽ inducitur deser-
tio instantie.sed non litis.ideo si petatur executio sententie po
terit de nouo excipi de nullitate ſz Jnn.si g nullitas deducit
simul cum appellatione.eadem erit instantia vtriusqz: secus si
causa nullitatis deducatur principaliter ⁊ seorsum ab appel-
latione.⁊ ita sequitur bald.in.l.qui testõ in fi.ff.de excu.tuto.
⁊ Cuman.in.d.l.si expressim.colum.tertia. ¶ Tu aduerte qz
192 si quando cumulatur nullitas cum appellatione dicitur.s.
qõ pendente causa nullitatis non currunt fatalia in causa ap-
pellationis vt tenet Cuma.in.d.si.l.expressim.colump.vij. ⁊
Bald.in.d.l.qui testõ.columb.vltima in princip. Superua-
cuo queritur an primo deseratur appellatio nisi tẽpus inte-
rim non currit in appellatione.⁊ ideo vide de articulo super.
vj.qui. Sed tenendo ꝙ simul currant fatalia ⁊ tempora tunc
difficultas pendet ex eo ꝙ voluit glosa.in dicta.l.j.C.quã-
do prouoca.non est necess.tenendo ꝙ quando nullitas de-
ducitur simul cum appellatione.puta dico sententiam nullaz
⁊ si qua est appello.ꝙ causa nullitatis dicatur incidens: tunc
enim si hoc foret verum optime pcederet opinio Jnnocen.
Bald.⁊ Cum.vt.s.ꝙ eadem essent fatalia appellationis ⁊
nullitatis. Sed tenendo ꝙ causa nullitatis deducitur per
expressionem ⁊ nominationez in appellatione.puta dico sen-
tentiam nullam.⁊ si qua est appello.ꝙ causa nullitatis dedu
cta dicatur principaliter: tunc vera esset alia opi. Bar.⁊ alio-
rũ de qbus.s.ꝙ instantia nõ sit eadẽ cũ appellatione. ⁊ hec
opi.vr de iure verior.vt vide plene dicta in. q.xlviij. ⁊ ita se
qtur Jmo.in.d.l.si expssim.colũ.xxxv.dicẽs qõ si ex forma
statuti in loco eodẽ eadẽ eẽt instãtia appellatiõis ⁊ nullitat
⁊ tũc pcedat opi. Jnno.qz ambo iudicia quo ad instantiam
eodem tpe limitant: alias secus cum alia sit instantia cause
appellationis.⁊ alia cã appellatiõis.vt supra. de quo etiam
193.vide.j.in prima questione. ¶ Lix queritur si ex desertio
ne appellationis potest insurgere effectus deserti onis in-
stantie nullitatis prout patet.s.in.q.lvij.⁊.lviij.an si petatur
ante omnia pronunciari super ipsa desertione sit necessario
cognoscendum de hoc ⁊ pronũciandum per iudicẽ ad quẽ
domini de rota in dicta decisione.ccclxj.que incipit. Jtem
fuit dubitatum vtrum si appelletur.tenent quod sic: nam cũ
appellatio a sententia nulla operetur effectum deuolutiuuz
non solum nullitatis: sed etiam negocij principalis.c. sepe.
versic.saluis.s.eodem ⁊ hic in.c.dilecto.⁊ in.c.j.eod.titu.j
in.vj.certe constet an durent huiusmodi effectus est nec
rio pronunciandum super desertione: quia ea declarat
serta non poterit coram iudice ad quem prosequi nulli
⁊ ipsi effectus expirant ſm rotam ibi Tu intellige in term
nis quibus rota loquitur scilicet quando simpliciter appe
latur a sententia nulla quo casu nullitas venit accessorie i ap
pellatione. ⁊ sic deserta appellatione sunt extincti effectus
nullitatis in appellatione inclusi: lz eo casu quo nullitas eẽt
deducta eque principaliter cum appellatione: tunc deserta
appellatione remaneret instãtia.⁊ effectus nullitatis.⁊ dic.
194 vt supra in questione.lviij.⁊.lxvj. ⁊ scias ꝙ iudex: etiam si
esset simpliciter delegatus ad causam appellationis poterit
cognoscere de articulo desertionis: an appellatio sit deser-
ta vel ne.⁊ pronunciare absqz noua commissione: quia inclu
ditur talis potestas simplici commissione cause appellatio-
nis.⁊ ita tenet rota decisiõe.cliiij.que incipit. Jtem ꝙ iudex
datus.⁊ vide ad predicta notabiles questiones.s.in.q.xxix.
195 cum duabus proxime sequentibus. ¶ Lx.queritur eo cãu
quo perempta instantia cause appellationis esset perempta
instantia cause nullitatis: puta quando est simpliciter appel-
latum quo casu venit nullitas incidenter ⁊ accessorie. vt su-
pra in.q.xlviij.tunc absqz dubio coram iudice appellationis
non possit vlterius prosequi nullitas.⁊ ita procedat ⁊ intel-
ligatur quod notant domi.de rota in decisione.ccclxj.que in
cipit. Jtem fuit dubitatum vtrum si appelletur.sed erit opꝰ
de nouo adire iudicem competentem nullitatis.sed eo casu
quo formatur libellus dico sententia nullam ⁊ si qua est ap-
pello.licet tunc deserta causa appellationis non intelligatur
deserta causa nullitas: an poterit prosequi causa nullitatis.
coram eodem iudice appellationis: Jmo.hic colum.x.vide
tur tenere ꝙ non: sed opus erit adire alium iudicem compe
tentem quia coram iudice appellationis non posset exquo
deserta est appellatio facit quod no.glo.fin.in clemen. si ap-
pellationem.eodem titu.ſm Jmo.idem tenet do. Flo.in.d.
clemen.si appellationem in fin.qz quando non esset appel-
latum iudex appellationis non posset cognoscere de nullita
te sed debet cognoscere ordinarius.vt.l.iiij.C. de accu.⁊.l.
si vt proponis.euz ibi no.C.quomodo ⁊ quando iudex.ipe
ergo iudex ad quem de nullitate cognoscebat virtute appel
lationis.vnde sublata ⁊ deserta appellatione causa nullita
tis debet cognosci per ordinariũ. Tu aduerte qz ad hoc po
test procedere eo casu quo nullitas venit accessorie ⁊ sic he-
ne est simpliciter appellatum nulla facta mentione de nul-
litate.tunc sublata appellatione censetur nullitas accessoria
sed quãdo nullitas deducitur simul cum appellatione quo
casu dicitur nullitas venire eque principaliter.vt vide plene
dicta.s.in.q.xlviij.desertio ipa appellationis non potest tol
lere causam nullitatis semel deuolutam ⁊ potestatem cogno
scendi ad ipm iudicẽ ad quẽ.sunt.n. diuersimodi deuoluti-
ui.vnde vno sublato remanet aliud.l.si domus.ff.de serui.⁊
ꝙ iudex ad quẽ possit de appellatione ⁊ de nullitate simul co
gnoscere est tex.in.d.l.si expssim.⁊ facit qõ no. Jnnocẽ. hic
⁊ in.c.cõstitutus.s.de resti.in inte.sublata ergo iurisdictio-
ne cognoscendi de appellatione qz est deserta vt.d.cle.sed
remanebit iurisdictio in cã nullitatis semel deuolute ⁊ pote
rit coram eo prosequi qz instantia durat triẽnio.⁊ sic ex eadẽ
instantia iam cepta poterit prosequi.⁊ ita Bar.in.d.l. si ex-
pressim.in.d.ver.quero.qñ ista duo iudicia.tenẽt ꝙ remanet
cã nullitatis corã iudice ad quem lz appellatio sit deserta ⁊
sic remanebit iudex in cã nullitatis.⁊ ita tenuit Stephan. in
d.cle.si appellationez.prout refert do. Flo.in fi.⁊ idẽ Pau.
in cle.j.de re iudi.prout refert ibi do. Flo.in.q.x.hoc idez tz
196 Jmo.in.d.l.si expressiz.colum.xxxv.in versi.iuxta predicta
potest dubitari.quia quando quis dixit sententiam nullaz.⁊
si qua est appello: lz sint lapsa fatalia appellationis poterit
tamen prosequi nullitatez quã pncipaliter deduxit.ac si fuit
duplex instantia vna nullitatis alia appellationis.⁊ illa instã
tia

[illegible] ergo ex ex-
[illegible] iudice appel-
[illegible] in.d.l.si expressim.dicentem ista fuisse de
[illegible] Bal.in addi. Spe.eo.titu.in versi.statutuz dicit.licet
in.d.l.j.C.quando prout.nõ est neces.teneat ꝙ nulli-
[illegible] a simul cum appellatione habeat eandem instan-
[illegible] appellatione prout tenet Bald.in.d.l.qui testõ.⁊
[illegible] in.d.c.si appellationem.in fi.vt.s.sed certe habet di-
[illegible] n instantiam.lz deducta sit simul cum appellatione ex
[illegible] censet deducta eque principalier ⁊ non incidenter ⁊ ac-
[illegible] sorie.vt.s.⁊ est dictum supra in qõne.xlviij.⁊.lviij.vbi viõ
197 plene de hoc.⁊ ita tenendũ vr.vt sic iudex appellationis re
manet iudex in causa nullitatis coram eo cepta ⁊ deducta cu-
ius instantia non est perempta ar.l.vbi ceptum.ff.de iud.⁊ ex
pdictis potest dari decisio ad id qõ dixit bal.in.l.fi.C.si pen-
dente appellatione.vbi tps appellationis interponende vel
prosequende non currit heredi: nisi a die noticie an hoc locũ
habeat in causa nullitatis vt instantia non currat hereditate
iacente vel heredi: nisi adita hereditate: ⁊ a die scientie.vt vi-
de singulariter dicta.s.in.c. ex ratione.circa finem in versi.v.
queritur in fine. Bald.in.d.l.fi.dixit idem in nullitate: sicut
in appellatione. Salyce.intelligit verum quando de nullita-
te cognoscitur incidenter simul cum appellatione: secus for-
te ſm eum si de nullitate agatur seorsuz ⁊ principaliter absqz
appellatione.tunc instantia curreret heredi. etiam ignoranti
nam quid sit in hoc tenendum pz ex precedentibus qõnibꝰ.
198. ¶ Lxj. queritur quando causa appellatiõis est deserta da
ta ꝙ causa nullitatis deducta simul cum appellatione non sit
deserta an impedietur executio sententie propter preceden-
tia ipsius cause nullitatis que non esset deserta. Barto.in.d.
l.si expressim colum.v.in princip.tenet ꝙ non quia appellatio
ne deserta.licet remaneat causa nullitatis.tamen officiuz pmi
iudicis non conquiescit in executione prime sententie. ⁊ po-
terit sententia mandari executioni.nõ ob. pendentia nullita-
tis: nisi excipiendo contra executionem summarie probetur
sententiam nullam. vt per Barto. in.l. iiij.§. condemnatum
ff.de re iudi.licet secus sit quando penderet simul causa nul-
litatis ⁊ appellationis.tunc enim propter pendentiam appel
lationis impediretur executio sententie.c.venientes.s.de in-
reiu.⁊ in.l.j.ff.nil noua.appella.pendent. vnde plus operat
pendentia appellationis qz pendentia solius nullitatis que
sola non impedit executionem sententie ſm Jnno.in.c.cum
in iure.de offic.delega.⁊ est plene dictum.in.q.⁊ ita Butr.h
colum.antepe.⁊ Jmo.hic colum.x.pro qua decisione videt
casus in.d.c.licet.de senten.ex.in.vj.vbi eoipso ꝙ est deserta
causa appellationis mandatur sententia executioni: prout est
199 dictum.s.in proxima pcedenti questione vbi vide. ¶ Lxij.
queritur quid in sententia excõmunicatiõis: an deserta causa
appellationis a sententia excommunicationis intelligat de-
serta causa nullitatis ange.in.d.l.si expressim.tz ꝙ sic dicens
ꝙ est speciale in sententia excommunicationis: qz quãdo ab
ea appellatur fateor vt occurrãt in articulo nullitatis sicut in
articulo appellationis ⁊ iniusticie per id qõ hr in.c.lz de sen.
excõ.in.vj. Sed certe ibi vr potius probari contrarium.s.ꝙ
deserta appellatione in sententia excõmunicationis adhuc
poterit dici de nullitate excõmunicationis pñter non intelli-
gitur deserta causa nullitatis prot voluit gl.j.in.d.c.lz. Est tñ
verum ꝙ deserta causa appellationis debebit euitari tanqz
excõmunicatus donec docuerit de nullitate excõmunicatio-
nis.⁊ ita tz Jmo.in.d.l.si expresse in vlti.carta in princi.quia
appellatione deserta non suspenditur executio sententie. ita
tex.ibi qui vr casus.proxime precedentis questionis.lz enim
ille tex.loquatur in sententia excõmunicationis: tamen locuz
habet in qualibet alia sententia nulla.vt ibi per glo. Jo.an.⁊
200 doc. qõ est menti tenendũ. ¶ Vltimo queritur an a senten-
tia lata in causa nullitatis faciat ius quo ad oẽs ⁊ omnibus
preiudicet Conclude ꝙ quo ad alium cuius eque principa-
liter interest non facit ius per notata in.l.papi.§.ex causa ⁊ in
l.circa.ff.de inoffi.testa. Sed quo ad alium cuius eque pnci-
paliter non interest.puta si testm̃ pronunciatur nullum: an
nocebit legatarijs.glosa.in.l.j.ff.de exce.rei iudica.voluit ꝙ
non idem est de mente gl.in.l.ij.C.de fide instrumen.sed ad-
uerte quia gl.in.d.§.ex causa Cy.in.d.l.ij.⁊ in.l.ij.C.quibus
res iudi.non nocent.voluit ꝙ dummodo sententia lata cum
legittimo contradictore: puta cum eo qui pretendit se heredẽ
insolidum ex testõ ꝙ preiudicet legatarijs dummodo non sit
lata per contumaciam: nec sit collusum per no.in.l.si prõni.in
fi.ff.ad tre.⁊ ita sequitur Barto. ibi ⁊ in.l.j.ff.de excep. re.
iu.vbi de his per glo.secus si sit lata sententia cum vno ex le-
gatarijs.tunc non noceret heredi: nec alijs legatarijs.vt.d.l.
l.j.⁊ similiter si sententia est lata cum vno coherede non no-
cebit alteri .vt.d.l.circa.⁊ no.in.d.§.si ex causa.⁊ voluit An-
ge.in.d.l.si patroni.§.fi.colum.penul.in versi.sequitur in glo.
secus si contra institutũ ꝙ sententia nullitatis testamenti lata
contra heredem preiudicaret fideicõmissario vniuersali ⁊ di-
cit esse ibi casum singu.⁊ supradictam distinctionez sequitur
Jmo.in.l.sepe.ff.de re iud.colum.xiij.in v.iij.casu quãdo est
declinatoria nullitatis.

¶ Philippi franchi super titulo de appellatiõibus lectura
explicit. Impressa in oppido Tridini dominij Illustrissimi
⁊ inuictissimi domini dñi Guilielmi Marchionis Montis-
ferrati. Impensis domini Joannis de Ferrarijs alias de
Jolitis: ac domini Girardi de Zeijs predicti loci. Anno
natiuitatis dñi nostri Jesu Christi. Mcccccxvij. die. xxviij.
mensis Septembris.

Finis.

Registrum.

a b c d e f g h i k l m n Omnes sunt quaterni preter
n qui ẽ duernus.

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

13410

1003605